

Gjennomgang av israelske selskaper i Statens pensjonsfond utland

Rapport til Finansdepartementet, Norges Bank og Etikkrådet, 30. juni 2025

Historikere for Palestina

Utgitt av:
Historikere for Palestina
30.6.2025

Innledning	4
Enlight Renewable Energy Ltd.	8
OPC Energy Ltd.	11
Energix-Renewable Energies Ltd.	13
Kenon Holdings Ltd.	17
NICE Ltd.	18
AudioCodes Ltd	18
Gilat Sattelite Networks Ltd	19
Nova Ltd	20
Priortech Ltd.	20
Tower Semiconductor Ltd.	21
Hilan Ltd.	22
One Software Technologies Ltd.	26
Camtek Ltd	28
Perion Network Ltd	28
Sapiens International Corp Ltd.	29
Formula Systems (1985) Ltd.	31
Azrieli Group Ltd	34
Melisron Ltd	37
Big Shopping Centers Ltd	38
Gav-Yam Lands Corp Ltd	39
Alony Hetz Properties & Investments Ltd	40
Amot Investments Ltd	41
Airport City Ltd	43
Summit Real Estate Holdings Ltd	44
Israel Canada T. R. Ltd	47
Reit 1 Ltd	49
Sella Capital Real Estate Ltd	50
AFI Properties Ltd	51
Next Vision Stabilized Systems Ltd	52
Bet Shemesh Engines Ltd	54
Scope Metals Group Ltd	55
Meshulam Levinstein Constructing & Engineering Ltd.	56
Danel Adir Yeoshua	57
Amos Luzon Development and Energy Group Ltd	58
Isracard	59
Mega Or Holdings Ltd.	60
Teva Pharmaceutical Industries Ltd	62
Bank Hapoalim BM	65
Bank Leumi Le-Israel BM	70
Mizrahi Tefahot Bank Ltd	75
First International Bank Of Israel Ltd	77
Phoenix Financial Ltd	79
FIBI Holdings Ltd	81

Harel Insurance Investments & Financial Services Ltd	82
IDI Insurance Co Ltd.	84
Tel Aviv Stock Exchange Ltd	84
Israel Discount Bank Ltd	85
Menora Mivtachim Holdings Ltd.	90
Clal Insurance Enterprises Holdings Ltd.	91
Migdal Insurance & Financial Holdings	92
Shufersal Ltd	93
Rami Levy Chain Stores Hashikma Marketing 2006 Ltd	96
Strauss Group Ltd (tidligere: 'Strauss-Elite')	97
Turpaz Industries Ltd	99
Retailors Ltd	101
Oddity Tech Ltd	102
Fattal Holdings 1998 Ltd.	103
Nexxen International	104
Tadiran Group Ltd	105
Delek Automotive Systems Ltd.	106
Fox-Wizel	110
Azorim Investment Development & Construction	111
ICL Group Ltd	112
Israel Corp Ltd	117

Innledning

Denne rapporten er skrevet av dugnadsgruppa Historikere for Palestina, som består av ansatte ved åtte av landets universiteter og høyskoler. Vi har samlet oss i solidaritet med det palestinske folk, som gjennom tiår har vært ofre for etnisk rensing og fordrivelse fra sine hjem og sitt land. De har opplevd stadig økende okkupasjon med ekstrem vold og et apartheid-regime under okkupanten Israel, og blir nå utsatt for det som flere forskere kaller et pågående folkemord.¹ Israels massive folkerettsbrudd skaper både juridisk og moralsk handlingsplikt for Norge som tredjepart, for Norges statsinstitusjoner, og oss som enkeltindivider.²

Med bakgrunn i et behov for skjerpede aktsomhetsvurderinger i land i krig og konflikt, ønsket vi i Historikere for Palestina å undersøke praksisen til de 64 israelske selskapene som Statens Pensjonsfond Utland (SPU) var investert i.³ Vi har tatt utgangspunkt i retningslinjene som Finansdepartementet har gitt til Etikkrådet og Norges Bank, og spurt i hvilken grad disse selskapene overholder kravene.⁴ Konklusjonen vår er at flertallet av disse enten burde vært satt under observasjon eller ekskludert i tråd med gjeldende reglement.

Det er tre forhold som gjorde at vi ønsket å gjøre denne undersøkelsen. For det første hviler Israels okkupasjon av palestinsk land, den etniske rensingen og voldsbruken, samt det pågående folkemordet, på økonomiske strukturer. For det andre er Norge via SPU Europas største institusjonelle investor i selskap som bidrar til Israels ulovlige okkupasjon av palestinsk land.⁵ For det tredje har regjeringen, Norges Bank og Etikkrådet konsekvent hevdet at systemet for vurdering av mulige bidrag til Israels folkerettsbrudd fungerer etter hensikten. Mellom disse tre forholdene er det et potensielt misforhold. Dette ønsket vi å undersøke.

Vi har gått til jobben som faghistorikere. Det betyr at vi har gått til det vi har funnet av åpent tilgjengelige kilder, brukt vår kildekritikk, og sammenfattet informasjonen vi har funnet om

¹ Se for eksempel B'tselem 2021; Christiansen 2025; Hernes 2024; Pappé 2006; Velo 2024; Albanese 2024.

² Einarsen 2024. Vi er altså ikke enige i regjeringens vurdering ang. ICJs kjennelser fra juli 2024, se Utenriksdepartementet 2024.

³ Kruhaug 2025; Etikkrådets Cecilie Hellestveit pekte senest 25. juni på at «...jo mer alvorlig situasjonen i et område er, jo høyere krav til aktsomhet fra selskaper vil Etikkrådet forvente.», se Yttredal 2025. Vi har ikke forskjellsbehandlet investeringene basert på investeringsverdi, jamfør Etikkrådets påpeking om at dette ikke er en variabel i de etiske vurderingene, se Yttredal & Kristiansen 2025

⁴ *Etiske utelukkelse* 2023; Lovdata 2014

⁵ DBIO 2024: 6

selskapene. Vi har jobbet for å forklare hva selskapene gjør, hvordan de eventuelt bidrar til brudd på de eksisterende etiske retningslinjene til SPU, og forholdt oss til hva Etikkrådet har gjort av vurderinger og konklusjoner i tilsvarende tilfeller knyttet til eksklusjoner og observasjoner. I praksis betyr det at vi har sett på selskapenes egne nettsider, åpent tilgjengelig investor-informasjon, nyhetsartikler og vitenskapelige artikler, samt rapporter og oppslag som er samlet inn av forskjellige organisasjoner som FN,⁶ Who Profits, Don't Buy Into Occupation, the American Friends Service Committee (AFSC), B'tselem, Al Haq, Amnesty International og Human Rights Watch (HRW). Noen av disse viser ikke alltid hvor de har informasjonen sin fra. Vi har imidlertid i de fleste tilfellene klart å triangulere påstander og info fra andre kilder.

Resultatene av undersøkelsen vår ble først publisert i en kronikk i Aftenposten 3. juni i år.⁷ Konklusjonen vår er at SPU er investert i nær sagt alle aspekter som sørger for at Israel ulovlig kan okkupere stadig mer palestinsk land. Det gjelder banker som finansierer byggingen av ulovlige bosetninger, forsikringsselskap som forsikrer bygninger og næringsvirksomheter, energiselskap som enten driver kraftproduksjon på okkupert land eller forsyner ulovlige bosetninger med energi, selskap som driver sin produksjon eller inntektsgivende virksomhet på ulovlig okkupert land, selskap som driver kjøpesenter, servicevirksomhet eller detaljhandel i okkuperte områder, selskap som leverer overvåkningsteknologi, samt selskap som bidrar til bosetternes landbruksdrift på ulovlig okkupert palestinsk land. I tillegg har vi dokumentert at SPU er investert i selskap som aktivt bidrar til det pågående folkemordet gjennom leveringer og samarbeid med Israel Defence Forces.

Med denne rapporten ønsker vi å gjøre Finansdepartementet, Norges Bank og Etikkrådet oppmerksom på disse forholdene, og vi håper rapporten kan bidra til en gjennomgang av både de enkelte investeringene som vi peker på som problematiske, samt hvordan systemet for etiske vurderinger av SPUs investeringer fungerer.

⁶ Se 2023-oppdatering av rapport (A/HRC/43/71, s. 1) og 2024 (A/HRC/57/21, s. 3) som peker på at rapportene ikke er uttømmende i sin kartlegging, *Database of Business Enterprises Pursuant to Human Rights Council Resolutions 31/36 and 53/25* u.å. Se også Mordechai 2025

⁷ Historikere for Palestina 2025

Investeringer er alltid politiske, spesielt når det foregår et folkemord. Det vi har avdekket tyder på at dagens ordning med etiske vurderinger av Oljefondets investeringer ikke fungerer tilfredsstillende.

Oslo, 29. juni 2025

Toufoul Abou-Hodeib, Håvard Brede Aven, Vigdis Evang, Eli Morken Farstad, Vera Fiveland, Narve Fulsås, Bieke Gils, Jonas Fossli Gjersø, Ola Innset, Anne Kveim Lie, Frank Meyer, Pål Nygaard, Pelle Valentin Olsen, Sissel Rosland, Diego Alexander Salazar, Yngvild Storli

Referanser:

- Albanese, F. (2024). Genocide as colonial erasure - Report of Francesca Albanese, the UN Special Rapporteur on the situation of human rights in the Palestinian territories occupied since 1967. United Nations.
<https://www.un.org/unispal/document/genocide-as-colonial-erasure-report-francesca-albanese-01oct24/>
- B'tselem. (2021, 12. januar). Apartheid. <https://www.btselem.org/apartheid>
- Christiansen, H. (2025, 25. juni). Israelske forskere varsler om folkemord i Gaza: – Et vendepunkt i jødisk historie. *Aftenposten*.
<https://www.aftenposten.no/verden/i/vgB2jX/israelske-forskere-slaar-alarm-gaza-er-et-vendepunkt-i-joedisk-historie>
- Database of Business Enterprises Pursuant to Human Rights Council Resolutions 31/36 and 53/25*. (u.å.). OHCHR. Hentet 25. juni 2025, fra
<https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/regular-sessions/session31/database-hrc3136>
- DBIO. (2024). *Don't Buy into Occupation Report 2024*.
<https://dontbuyintooccupation.org/reports/dont-buy-into-occupation-report-2024/>
- Einarsen, T. (2024, 3. november). *Tredjestaters plikter i relasjon til ulovlig okkuperte områder. Betydningen av ICJs rådgivende uttalelse i Palestinasaken*. Forsvar folkeretten.
<http://forsvarfolkeretten.no/2024/11/03/tredjestaters-plikter-i-ulovlig-okkuperte-omrader-betydningen-av-den-internasjonale-domstolens-radgivende-uttalelse-i-palestinasaken/>
- Etiske utelukkelse*. (2023, 27. april). Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/no/>
- Hernes, G. (2024, 8. februar). Gudmund Hernes: Israel har aldri tapt så mye støtte som i denne krigen. *Morgenbladet*.
<https://www.morgenbladet.no/ideer/gudmund-hernes-israel-har-aldri-tapt-sa-mye-stotte-som-i-denne-krigen/8853532>
- Historikere for Palestina. (2025, 3. juni). Stortinget må gi Etikkrådet ny instruks om Oljefondet. *Aftenposten*.
<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/qP433L/stortinget-maa-gi-etikkraadet-ny-instruks-om-oljefondet>
- Kruhaug, N.-I. (2025, 24. mars). Redd Barna ber Stoltenberg skjerpe retningslinjene for oljefondet. *Adresseavisen*.

- <https://www.adressa.no/nyheter/utenriks/i/W01qXd/redd-barna-ber-stoltenberg-skjerpe-retningslinjene-for-oljefondet>
- Lovdata. (2014). *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland*. Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2014-12-18-1793>
- Mordechai, L. (2025). Bearing Witness to the Israel-Gaza War. <https://witnessing-the-gaza-war.com/>
- Pappé, I. (2006). *The ethnic cleansing of Palestine*. Oneworld.
- Utenriksdepartementet. (2024, 4. juni). *Gjennomgang av Norges forpliktelser i lys av Sør-Afrikas sak mot Israel* [Nyhet]. Regjeringen.no; regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/gjennomgang-av-norges-forpliktelser-i-lys-av-sor-afrikas-sak-mot-israel/id3043678/>
- Velo, P. (2024, 23. august). Slik snudde den israelske holocaust-eksperten om folkemord. *Morgenbladet*. <https://www.morgenbladet.no/aktuelt/slik-snudde-den-israelske-holocaust-eksperten-om-folkemord-og-akademisk-boikott/9489105>
- Yttredal, H. (2025, 25. juni). Raymond Johansen retter sterk kritikk mot Oljefondet: – Det går ikke an å være bare litt gravid. *Klassekampen*. <https://klassekampen.no/artikkel/2025-06-25/leverer-krutt-til-israel>
- Yttredal, H. & Kristiansen, B. S. (2025, 23. juni). Folkerettsekspert: – Løper fra ansvaret. *Klassekampen*. <https://klassekampen.no/artikkel/2025-06-23/folkerettsekspert-loper-fra-ansvaret>

Enlight Renewable Energy Ltd.

Yngvild Storli

Enlight Renewable Energy Ltd (est. 2008) er et børsnotert israelsk selskap som utvikler fornybar energiprosjekter, hovedsakelig innen vindkraft, solenergi og energilagring. NBIM hadde per 31.12.2024 en eierandel på 0,52% i selskapet, verdsatt til NOK 120 497 494,-. Selskapet trades på Tel Aviv Stock exchange og Nasdaq (ENLT). Blant de ti største aksjonærene pr 31.03.2025 finner man de israelske selskapene Clal Insurance Enterprises Holdings, Harel Insurance Investments & Financial Services Ltd., Migdal Insurance & Financial Holdings Ltd., Phoenix Financial Ltd. og Menora Mivtachim Holdings⁸ (se egne rapporter om disse selskapene).

Enlight Renewable Energy har eierandeler i flere prosjekter i de okkuperte syriske Golanhøydene, inkludert to vindmølleparker og seks solcelleprosjekter, og flere solcelleprosjekter i Negevørkenen.⁹

Enlight Renewable Energy Ltd bidrar i samarbeid med den israelske staten til folkerettsstridig okkupasjon av Golanhøydene via sitt eierskap i flere fornybar energiprosjekter.

Eksempler på direkte involvering på okkupert område

Involvering i de okkuperte Golanhøydene

De to vindmølleparkene, Emek Habacha og Genesis Wind (Ruach Beresheet), består av henholdsvis 34 og 39 vindturbiner. Sistnevnte er foreløpig det største fornybar energiprosjektet i Israel.¹⁰ Begge prosjektene er oppført på hjemmesidene deres som beliggende i Israel, uten å opplyse om at prosjektene ligger på okkupert syrisk territorium. Prosjektet og omliggende infrastruktur er oppført og utbygget på okkupert syrisk land. All tilgjengelig informasjon tyder på at både virksomheten og infrastrukturen rundt er permanent, og det er dermed vanskelig å konkludere med noe annet enn at selskapet medvirker, både direkte og indirekte, til brudd på folkeretten.

⁸ https://www.nasdaq.com/market-activity/stocks/enlt/institutional-holdings?page=1&rows_per_page=25 hentet 26. mai 2025

⁹ [Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Enlight Renewable Energy](#) Hentet 26. mai 2025

¹⁰ [Genesis Wind Project Israel | enlight Renewable Energy](#), [Emek Habacha Project Israel | enlight Renewable Energy](#) Hentet 28. mai 2025

Involvering på Vestbredden

I 2023 ble selskapet ekskludert fra Storebrand under eksklusjonskategorien “Conduct-based exclusion - Human Rights and International Law” på grunnlag av tilknytning til okkupasjon av palestinsk territorium.¹¹

I januar 2022 lanserte israelske myndigheter, i samarbeid med the Ministry of Energy og the Ministry of Agriculture and Rural Development, et pilotprosjekt for å undersøke bygging av dual-use-anlegg for produksjon av solenergi på aktivt jordbruksareal på Vestbredden og Golanhøydene. Enlight Renewable Energy ble valgt som ett av 26 selskaper til å utvikle slike anlegg i Karmel på Vestbredden.¹² Per juni 2025 er det uklart om disse prosjektene er igangsatt.

Oversikt over israelsk fornybar energisektor

Den israelske staten er tett knyttet til den fornybare energibransjen. I 2011 vedtok regjeringen et mål om å produsere 800 MW (redusert til 730 MW i 2014) via vindenergi. Etter å ha signert Parisavtalen i 2015 vedtok Israel et mål om at 10% av landets strøm skulle komme fra fornybar energi innen 2020,¹³ og 30% innen 2030. Israels strømmnett er ikke koblet til systemene i nabolandene, og landet må derfor være selvforsynt for å dekke energibehovet.¹⁴

Fornybare energianlegg i Israel eies hovedsakelig av private aktører, men staten legger godt til rette for utvikling av sektoren med ulike insentivordninger. Eksempler er feed-in tariffen (FiTs), der regjeringen tilbyr garanterte priser/garanterer en fast innkjøpspris for elektrisitet som genereres fra fornybare kilder, noe som sikrer stabile inntekter for prosjektene. Det finnes også ulike tilskudd og subsidier som støtter utviklingen og implementeringen av fornybar energiteknologi. I tillegg initierer regjeringen storskalaprojekter innen fornybar energi, for å bidra til utviklingen av sektoren.¹⁵

For å kunne håndtere den økende strømproduksjonen i Golanhøydene ga Ministry of National Infrastructure IEC i oppdrag å utarbeide en rammeplan for å sikre overføringen av strøm generert av vindmøllene til det nasjonale israelske strømmettet. Planen ble godkjent i 2018 og omfattet utbygging av el-infrastruktur slik at energi fra vindprosjektene kan transporteres til

¹¹ Storebrand: [Occupied Palestinian Territories](#) hentet 1. juni 2025

¹² [Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Enlight Renewable Energy](#)

¹³ [Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Enlight Renewable Energy](#)

¹⁴ [Israel - Energy](#) hentet 1. juni 2025

¹⁵ [Renewable Energy Laws and Regulations Report 2025 Israel](#) hentet 1. juni 2025

det israelske strømmettet. I tillegg skulle en eksisterende transformatorstasjon i bosetningen Katzrin utvides. Flere av vindparkene i Golanhøydene og deres tilknyttede infrastruktur har blitt klassifisert som nasjonal infrastruktur, noe som tyder på at utbyggingen er permanent, og hovedsakelig er ment å komme den israelske økonomien og befolkningen til gode, i strid med folkeretten.¹⁶

¹⁶ Who Profits, (2024), Greenwashing Dispossession: The Israeli Renewable Energy Industry and the Exploitation of Occupied Natural Resources: 11, [Greenwashing Dispossession: The Israeli Renewable Energy Industry and the Exploitation of Occupied Natural Resources](#)

OPC Energy Ltd.

Yngvild Storli

OPC Energy Ltd. er et selskap innen fornybar energi som driver med utvinning av naturgass, og utbygging av sol- og vindenergi.¹⁷ NBIM hadde per 31.12.2024 en eierandel på 0,43%, verdsatt til NOK 101 429 980,-.¹⁸ Største eier i selskapet er Kenon Holdings, som har en kontrollerende eierandel på 54%. Andre selskaper med betydelige eierandeler er Phoenix (8%), Menora (5%), Migdal (5%) (se egne rapporter om disse selskapene).¹⁹

I følge selskapets hjemmesider har de ikke prosjekter på okkupert område. Selskapet er tilsynelatende heller ikke nevnt på lister over selskaper som driver på ulovlig okkupert område, og er heller ikke på eksklusjonslister for kjente investeringsfond som Storebrand eller KLP.

Likevel er det grunn til å sette spørsmålstegn ved investeringen, på grunn av bransjens tilknytning til den israelske staten.

Den israelske staten er tett knyttet til den fornybare energibransjen. I 2011 vedtok regjeringen et mål om å produsere 800 MW (reduisert til 730 MW i 2014) via vindenergi. Etter å ha signert Parisavtalen i 2015 vedtok Israel et mål om at 10% av landets strøm skulle komme fra fornybar energi innen 2020²⁰, og 30% innen 2030. Israels strømmnett er ikke koblet til systemene i nabolandene, og landet må derfor være selvforsynt for å dekke energibehovet.²¹

Fornybare energianlegg i Israel eies hovedsakelig av private aktører, men staten legger godt til rette for utvikling av sektoren med ulike insentivordninger. Eksempler er feed-in tariffen (FiTs), der regjeringen tilbyr garanterte priser/garanterer en fast innkjøpspris for elektrisitet som genereres fra fornybare kilder, noe som sikrer stabile inntekter for prosjektene. Det finnes også ulike tilskudd og subsidier som støtter utviklingen og implementeringen av fornybar energiteknologi. I tillegg initierer regjeringen storskalaprojekter innen fornybar energi, for å bidra til utviklingen av sektoren. Israel Electric Corporation Ltd. (IEC), et statlig eid selskap, er den viktigste strømprodusenten og -distributøren, spiller en avgjørende rolle i

¹⁷ <https://opc-energy.com/en/israel-2/>

¹⁸

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2607/OPC%20Energy%20Ltd>

¹⁹ <https://www.marketscreener.com/quote/stock/OPC-ENERGY-LTD-56537186/company-shareholders/>

²⁰ ibid

²¹ [Israel - Energy](#) Hentet 30. mai 2025

integreringen av fornybar energi i det nasjonale strømmettet. De er også ansvarlig for el-infrastrukturen i landet.²²

Flere av israelske vindkraftanlegg, også de som ligger på okkupert område, og deres tilknyttede infrastruktur har blitt klassifisert som nasjonal infrastruktur, og skal hovedsakelig komme den israelske økonomien og befolkningen til gode, i strid med folkeretten.²³

Menneskerettighetsorganisasjonen Al-Marsad har pekt på at Israel i flere tiår har forsøkt å finne måter å utnytte land og naturressurser på okkupert område, for eksempel ved å bygge ut vindkraftanlegg, med hensikt å befeste sin okkupasjon.²⁴

²² [Renewable Energy Laws and Regulations Report 2025 Israel](#) Hentet 30. mai 2025

²³ Who Profits, (2024), Greenwashing Dispossession: The Israeli Renewable Energy Industry and the Exploitation of Occupied Natural Resources: 10

²⁴ Southlea, A., Brik, N., (2019). Windfall - The Exploitation of Wind Energy in the Occupied Syrian Golan, Al-Marsad – Arab Human Rights Centre in Golan Heights: 4, [Wind Fall – The Exploitation of Wind Energy in the Occupied Syrian Golan](#)

Energix-Renewable Energies Ltd.

Yngvild Storli

Energix-Renewable Energies Ltd. (ENRG) er et børsnotert israelsk selskap innen fornybar energi, som hovedsakelig driver med vindkraft og fotovoltaiske celler (solceller). Energix er et direkte kontrollert datterselskap av Alony-Hetz Properties and Investment (50,24%). Andre selskap med betydelige eierandeler er Migdal Makefet Pension & Provident Funds Ltd. (8.503%) og Phoenix Provident Fund Ltd. (7.48%)²⁵ (se egne rapporter om disse selskapene).

NBIM hadde per 31.12.2024 en eierandel på 0,07%, verdsatt til NOK 15,119,911,-. Selskapet har prosjekter i de okkuperte Golanhøydene, i Negevørkenen og har bidratt til utbygging av prosjekter på Vestbredden.

Energix-Renewable Energies Ltd bidrar i samarbeid med den israelske staten til folkerettsstridig okkupasjon av Golanhøydene via sitt eierskap i Clean Wind Energy-prosjektet (ARAN project), som planlegger utbygging av 52 vindturbiner på jordbruksområder som eies av drusiske bønder, og utbygging av permanent infrastruktur knyttet til prosjektet.^{26,27} Anlegget er per juni 2025 under konstruksjon.²⁸

Eksempler på direkte involvering på okkupert område

Involvering i de okkuperte Golanhøydene: ARAN Wind Project

Energix har i løpet av det siste tiåret inngått kontrakter med syriske bønder for leasing av land til vindmølleprosjektet. Ifølge Al-Marsad Human Rights Center inkluderer disse kontraktene krav som tvinger bøndene til å registrere sine eiendommer med israelske myndigheter, og gi Energix “a designation of land rights that allows the company to destroy and utilize whatever it wants on the leased land”, og “an unrestricted ability to pass the rights and obligations of the contract to another company or person”. Bøndene selv har protestert mot utbyggingen, da

²⁵ [Energix - Renewable Energies Ltd.: Shareholders Board Members Managers and Company Profile | IL0011233553 | MarketScreener](#) Hentet 30. mai 2025

²⁶ Southlea, A., Brik, N., (2019). Windfall - The Exploitation of Wind Energy in the Occupied Syrian Golan, Al-Marsad – Arab Human Rights Centre in Golan Heights: 4, [Wind Fall – The Exploitation of Wind Energy in the Occupied Syrian Golan](#)

²⁷ Alkhalil, N., et. al., (2023). The enduring coloniality of ecological modernization: Wind energy development in occupied Western Sahara and the occupied Syrian Golan Heights. *Political Geography*, 103: 4, [The enduring coloniality of ecological modernization: Wind energy development in occupied Western Sahara and the occupied Syrian Golan Heights - ScienceDirect](#)

²⁸ Energix- Renewable Energies Lt. (2024), *Yearly Report 2024*, [Energix Renewable Energies - Q4 2024 Board of Directors Report and FS \(without notes\)](#)

de mente utbyggingen ville skade eiendommene og jordbruksområdene deres, og at de ikke ble tilstrekkelig informert om betingelsene i avtalene de inngikk med Energix. Flere bønder forsøkte å trekke tilbake samtykket.²⁹ Under protester i juni 2023 ble det rapportert om at israelsk politi brukte crowd control-våpen mot demonstranter og flere demonstranter ble skadet.³⁰ Til tross for demonstrasjonene er ikke prosjektet stoppet. Som følge av protestene betalte Energix en vesentlig sum for å trene opp israelsk politi i bytte mot at politiet skulle allokere ressurser til å sikre at utbyggingen av vindprosjektet ikke ble forstyrret av demonstranter.³²

Prosjektet vil, på grunn av dets plassering mellom byene Mas'ada, Ein Qiniyye og Majdal Shams, skape en israelsk "industrivegg" som vil gjøre det umulig å utvide de syriske landsbyene rundt i takt med befolkningsvekst. Prosjektet vil også omgjøre og ødelegge syriske jordbruks- og landområder til fordel for utbygging av industri og infrastruktur.³³ All tilgjengelig informasjon tyder på at både virksomheten og infrastrukturen rundt er permanent, og det er dermed vanskelig å konkludere med noe annet enn at selskapet medvirker, både direkte og indirekte, til brudd på folkeretten.

Involvering på Vestbredden

Ifølge Who Profits' rapport "Greenwashing the Occupation - The Solar Energy Industry and the Israeli Occupation" (2017), og kartleggingsprosjektet "Investigate" til kvekerorganisasjonen "The American Friends Service Committee" (2020) var Energix største eier (50,1%) i Meitarim Solar Project, et solcelleanlegg som ble bygget i Meitarim Industrial Park på Vestbredden i samarbeid med den ulovlige bosetterorganisasjonen Har Hebron Regional Councils Company for the Development of Mount Hebron.³⁴

I 2020 ble Energix inkludert i FNs database over selskaper som er involvert i aktiviteter på den ulovlig okkuperte vestbredden.³⁵ Basert på FNs vurdering ble selskapet ekskludert fra

²⁹ Southlea, A., et. al. 2019: 18-20

³⁰ [Israeli police violently crack down on Syrian Druze protesting Golan Heights wind farm | Middle East Eye](#)
Hentet 1. juni 2025

³¹ [Israeli army uses force against Druze protests in occupied Golan | Israel-Palestine conflict News | Al Jazeera](#)
Hentet 26. mai

³² Who Profits (2024), Greenwashing Dispossession: The Israeli Renewable Energy Industry: 13,
https://www.whoprofits.org/writable/uploads/publications/1729673061_82bf7135996905861314.pdf

³³ Southlea, A., et. al. 2019: 22

³⁴ Who Profits (2019) Greenwashing the Occupation - The Solar Energy Industry and the Israeli Occupation: 25-26, [Greenwashing the Occupation](#)

³⁵ Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights:
https://www.un.org/unispal/wp-content/uploads/2020/02/A.HRC_.43.71-1.pdf

KLP i 2021.³⁶ Ved utgangen av 2020 hadde Oljefondet aksjer i Energix for NOK 96 254 209, men hadde innen utgangen av 2021 solgt seg helt ut.³⁷

Energix solgte seg ut av Meitarim Solar Project 2021³⁸, og har per juni 2025 tilsynelatende ingen aktive prosjekter på den okkuperte Vestbredden. Ved utgangen av 2022, året etter at Energix hadde solgt seg ut av Vestbredden, kjøpte Oljefondet seg inn i selskapet igjen, og har siden gradvis økt sin investering til tross for at selskapet nå aktivt utvikler prosjekter i de okkuperte Golanhøydene i samarbeid med den Israelske staten.³⁹ KLP har derimot fortsatt å ekskludere Energix, og skriver i sin rapport

“Following the exclusions in June 2021, the energy company Energix Renewable Energies (Energix) made contact with KLP and informed us that the company had withdrawn from its operations in the West Bank. At the same time, Energix also informed KLP in a telephone meeting that they are in a planning phase for a wind power project on the occupied Golan Heights. The UN considers the Israeli settlements in the Golan Heights a violation of international law in the same way as settlements on the West Bank. If the tender is approved, the company will complete the project. Based on KLP's due diligence criteria, the future risk of human rights violations is considered too high for KLP to consider re-including the company in its investments. KLP will thus maintain the exclusion from June 2021.”⁴⁰

Prosjekter i Naqab

I mai 2023 vant Energix en konsesjon for konstruksjon av ett av seks planlagte fotovoltaiske anlegg i Naqab. Anleggene skal ligge innenfor Ramat Beka Special Military Industrial Zone, og den planlagte utbyggingen vil innebære riving av 1200 hus som tilhører beduiner.^{41,42}

Oversikt over israelsk fornybar energisektor

Den israelske staten er tett knyttet til den fornybare energibransjen. I 2011 vedtok regjeringen et mål om å produsere 800 MW (reduisert til 730 MW i 2014) via vindenergi. Etter å ha signert Parisavtalen i 2015 vedtok Israel et mål om at 10% av landets strøm skulle komme fra

³⁶ KLP: [Why KLP is excluding 16 companies following UN report](#)

³⁷ [Oljefondets investeringer | Norges Bank Investment Management](#)

³⁸ Energix- Renewable Energies Lt. (2022) *2021 Periodic Report*, s. 79, <https://energix-group.com/wp-content/uploads/2023/02/%D7%A9%D7%A0%D7%AA%D7%99-2021-%D7%90%D7%A0%D7%92%D7%9C%D7%99%D7%AA-%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%92%D7%A9.pdf>

³⁹ [Oljefondets investeringer | Norges Bank Investment Management](#) Hentet 15. juni 2025

⁴⁰ [Decision to exclude companies with links to Israeli settlements in the West Bank](#). Hentet 9. juni 2025

⁴¹ [Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Energix Renewable Energies](#) Hentet 30. mai 2025

⁴² [Israel's plan to force Bedouin from their homes to clear way for military testing zone delayed - Adalah](#) Hentet 30. mai 2025

fornybar energi innen 2020⁴³, og 30% innen 2030. Israels strømmnett er ikke koblet til systemene i nabolandene, og landet må derfor være selvforsynt for å dekke energibehovet.⁴⁴

Fornybare energianlegg i Israel eies hovedsakelig av private aktører, men staten legger godt til rette for utvikling av sektoren med ulike insentivordninger. Eksempler er feed-in tariff (FiTs), der regjeringen tilbyr garanterte priser/garanterer en fast innkjøpspris for elektrisitet som genereres fra fornybare kilder, noe som sikrer stabile inntekter for prosjektene. Det finnes også ulike tilskudd og subsidier som støtter utviklingen og implementeringen av fornybar energiteknologi. I tillegg initierer regjeringen storskalaprosjekter innen fornybar energi, for å bidra til utviklingen av sektoren. Israel Electric Corporation Ltd. (IEC), et statlig eid selskap, er den viktigste strømprodusenten og -distributøren, spiller en avgjørende rolle i integreringen av fornybar energi i det nasjonale strømmettet.⁴⁵

For å kunne håndtere den økende strømproduksjonen i Golanhøydene ga Ministry of National Infrastructure IEC i oppdrag å utarbeide en rammeplan for å sikre overføringen av strøm generert av vindmøllene til det nasjonale israelske strømmettet. Planen ble godkjent i 2018 og omfattet utbygging av el-infrastruktur slik at energi fra vindprosjektene kan transporteres til det israelske strømmettet. I tillegg skulle en eksisterende transformatorstasjon i bosetningen Katzrin utvides. Flere av vindparkene i Golanhøydene og deres tilknyttede infrastruktur har blitt klassifisert som nasjonal infrastruktur, noe som tyder på at utbyggingen er permanent, og hovedsakelig er ment å komme den israelske økonomien og befolkningen til gode, i strid med folkeretten.⁴⁶

⁴³ ibid

⁴⁴ [Israel - Energy](#) Hentet 30. mai 2025

⁴⁵ [Renewable Energy Laws and Regulations Report 2025 Israel](#) Hentet 30. mai 2025

⁴⁶ Who Profits, (2024), Greenwashing Dispossession: The Israeli Renewable Energy Industry and the Exploitation of Occupied Natural Resources: 11, [Greenwashing Dispossession: The Israeli Renewable Energy Industry and the Exploitation of Occupied Natural Resources](#)

Kenon Holdings Ltd.

Opprettet av Yngvild Storli

Kenon Holdings Ltd. er et børsnotert holdingselskap som hovedsakelig driver innen “vekstorienterte” virksomheter.⁴⁷ Selskapet ble etablert i 2014, etter at det ble skilt ut fra Israel Corp. (se egen rapport om Israel Corp.).⁴⁸ NBIM hadde per 31.12.2024 en eierandel på 0,03%, verdsatt til NOK 5 201 158,-.⁴⁹

Kenon Holdings er basert i Singapore. Majoritetseier er Idan Ofer, som har en kontrollerende eierandel på ca. 55%.⁵⁰⁵¹ Se vår rapport om Melisron for mer informasjon om Idan Ofer.

Ifølge Kenons nettside, har de én holding per juni 2025: kontrollerende eierandel i OPC Energy (se egen rapport om OPC).⁵²

Selskapet er ikke nevnt av BDS-bevegelsen eller inkludert i Who Profits’ database, og er heller ikke listet på ekskluderingslister til andre store investeringsfond eller FN. Selskapet nevnes derimot ofte på lister over «companies supporting Israel to boycott» på nettsider, blogger og diskusjonsforum.⁵³

⁴⁷ <https://www.kenon-holdings.com/> (hentet 1. juni)

⁴⁸ <https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1611005/000117891321002254/zk2126279.htm> (hentet 1. juni)

⁴⁹ [Oljefondets investeringer | Norges Bank Investment Management - Kenon Holdings](#) (hentet 26. mai)

⁵⁰ <https://www.forbes.com/profile/idan-ofer/>

⁵¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Kenon_Holdings

⁵² <https://www.kenon-holdings.com/holdings/energy.aspx> (hentet 28. juni)

⁵³ Feks theislamicinformation.com og diverse tråder på Reddit

NICE Ltd.

Bieke Gils

NICE Ltd. (Neptune Intelligence Computer Engineering) spesialiserte seg på programvare for kundeopplevelser, kunstig intelligens og digital engasjementshåndtering. Selskapet ble grunnlagt av medlemmer av Unit 8200, den israelske hærens cyberetterrettingsenhet, som er kjent for sine overvåkingsoperasjoner, inkludert rettet mot palestinere.⁵⁴

I årsrapporten for 2024 opplyser de at «NICE ledes av et dypt engasjement for sosialt ansvar, miljømessig bærekraft og samfunnsengasjement, som er forankret i våre kjerneverdier».⁵⁵ De nevner ikke noe om Israels pågående folkerettsbrudd og selskapers etiske ansvar.

NICES kunder inkluderer israelske forsvarselskaper som Rafael og Elta Systems Ltd., som begge leverer militærteknologi brukt i Israels operasjoner i palestinske områder. I 2015 kjøpte Elbit NICES “cyber and intelligence division”.⁵⁶

Med tanke på NICES produkter og tilknytning til militæretterretning, er det sannsynlig at selskapets teknologi kan brukes i overvåking og dataanalyseoperasjoner som påvirker Gaza og Vestbredden samt Golanhøydene.

AudioCodes Ltd

Bieke Gils

NBIM har kategorisert AudioCodes Ltd som “Telecommunications”, og Oljefondet hadde pr. 31.12.2024 investeringer verdt 1,3 millioner NOK i selskapet.⁵⁷

AudioCodes Ltd utvikler teknologi som muliggjør VoIP (Voice over Internet Protocol) og enhetlige kommunikasjonsløsninger. De samarbeider med store aktører som Det finnes ingen offentlig tilgjengelig informasjon som direkte knytter AudioCodes til militære operasjoner eller aktiviteter i okkuperte områder. Men produktets natur betyr at de potensielt kan brukes i kommunikasjonsinfrastruktur som støtter ulike operasjoner i konfliktområder.

⁵⁴ <https://palestinecampaign.org/psc-company/nice-ltd/> og <http://web.archive.org/web/20250522175227/https://www.thenational.scot/news/25183900.activists-sit-in-glasgow-city-chambers-israeli-linked-cctv/>

⁵⁵ <https://resources.nice.com/wp-content/uploads/2025/03/Annual-Report-2024-20-F-Binder.pdf>, s. 41.

⁵⁶

<https://www.prnewswire.com/news-releases/elbit-systems-signs-an-agreement-to-acquire-nice-systems-cyber-and-intelligence-division-for-an-amount-of-up-to-1579-million-300087079.html>

⁵⁷

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2568/AudioCodes%20Ltd>

Gilat Satellite Networks Ltd

Bieke Gils

Gilat Satellite Networks Ltd. er et israelsk teknologiselskap som spesialiserte seg på satellittbasert bredbåndskommunikasjon. Selskapet ble etablert i 1987 og har hovedkontor i Petah Tikva, Israel. Gilat utvikler og produserer avanserte løsninger for både sivile og militære formål, inkludert terminaler, antenner og kommunikasjonsplattformer for bruk på land, til sjøs og i luften. Selskapets produkter benyttes i over 100 land og dekker bruksområder som mobilnett, luftfart, maritim virksomhet, nødetater og forsvar.⁵⁸

Ifølge American Friends Service Committee (AFSC) har Gilat levert satellittkommunikasjonsutstyr som er installert ved israelske militære kontrollposter på den okkuperte Vestbredden. Selskapets teknologi er også brukt i pansrede personellkjøretøy som benyttes av det israelske militæret. Dette indikerer at Gilats produkter kan bidra til å opprettholde den israelske militære tilstedeværelsen i okkuperte områder.⁵⁹

Gilat har en dedikert forsvarsdivisjon, Gilat Defense, som leverer kommunikasjonsløsninger til militære og myndigheter. Selskapet har inngått flere kontrakter med det amerikanske forsvarsdepartementet (DoD) gjennom sitt datterselskap DataPath Inc. Disse kontraktene inkluderer støtte og oppgraderinger av satellittkommunikasjonssystemer, som Satellite Transportable Terminals (STT), som er avgjørende for militære operasjoner.⁶⁰

Selv om det ikke finnes spesifikk informasjon om Gilats direkte involvering i Gaza, kan selskapets teknologi og samarbeid med det israelske militæret indikere en mulig indirekte rolle i regionen. Gilat har levert satellittkommunikasjonsløsninger til den israelske regjeringen, inkludert tjenester for både faste installasjoner og mobile enheter. Gitt selskapets nære samarbeid med militære og myndigheter, er det plausibelt at deres teknologi kan brukes i operasjoner som påvirker Gaza.⁶¹

Gilat selv fremhever sitt engasjement for å levere kommunikasjonsløsninger globalt, inkludert i avsidesliggende områder, og understreker sin rolle i å koble sammen mennesker over hele verden.

⁵⁸ <https://www.gilat.com/about-gilat/>

⁵⁹ <https://investigate.afsc.org/company/gilat-satellite-networks>

⁶⁰

<https://www.gilat.com/pressreleases/gilat-satellite-networks-awarded-over-5m-in-support-of-the-us-department-of-defense/>

⁶¹

<https://www.gilat.com/pressreleases/gilat-and-gilat-satcom-to-supply-satellite-services-to-israeli-government/>

Nova Ltd

Narve Fulsås

Selskapet produserer avanserte “dimensional, materials, and chemical metrology and process control solutions used in semiconductor manufacturing”, og opererer i Israel, Tyskland og USA.⁶² Eg har ikkje funne noko som koplar dei direkte til okkupasjonen eller krigføringa.

Priortech Ltd.

Narve Fulsås

Selskapet leverer løysingar for den globale halvledarindustrien (som automatiserte optiske inspeksjonssystem) gjennom to selskap, Camtek og Access, og har nesten heile den israelske elektronikkindustrien på kundelista. Produserer i Israel og Tyskland, og har hovudkvarter i Migdal Ha'emek (<https://priorteck.com>).

⁶² <https://www.novami.com/about-us/>

Tower Semiconductor Ltd.

Narve Fulsås

Selskapet er registrert som “Technology” av NBIM. Per 31.12.2024 var investeringa sin verdi NOK 246 453 818.⁶³

Selskapet lagar analoge “semiconductors”, halvledarar,⁶⁴ og har anlegg i Israel, USA, Japan og Italia. Det blei etablert i Migdal Haemek i 1993 og er slik sett bokstavleg talt grunnlagt på Nakba; Migdal HaEmek er bygd på landområdet til den avfolka arabiske landsbyen Al-Mujaydil.⁶⁵

Selskapet leverer både til forbrukarmarknaden og forsvarindustrien, og er vel nokså sikkert involvert i israelsk militærindustri. Det er det vanskeleg å dokumentere, men det er i alle fall indirekte involvert i okkupasjonen: det blei nyleg tildelt «Supplier Excellence Award» frå Northrop Grumman for å levere militær- og sikkerheitsløyser.⁶⁶ Northrop Grumman var i 2022 verdas tredje største militærindustri og forsyner Israel med ei rekkje våpen. Det leverer missilsystem og selskapets teknologiar er integrerte i Israels jagarfly og krigsskip. AFSC Investigate har ei lang liste over kva slags israelske våpen det er tale om og har Northrop Grumman klassifisert som «Recommended for Divestment».⁶⁷ Men Investigate har ikkje Tower Semiconductor på lista, det har heller ikkje Who Profits.

⁶³

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2626/Tower%20Semiconductor%20Ltd>

⁶⁴ <https://towersemi.com/>

⁶⁵ https://nn.wikipedia.org/wiki/Migdal_HaEmek

⁶⁶ <https://towersemi.com/2025/03/17/03172025>

⁶⁷ <https://investigate.afsc.org/company/northrop-grumman>

Hilan Ltd.

Narve Fulsås

Hilan er et av Israels største IT-selskaper. Ett av datterselskapene er Ness, som Hilan overtok i 2014. I 2022 overtok Ness selskapet EntServ Israel, et datterselskap av DXC Technology. Ved overtakelsen endret det navn til Ness E.S. Ltd. EntServ har i lang tid vært brukt til å bygge ut og drifte Israels folkeregister og ID-system. Per 31.12.2024 var Oljefondets investering på NOK 105 388 197-.⁶⁸

Ness presenterer seg som et selskap som tilbyr sine tjenester og sine eksperter til «alle forsvars- og sikkerhetsorganisasjoner og -enheter i Israel». «Homeland security» og forsvarsmarkedet har hatt en betydelig vekst det siste tiåret, skriver de, og Ness tilbyr et mangfold av «dynamiske applikasjoner som er utprøvd i felt».⁶⁹

EntServ var fra 2008 hovedkontraktør for Aviv-systemet, der Israels befolkningsregister lå. Dette systemet er siden 2021 blitt faset ut til fordel for et nytt, men Israels befolknings- og immigrasjonsmyndighet inngikk i 2021 en ny fireårskontrakt med EntServ for systemstøtte. Fra 2020 har EntServ en femårskontrakt for å levere programvare til Israels biometriske system for ID-kort.

Ness har hatt en rekke prosjekter for Den israelske koordinatoren for regjeringsaktiviteter i «territoriene» (COGAT), for Israels siviladministrasjon (ICA), myndigheten som styrer de sivile aspektene ved okkupasjonen av Vestbredden, og for politiet og sikkerhetstjenesten (Shin Bet).

I 2017 fikk EntServ kontrakt på å støtte utviklingen av et nytt system for landregistrering på Vestbredden. Som del av prosjektet var EntServ-ansatte utstasjonert i den ulovlige bosettingen Beit El. Ness driver et forsknings- og utviklingssenter i den ulovlige bosettingen Beitar Illit, og i 2022 åpnet det et ansettelses- og opplæringssenter i det okkuperte Øst-Jerusalem.⁷⁰

⁶⁸[Oljefondets investeringer | Norges Bank Investment Management - Hilan](#)

⁶⁹ <https://ness-tech.co.il/en/sectors/homeland-security-defense-sector>, henta 5.6.2025

⁷⁰ Kildene til disse opplysningene, i stor grad offentlige israelske dokumenter, er referert i Who Profits: DXC Technology divests from its Israeli IT business (oktober 2022).

Israel har over lang tid sikret seg eksklusiv kontroll over det palestinske folkeregisteret. Med denne kontrollen har de ensidig og suverent delt den palestinske befolkningen opp i ulike grupper og tatt kontroll over deres liv basert på hvilke identitetsdokumenter (ID) de utstyrrer dem med. Ifølge Oslo-avtalen skulle Den palestinske autoriteten (PA) utstede identitetsdokumenter. PAs rolle er imidlertid aldri blitt mer enn administrativ og hovedsakelig redusert til å trykke ID-beviser. Det er israelske myndigheter som suverent bestemmer over klassifisering, tildeling og tillatelser. Israel har tiltatt seg eksklusiv rett til å anerkjenne palestinere og autorisere deres eksistens.

Det fargekodete ID-systemet deler befolkningen i Israel og i israelskkontrollerte områder inn i et hierarki av grupper. Palestinere i «1948-områdene» er israelske statsborgere og har blå ID-kort. Palestinere i Øst-Jerusalem er bare «beboere», men har også blå ID-kort.

Palestinere på Vestbredden har grønne ID-dokumenter, det samme har palestinerne på Gaza-stripen. Men dokumentene inneholder opplysninger om føde- og bosted, slik at disse gruppene skal kunne holdes adskilt fra hverandre. En palestinere som er registrert som Gaza-palestinere, men bor på Vestbredden, kan ikke endre identitet uten å bli «illegal» og miste grunnleggende menneskerettigheter.

Omtrent halvparten av alle palestinere lever utenfor Palestina og er ekskludert fra systemet. Mange av dem er statsløse.

ID-kortene gir helt ulike muligheter for å bevege seg. Jødisk-israelsk mobilitet i Israel og Palestina er stort sett uhindret. For palestinsk mobilitet er hovedregelen forbud; bevegelse er et unntak som krever «tillatelse». Jerusalem-palestinere er bl.a. underlagt et krav om stadig å kunne dokumentere at deres «livssentrum» er Jerusalem, med fare for å miste beboerstatus om de skulle bo lengre tid andre steder i sitt hjemland eller i utlandet. Siden 1993 har ingen palestinere kunnet forlate Gaza eller Vestbredden uten individuell tillatelse. Internt på Vestbredden er palestinernes bevegelse begrenset av stadig ekspanderende bosettinger, sperringer, segregerte ferdselsårer og et nettverk av kontrollposter som henviser dem til å leve spredt i isolerte enklaver.

Hele systemet for bevegelseskontroll er blitt stadig mer digitalisert og basert på biometri. Siden palestinere ikke er beskyttet av israelsk personvernlovgivning, kan de gjøres til gjenstand for helt uregulert utprøving av identifikasjons- og overvåkningsteknologier.

- Israels befolkningskontroll diskriminerer palestinere ved å frata dem basale rettigheter og begrense tilgangen deres til bl.a. land, arbeid, utdanning og helsetjenester.
- Israels befolkningskontroll splitter palestinerne ved å påføre dem ulike identiteter, ved å fragmentere deres samfunn og ved å hindre eller vanskeliggjøre besøk, gjenforening eller giftermål på tvers av israelsk definerte identitetsgrenser.
- Israels befolkningskontroll segmenterer ikke bare jøder fra palestinere, men også ulike deler av den palestinske befolkningen fra hverandre.⁷¹

Vurderinger av Hilan

Don't Buy into Occupation – som LO er tilsluttet: Hilans aktiviteter er «bekymringsfulle» siden de er knyttet til levering av overvåknings- og identifikasjonsteknologier som diskriminerer palestinere.⁷²

Investigate skriver at Hilan er med i mange prosjekter som støtter den israelske okkupasjonen, at de er aktive i illegale bosettinger og at de driver deler av Israels diskriminerende folkeregister.⁷³

Vi har ikke oppdatert informasjon om Hilan/Ness siden slutten av 2022, men legger til grunn deres historie og det Ness selv skriver om at de tilbyr tjenester til hele Israels sikkerhets- og forsvarssystem.

Hva er Norges forpliktelser? ICJ og FN

Internasjonal lov forbyr tilegnelse av territorium med makt og fastslår at alle folk har rett til selvbestemmelse, også de som lever under okkupasjon. I juli 2024 avga Den internasjonale

⁷¹ Balasan Initiative for Human Rights: Rights Based on IDS. Israel's Unilateral Control of Palestinian Population Registry on Both Sides of the Green Line & in the Diaspora (Oktober 2024). Balasan er ei uavhengig menneskerettsgruppe etablert av kristne palestinere.

⁷² DBIO IV report. Annex 1: Company list, november 2024

⁷³ <https://investigate.afsc.org/company/hilan>, henta 5.6.2025

domstolen (ICJ) en «veiledende uttalelse» som slo fast at retten til selvbestemmelse er en absolutt og ufravikelig norm som er grunnleggende for den internasjonale rettsorden, og som gir opphav til forpliktelser for alle stater. Den slo fast at Israels nærvær på alle deler av de okkuperte palestinske områdene er ulovlig. Og den slo fast at det omfattende systemet av restriksjoner påført palestinere er rasemessig diskriminerende og i strid med konvensjonen mot rasemessig segregering og apartheid.

ICJ slo fast at alle stater er forpliktet å ikke anerkjenne Israels nærvær i de okkuperte områdene, ikke å hjelpe eller assistere Israels nærvær i de okkuperte områdene og å kollektivt arbeide for å få en slutt på Israels ulovlige okkupasjon.⁷⁴

FNs hovedforsamling vedtok i 2024 at alle stater bl.a. måtte ta skritt for å stoppe handel og investeringer som bidrar til å vedlikeholde den ulovlige tilstanden skapt av Israel på okkupert palestinsk område.⁷⁵

⁷⁴ Guardian, 25. mai 2025. Legal Memorandum on the UK's Obligations Under International Law in the Occupied Palestinian Territory, mai 2025.

⁷⁵ UNGA, Resolution ES-10/24

One Software Technologies Ltd.

Narve Fulsås

One Software er eit israelsk selskap som leverer IT-tenester til høgteknologi-, bank-, finans-, forsikrings- og handelsføretak over heile verda. Per 31.12.2024 var Oljefondets investering på NOK 53 548 606,-.⁷⁶

One Software og fleire av dotterselskapa leverer eit stort spekter av datatenester, datamaskinar og utstyr til det israelske forsvarsdepartementet, til Koordinatoren for regjeringsaktivitetar i «territoria» (COGAT), til Israels siviladministrasjon (ICA) på Vestbreidda og til Israels militære distriktskoordinator og samband (DCL) på Gaza.⁷⁷

Israels identitetspolitikk

Israel har tilrana seg eksklusiv rett til å tildele alle identitetsdokument (ID) som er nødvendige for å reise mellom og innan okkuperte område, mellom okkuperte område og Israel og mellom okkuperte område og utlandet.

Ved bruk av eit fargekoda system for ID-kort kontrollerer Israel palestinaranes rørsler, det splittar palestinarane i ulike grupper, det hindrar mobilitet innan og mellom desse gruppene og det opererer eit system der jødisk mobilitet er nesten uhindra, medan palestinsk mobilitet er eit unntak som krev særskilt løyve.

Det israelske systemet for mobilitetskontroll er blitt stadig meir digitalisert og basert på biometri. Teknologi for andletsgjenkjenning er installert ved kontrollpostane ut og inn av Vestbreidda. One Software og dotterselskapa Taldor og Harel leverer konsulent-, drifts- og vedlikehaldstenester til Meitar-systemet, eit biometrisk identifikasjonssystem som er innstallert ved kontrollpostane på den okkuperte Vestbreidda. Meitar-systemet blir bruka til å utferde biometriske ID-kort som palestinarane er tvungne til å bruke ved israelske checkpoints.⁷⁸

⁷⁶[Oljefondets investeringer | Norges Bank Investment Management - One Software Technologies Ltd](#)

⁷⁷ Who Profits Research Center: «One Software Technologies» (per 25.2.2025), <https://www.whoprofits.org/companies/company/3649>, henta 19.6.2025

⁷⁸ Balasan Initiative for Human Rights: Rights Based on IDS. Israel's Unilateral Control of Palestinian Population Registry on Both Sides of the Green Line & in the Diaspora (Oktober 2024). Balasan er ei uavhengig menneskerettsgruppe etablert av kristne palestinarar.

Sidan palestinarar ikkje er verna av israelsk personvernlovgjeving, kan dei gjerast til gjenstand for heilt uregulert utprøving av identifikasjons- og overvakingsteknologiar.⁷⁹

One Softwares dotterselskap Harel har levert maskinar og IT-tenester til det israelske koordinerings- og sambandssenteret for Gaza (DCL Gaza). DCL er lokalisert ved Israel Erez Checkpoint, som kontrollerer all rørsle mellom Gaza og Israel og Vestbreidda.

Dotterselskapet Taldor fekk i 2018 25-årskontrakt som hovudleverandør til eit av det israelske forsvarets teknologisentra, som del av ei relokalisering til Naqab-regionen (Negev).

For å vere med å styrke krigsinnsatsen, tilbydde One Software i desember 2024 sysselsetjing til alle ortodokse jødar som ville gjere militærteneste.⁸⁰

⁷⁹ Keren Weitzberg: Biometrics and Counter-Terrorism. Case study of Israel/Palesine (London: Privacy International, Mai 2021).

⁸⁰ Who Profits Research Center: «One Software Technologies» (per 25.2.2025), <https://www.whoprofits.org/companies/company/3649>, henta 19.6.2025

Camtek Ltd

Diego Salazar

Camtek Ltd er et teknologiselskap som utvikler og produserer avansert inspeksjons- og måleutstyr for halvlederindustrien.⁸¹ Oljefondet har siden 2022 investert i selskapet og har i dag 0,12 % eierskap i selskapet, tilsvarende en verdi på 51 661 532 NOK.⁸²

Jeg finner ingen informasjon om noen spesifikk eller utbredt boikott av Camtek Ltd. Selskapet er i ett enkelt tilfelle omtalt i divestering ved universitetets-sektoren, men finner ikke noen direkte koblinger til den israelske okkupasjonen.⁸³

Perion Network Ltd

Diego Salazar

Perion Network Ltd. er et globalt teknologiselskap som tilbyr digitale reklameprodukter og tjenester. Hovedkontoret ligger i Tel Aviv.⁸⁴ Oljefondet er investert i selskapet og har i dag 1,04 % eierskap i selskapet, tilsvarende en verdi på 47 496 538 NOK.⁸⁵

Jeg finner ingen aktive boikotter mot dette selskapet, ei heller saker som kobler selskapet direkte til den israelske okkupasjonen.

⁸¹ Camtek. (n.d.). About us. <https://www.camtek.com/about-us/about-us/>

⁸² Norges Bank Investment Management. (2024, 18. juni). Camtek Ltd, <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2575/Camtek%20Ltd%20Israel>

⁸³ University divestment to severely impact Israeli tech sector (Al Mayadeen, 03.06.2024). <https://english.almayadeen.net/news/politics/university-divestment-to-severely-impact-israeli-tech-sector>

⁸⁴ Perion Network Ltd. (n.d.). Financial results. Perion. Retrieved June 30, 2025, from <https://perion.com/investors/financial-results/>

⁸⁵ Norges Bank Investment Management. (2024). Perion Network Ltd. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2611/Perion%20Network%20Ltd>

Sapiens International Corp Ltd.

Jonas Fossli Gjersø

Norges Bank Investment Management eide ved utgangen av 2024 0,08% av selskapets aksjer som samlet var verdsatt til 14,061,112 (14 millioner) kroner.⁸⁶

Risiko-oppsummering

- Sapiens er indirekte involvert med det israelske militæret gjennom sitt samarbeid med IBM og Microsoft.

Om selskapet

Sapiens International Corporation Ltd. er et israelsk selskap som spesialiserer seg på programvareløsninger for forsikringsbransjen. Sapiens har hovedkontor i Holon, Israel, og tilbyr tjenester til over 600 forsikringsselskaper i mer enn 30 land, inkludert Nord-Amerika, Europa, Asia og Israel. Selskapets tilbud omfatter områder som eiendoms- og skadeforsikring, livs- og pensjonsforsikring, gjenforsikring og økonomisk samsvar. Sapiens International Corp Ltd. er et datterselskap av Formula Systems. Selskapet er skattemessig basert i Cayman Islands.

Nøkkelpersoner:

Ledelse: President & CEO Roni Al-Dor; CFO Roni Giladi; Ilan Buganim; Yaffa Cohen-Ifrah; Tal Sharon; Sveta Hardak-Nissan; Raj Ghuman; Noa Brummer; Rodrigo Rueda.

Styret: Chairman Guy Shimon Bernstein; Roni Al-Dor; Yaacov Elinav; Uzi Netanel; Naamit Salomon; Eyal Ben-Clouche.

Risikofaktorer

- *Sapiens er en av Microsoft og IBMs teknologipartnere.* Microsoft leverer teknologi, kunstig intelligens og skytjenester til IDF og israelske statlige institusjoner for å opprettholde og administrere et pågående system med apartheid, etnisk rensing og folkemord. Sapiens har blitt valgt ut til Microsofts «Top 100 Partner-program».
- *Administrerende direktørs bakgrunn fra det israelske militæret:* Roni Al-Dor har vært administrerende direktør for Sapiens siden november 2005. Før tiltredelsen tjenestegjorde Al-Dor i det israelske luftforsvaret, hvor han jobbet med prosjekter

⁸⁶ Norges Bank Investment Management. (n.d.). *Total holdings sorted by country 2024 Equities*. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/>

knyttet til databehandling av fly. Han er utdannet ved det israelske luftforsvarets militære datahøyskole og studerte informatikk og ledelse ved Bar-Ilan-universitetet.⁸⁷

⁸⁷ MarketScreener. (n.d.) *Sapiens International Corporation N.V. Notice of 2021 Annual General Meeting of Shareholders – Form 6-K*, Retrieved 25 June 2025, from <https://www.marketscreener.com/quote/stock/SAPIENS-INTERNATIONAL-COR-45437230/news/NOTICE-OF-2021-ANNUAL-GENERAL-MEETING-OF-SHAREHOLDERS-Form-6-K-36955028/>

Formula Systems (1985) Ltd.

Jonas Fossli Gjersø

Norges Bank Investment Management eide ved utgangen av 2024 0,09% av selskapets aksjer som samlet var verdsatt til 13,077,686 (13 millioner) kroner.⁸⁸

Risiko-oppsummering

- Datterselskapene Magic Software Enterprises, Matrix IT Ltd og TGS IT Advanced Systems er langvarige leverandører til israelsk militær, politi og fengselsvesen og altså involvert i aktiviteter som er direkte knyttet til militære og overvåkingskapasiteter som ligger til grunn for den israelske okkupasjonen av palestinske territorier.
- Datterselskapet Matrix Global har operasjoner i bosettingen Modi'in Illit i den ulovlig okkuperte vestbredden og datterselskapet Matrix I.T. Integration & Infrastructures Ltd leverte i 2020 it-tjenester til Ariel University basert i bosettingen Ariel i den ulovlig okkuperte vestbredden.⁸⁹

Om selskapet

Formula Systems (1985) Ltd. er et børsnotert israelsk holdingselskap som spesialiserer seg på IT-tjenester. Selskapet ble grunnlagt i 1985 av Dan og Gad Goldstein, har hovedkontor i Or Yehuda, Israel, og er notert på både NASDAQ Global Select Market (ticker: FORTY) og Tel Aviv-børsen. Siden 2010 har Formula Systems vært majoritetseid (50,2 %) av Asseco Poland S.A.

Nøkkelpersoner

Ledelse: CEO Guy Bernstein (since January 2008); Asaf Berenstin (CFO since November 2011); Maya Solomon-Ella (COO since September 2016); Tammy Ohana Koll (CTO).

Styret: Chairman Marek Panek; Rafal Kozlowski; Gabriela Zukowicz; Karolina Rzonca-Bajorek; Tomer Jacob; Relly Danon.

- Formulas administrerende direktør Guy Bernstein har også en lederrolle i Magic Software Enterprises.
- Formulas finansdirektør Asaf Bernstein har også stillingen som finansdirektør i Magic Software Enterprises.

⁸⁸ Norges Bank Investment Management. (n.d.). *Total holdings sorted by country 2024 Equities*. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/>

⁸⁹ WhoProfits Research Center. (n.d.) Matrix IT. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.whoprofits.org/companies/company/4009?matrix-it>

Risikofaktorer

Formula Systems (1985) Ltd har datterselskaper som er involvert i aktiviteter knyttet til den israelske okkupasjonen av palestinske territorier. Matrix IT Ltd. og TSG IT Advanced Systems er leverandører av tjenester og teknologi til israelske bosetninger og militære operasjoner på den okkuperte Vestbredden.⁹⁰

- *Matrix IT Ltd.*, et datterselskap av Formula Systems, driver et outsourcingsenter i bosetningen Modiin Illit på den okkuperte Vestbredden. Selskapet har levert IT-tjenester og teknologi til ulovlige israelske bosetninger, det israelske militæret og israelsk politi og fengselsvesen. I tillegg har Matrix vært involvert i biometriske identifikasjonsprosjekter rettet mot palestinere på den okkuperte Vestbredden.⁹¹
- I 2008 utviklet Matrix et treningssett for den israelske hærens pansrede troppekjøretøy. I 2011 vant Matrix en 3-årskontrakt for å drifte et Power Builder-system for IMOD. I tillegg utviklet selskapet et enhetlig system for alle den israelske hærens nettsteder. I 2017 vant John Bryce, et datterselskap av selskapet, en 3-årskontrakt for å gi opplæring til den israelske hæren i cybersikkerhet og informasjonssikkerhet.⁹²
- I 2016–2017 leverte Matrix IT-konsulenter til IMODs koordinator for myndighetsaktiviteter i territoriene (COGAT). I 2017 ble selskapet engasjert av COGAT for å tilby biometrisk identifikasjon for palestinere på den okkuperte Vestbredden som en del av matrisen av teknologier som styrer all palestinsk bevegelse innenfor det okkuperte området og inn i Den grønne linjen. I 2018 ble selskapet engasjert av COGAT for å levere en IT-analytiker til det israelske militærets De vises stein-system, som inneholder alle data om palestinske arbeidere som kommer inn i Israel, og for å levere skjermbilder for Meitar-systemet, som er en del av det samme systemet.⁹³
- I 2020 vant Matrix en anbudskonkurranse om å levere, installere og levere vedlikeholds- og støttetjenester for et høypresterende databehandlingsklyngesystem for Ariel University i bosetningen Ariel på den okkuperte Vestbredden.⁹⁴
- *TSG IT Advanced Systems*, eid av både Formula Systems og Israel Aerospace Industries, utvikler avanserte kommando- og kontroll-, telekommunikasjons- og Homeland Security-applikasjoner for det israelske militæret. Selskapets systemer har blitt installert i israelske bosetninger som Ma'ale Adumim på den okkuperte Vestbredden. TSG har også demonstrert teknologier for militær etterretningsbruk på Vestbredden, inkludert datastyrt visjon og geolokaliseringmuligheter.⁹⁵
- Sammen med et konsortium ledet av Israel Aerospace Industries (IAI) vant selskapet et anbud fra IMOD for å flytte de israelske militære IKT-enhetene til Naqab

⁹⁰ Investigate. (n.d.) Formula Systems (1985) Ltd. Retrieved 25 June 2025, from <https://investigate.info/company/formula-sys-1985>; WhoProfits Research Center. (n.d.) Formula Systems. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.whoprofits.org/companies/company/3623?formula-systems>

⁹¹ WhoProfits Research Center. (n.d.) Matrix IT. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.whoprofits.org/companies/company/4009?matrix-it>

⁹² Ibid.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ WhoProfits Research Center. (n.d.) Formula Systems. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.whoprofits.org/companies/company/3623?formula-systems>

(Negev)-regionen og etablere nye datasentre for militæret, verdsatt til hundrevis av millioner shekel.⁹⁶

- TSG utviklet et kommando- og kontrollsystem for den israelske hjemmefrontkommandoen. Systemet er installert i dusinvis av israelske lokale myndigheter, inkludert bosetningen Ma'ale Adumim på den okkuperte Vestbredden. Systemet er også installert i Mateh Yehuda regionale råd, hvis kommunale jurisdiksjonsområde inkluderer Latrun-enklaven ingenmannsland, okkupert i 1967. I tillegg ga TSG i 2019 en teknologisk demonstrasjon til det israelske militæret som viste frem selskapets datastyrte visjon og geolokaliseringmuligheter for militær etterretningsbruk på Vestbredden. Ifølge selskapet tar militæret sikte på å først distribuere disse teknologiene i Nablus-området på Vestbredden.⁹⁷
- *Magic Software Enterprises Ltd.*, et israelsk programvareselskap, har hatt dokumenterte forbindelser til det israelske militæret, særlig gjennom prosjekter med Israels forsvarsstyrker (IDF).⁹⁸
 - IT-oppgradering for IDF Militærpoliti: I 2010 sikret Magic Software, i samarbeid med partneren Minerva Systems, en kontrakt på over en halv million dollar for å oppgradere og vedlikeholde kjerne-IT-systemene til IDF Militærpoliti. Dette prosjektet innebar en utrulling av Magics uniPaaS-plattform for å forbedre statusrapportering i sanntid og gi omfattende operativ oversikt til hele organisasjonen.⁹⁹

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ Ibid.

⁹⁸ Securities and Exchange Commission (2010) Form 6-K for Magic Software Enterprises Ltd.
<https://mayafiles.tase.co.il/RPdf/546001-547000/P546640-00.pdf>

⁹⁹ Globes correspondent (2010, June 9) *Magic wins IDF Military Police deal*. Globes.
<https://en.globes.co.il/en/article-1000565586>

Azrieli Group Ltd

Eli Morken Farstad

Selskapet er registrert i NBIM som “Real Estate”.¹⁰⁰ Verdien til Oljefondet si investering var 31.12.2024 NOK 439 788 332 (0,39% av selskapet)/38 722 795 USD.

Azrieli Group driver eidegom som brukast til kjøpesenter, seniorboligar, kontor og datasenter.¹⁰¹ I tillegg fungerer det som eit holdingselskap. AG har også andre sideprosjekt, som 50% eigarskap i solcellepanelproduksjon i Negev-ørkenen.¹⁰² Dei har ingen eidegommar som er etablert på okkupert land i følgje oversynet på deira heimeside.

Nettverket og historikken til selskapet gir likevel mistanke om uakseptabel risiko for bidrag til folkerettsstridig okkupasjon, apartheid og folkemord. Kravet om skjerpa aktsomheit som krigen og okkupasjonen fører med seg, gjer at Etikkrådet må gjere grundige undersøkingar for å vurdere om Azrieli Group følgjer retningslinjene som er gitt av Finansdepartementet.

Azrieli Group har eigarskap i Bank Leumi (sjå rapport av Sissel Rosland) som er på FN si svarteliste - og framleis på Oljefondets investeringsliste.¹⁰³ Det er grunn til å tru at eidegomsfirma som har eigarskap i bank Leumi har ein delt interesse i okkupasjonen på Vestbreidda, ettersom Leumi er kjend for å låne store summar til bosettarorganisasjonar.¹⁰⁴ Azrieli Group hadde inntil 2016 ein stor andel av bensin- og daglegvareselskapet Sonol gjennom 100% eigarskap av Granite HaCarmel.¹⁰⁵ Sonol har vore på “svartelista” til OHCR over lengre tid.

Det er tydeleg at flaggskip-prosjekt for Azrieli Group, som renovasjonen av Mount Zion Hotel i Jerusalem,¹⁰⁶ har stor verdi for legitimering av okkupasjonen. Hotellet er etablert 500 meter frå okkupert Aust-Jerusalem og blir promotert med “spektakulær utsikt” til okkuperte områder og gangavstand til gamlebyen.¹⁰⁷ I tillegg skal hotellet vere eit sentralt stopp for ein taubane som koplar settler-landsbyar i aust med Vest-Jerusalem.¹⁰⁸ Ei hengebru over til bosettinga i den palestinske byen Silwad (bygd av settlerorganisasjonen Elad) ligg også rett over gata for hotellet.¹⁰⁹ Dei har også eit stort kjøpesenter (Azrieli Shopping Mall) rett ved den store bosettinga Modi'in Illit med nesten 100 000 innbyggjarar. Kjøpesenteret ligg 500 meter frå den såkalla “Latrun Salient” i Ramallah, og det er openbart at bosettarar er kundar

¹⁰⁰ *Azrieli Group Ltd* 2018

¹⁰¹ Sjå årsrapport 2024, «Financial Reports» u.å.

¹⁰² Markosyan 2025

¹⁰³ Sjå årsrapport 2024, AFSC Investigate u.å.; «Financial Reports» u.å.

¹⁰⁴ *Opdatering om selskaber forbundet med israelske bosættelser* 2024

¹⁰⁵ Danwatch 2017; Fagforbundet & Norwegian People's Aid 2015

¹⁰⁶ «Azrieli Group will Finish Building its Mount Zion Hotel by 2027» 2024

¹⁰⁷ «Azrieli - Mount Zion Hotel» u.å.

¹⁰⁸ *Israeli court rejects petitions against «megalomaniacal» Jerusalem cable car plan* 2022

¹⁰⁹ *Peace Now* 2022

på senteret. FN anser israelske bosettingar i Latrun Salient for å vere folkerettsstridig okkupasjon.¹¹⁰

Azrieli Group er knytt til ein filantropisk organisasjon (etabl. 1989) som opererer i Israel og Canada, Azrieli Foundation, som har ført til fleire krav om boikott.¹¹¹ Nøkkelaktørar i Azrieli Foundation har tette band til Azrieli Group, som gjort rede for i kvartalsrapporten til AG publisert i mars 2025. No avdøde eigar av Azrieli Group, David Azrieli,¹¹² donerte ein stor andel av overskotet til AG til AF i 2014;¹¹³ hans etterkomarar (Naomi, Sharon og Danna) sit no som hovudeigarar og styremedlemmar i AG og AF.¹¹⁴

Azrieli Foundation opererer i Canada og Israel. Eit eksempel på deira innflytelse er arkitekturprisen David Azrieli Architecture Student Prize, som ser ut til å bidra til å legitimere okkupasjonen gjennom premiering av innsats for å bygge samfunn på okkupert område.¹¹⁵ I følge Miles Howe ved Brock University i Canada har AF mellom anna gitt nesten 9 millioner dollar til Darca som driv fleire skular på okkupert område (Goan og Aust-Jerusalem) samt 665 000 dollar i støtte til IDF via JDC Israel - i 2023 aleine.¹¹⁶ Tidlegare har AF fått kritikk for å ha donert støtte til NGOen Im Tirzu, som i følgje israelsk rettssystem i 2013 kvalifiserte til å bli kalla ein organisasjon med fascistiske tendensar.¹¹⁷

I 2021 kjøpte Azrieli Group norske Green Mountain for å auke innflytelsen i vestleg datasenter-næringsliv.¹¹⁸ Green Mountain avviser at Azrieli Group-oppkjøpet står i fare for å koble Green Mountain til folkerettsstridig okkupasjon.¹¹⁹

Litteratur og kjelder:

- AFSC Investigate. (u.å.). *Bank Leumi Le-Israel BM*. Hentet 17. juni 2025, fra <https://investigate.afsc.org/company/bank-leumi-le-israel>
- Azrieli - Mount Zion Hotel. (u.å.). *Azrieli Group*. Hentet 17. juni 2025, fra <https://www.azrieligroup.com/properties/mount-zion-hotel/>
- Azrieli Group, Green Mountains eiere. (u.å.). *Green Mountain*. Hentet 17. juni 2025, fra <https://info.greenmountain.no/faq/azrieli-group-investeringer-vestbredden/>
- Azrieli Group Ltd.* (2018, 25. februar). Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2570/Azrieli%20Group%20Ltd>
- Azrieli Group will Finish Building its Mount Zion Hotel by 2027. (2024). *Israel Travel News*. <https://itn.co.il/news/hotels/azrieli-group-will-finish-building-its-mount-zion-hotel-by-2027/>
- BOARD OF DIRECTORS. (u.å.). *Azrieli Group*. Hentet 17. juni 2025, fra

¹¹⁰ Sjå til dømes Shilat og Maccabim på lista til OCHA 2019: 49–50

¹¹¹ Medjool 2024; Morgan 2024

¹¹² Engler 2023

¹¹³ «David Azrieli donates 5.7 pct of Azrieli Group to foundation» 2014

¹¹⁴ «BOARD OF DIRECTORS» u.å.; *Danna Azrieli* 2025; *Naomi Azrieli* 2025; *Sharon Azrieli* 2025forbes

¹¹⁵ Sjå til dømes dette prosjektet som tar for seg lokalsamfunn på Golan: «MILIEU Development and planning of the socio-cultural landscape in Golan Heights» 2022

¹¹⁶ *Darca School locations* u.å.; Howe 2025

¹¹⁷ Sheizaf 2013

¹¹⁸ Sverdlik 2021

¹¹⁹ «Azrieli Group, Green Mountains eiere» u.å.

- <https://www.azrieligroup.com/board-members/>
- Danna Azrieli. (2025). Forbes. <https://www.forbes.com/profile/danna-azrieli/>
- Danwatch. (2017). *Companies with activities in or around illegal Israeli settlements*. <https://old.danwatch.dk/en/nyhed/companies-with-activities-in-or-around-illegal-israeli-settlements/>
- Darca School locations. (u.å.). Darca. Hentet 17. juni 2025, fra <https://darca.org.il/en/locations/>
- David Azrieli donates 5.7 pct of Azrieli Group to foundation. (2014, 16. mars). Reuters. <https://www.reuters.com/article/markets/david-azrieli-donates-57-pct-of-azrieli-group-to-foundation-idUSL6N0MD0EX/>
- Engler, Y. (2023, 8. februar). *Devil is in the details of 'Holocaust education'*. <https://yvesengler.com/2023/02/07/devil-is-in-the-details-of-holocaust-education/>
- Fagforbundet & Norwegian People's Aid. (2015). *Dangerous Liaisons II*. <https://www.fagforbundet.no/globalassets/globalfiler/dangerous-liaisons-ii.pdf>
- Financial Reports. (u.å.). *Azrieli Group*. Hentet 17. juni 2025, fra <https://www.azrieligroup.com/financial-reports/>
- Howe, M. (2025). Tracking Financial Complicity in Israeli War Crimes and Genocide: Instances of Aiding and Abetting in the Canadian Charitable Sector. *State Crime Journal*, 14, 1–27. <https://doi.org/10.13169/statecrime.14.2.0001>
- Israeli court rejects petitions against «megalomaniacal» Jerusalem cable car plan. (2022). Middle East Eye. <https://www.middleeasteye.net/news/israel-jerusalem-supreme-court-cable-car-megalomaniacal>
- Markosyan, M. (2025, 27. mai). *Azrieli to invest in, buy power from solar-storage project in Israel*. <https://renewablesnow.com/news/azrieli-to-invest-in-buy-power-from-solar-storage-project-in-israel-1275879/>
- Medjool. (2024, 19. desember). Honest Reporting Canada: Who are the Donors. *Just Peace Advocates*. <https://www.justpeaceadvocates.ca/honest-canada-who-are-the-donors/>
- MILIEU Development and planning of the socio-cultural landscape in Golan Heights. (2022). *The David Azrieli Architecture Student Prize*. <https://architectureprize.azrielifoundation.org/en/projects/milieu-development-and-planning-of-the-socio-cultural-landscape-in-golan-heights/>
- Morgan, P. D. (2024, 30. november). Any Word but 'Genocide'. *The Grind Magazine*. <https://www.thegrindmag.ca/any-word-but-genocide/>
- Naomi Azrieli. (2025). Forbes. <https://www.forbes.com/profile/naomi-azrieli/>
- OCHA. (2019, 1. april). *Occupied Palestinian territory: Humanitarian Atlas 2019*. <https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/occupied-palestinian-territory-humanitarian-atlas-2019>
- Opdatering om selskaber forbundet med israelske bosættelser. (2024, 19. januar). Akademiker Pension. <https://app-pcloud-publicwebexternalnew-prod.azurewebsites.net/nyheder/opdatering-om-selskaber-forbundet-med-israelske-bosaettelser/>
- Peace Now. (2022, 8. juni). A significant expansion of the tourist settlement project: a tender for the construction of a footbridge over the Ben Hinnom Valley. *Peace Now*. <https://peacenow.org.il/en/a-significant-expansion-of-the-tourist-settlement-project-a-tender-for-the-construction-of-a-footbridge-over-the-ben-hinnom-valley>
- Sharon Azrieli. (2025). Forbes. <https://www.forbes.com/profile/sharon-azrieli/>
- Sheizaf, N. (2013, 8. september). Jerusalem Court: Okay to call Im Tirtzu a «fascist group». *+972 Magazine*. <https://www.972mag.com/jerusalem-court-okay-to-call-im-tirtzu-a-fascist-group/>
- Sverdlik, Y. (2021). *Azrieli Makes Bigger Data Center Bet with Green Mountain Acquisition*. <https://www.datacenterknowledge.com/sustainability/azrieli-makes-bigger-data-center-bet-with-green-mountain-acquisition>

Melisron Ltd

Eli Morken Farstad

Melisron Ltd. er registrert som “Real Estate” i NBIMs oversikt. De kjøper og leier ut lokaler til kjøpesentre, kontorbygninger og lignende. Oljefondet har ca. 215 millioner investert i Melisron pr. 31.12.2024.¹²⁰

Melisron har et stort kjøpesenter i bosetningen Ma’ale Adumim.¹²¹ Dette har de hatt siden 2014 og tidligere.¹²² Dette er et klart brudd med NBIMs etiske retningslinjer og staters plikter etter ICJs kjennelser fra juli 2024. WhoProfits har i en rapport sett på kjøpesentervirksomhet i Ma’ale Adumim og pekt på deres rolle for å normalisere og muliggjøre Israels okkupasjon.¹²³

Melisron er kontrollert av Ofer Investments.¹²⁴ Selskapet tilhører familien Ofer, en av verdens rikeste i følge Forbes (2023).¹²⁵ Ofer har kontroll over FN-svartelista Mizrahi Bank, i tillegg til Israel Corp. som eier ICL Group, som har aktivitet på okkupert område og bidrar til IDF’s krigføring, se rapporter av Pål Nygaard og Håvard Brede Aven.

Litteratur:

Financial Statements 2024. (2024). *Melisron*.

<https://ir.melisron.co.il/wp-content/uploads/2025/06/%D7%93%D7%95%D7%97-%D7%9B%D7%A1%D7%A4%D7%99-%D7%93%D7%99%D7%A8%D7%A7%D7%98%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%95%D7%9F-%D7%A9%D7%A0%D7%AA%D7%99-2024-%D7%9E%D7%AA%D7%95%D7%A8%D7%92%D7%9D-%D7%9C%D7%90%D7%A0%D7%92%D7%9C%D7%99%D7%AA-.pdf>

Melisron Ltd. (2018, 25. februar). Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/en/SettlementMonitor>. (2014). *Journal of Palestine Studies*, XLIII(3), 1.

https://www.palestine-studies.org/sites/default/files/attachments/jps-articles/JPS171_SettlementMonitor.pdf

Zehorai, I. (2023, 9. mai). The Empire Strikes Back: Here’s how Eyal and Idan Ofer reached the world’s top billionaires. *Forbes Israel*.

<https://forbes.co.il/e/the-empire-strikes-back-heres-how-eyal-and-idan-ofer-reached-the-worlds-top-billionaires/>

¹²⁰ *Melisron Ltd* 2018

¹²¹ «Financial Statements 2024» 2024

¹²² «Settlement Monitor» 2014

¹²³ Who Profits 2022

¹²⁴ «Financial Statements 2024» 2024

¹²⁵ Zehorai 2023

Big Shopping Centers Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer for en verdi av 184 270 646 NOK i Big Shopping Centers Ltd, det tilsvarer 0,44 % av aksjene.¹²⁶

Big Shopping Centers LTD bygger og driver kjøpesentre i Israel, USA, Serbia, Montenegro og Frankrike.¹²⁷ Ingen av kjøpesentrene er på okkupert palestinsk land.

Big Shopping har imidlertid kjøpt seg opp til 83 % eierskap i selskapet AFI Properties (Africa Israel Investment).¹²⁸ AFI Properties har gjennom sine datterselskaper utstrakt bygge- og eiendoms-virksomhet i okkuperte palestinske områder. Derfor burde dette selskapet ekskluderes.

Litteraturliste:

AFI Properties (u.å.). *About us*. Hentet 15. juni 2025.
<https://afi-properties.com/about/about-us/>

BIG Centers (u.å.). *Investor Relations*. Hentet 15. juni 2025.
<https://www.bigcenters.co.il/language/en/investors/>

Norwegian Bank Investment Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

¹²⁶ Norges Bank Investment Management (2024).

¹²⁷ BIG Centers (u.å.).

¹²⁸ AFI Properties (u.å.).

Gav-Yam Lands Corp Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer til en verdi av 32 600 515 NOK, som tilsvarer 0,17 % av aksjene, i Gav-Yam Lands Corp Ltd.¹²⁹

Gav-Yam Lands Corp Ltd er et eiendomsselskap og har som hovedaktivitet og utvikle og bygge eiendomsprosjekt. Selskapet ble etablert i mellomkrigstiden, og var en av de sentrale aktørene for kolonisering av palestinsk land via oppkjøp og eiendomsutvikling.¹³⁰

Vi har ikke funnet noe som kobler selskapet til aktivitet på okkuperte områder i dag.

Litteraturliste:

Norwegian Bank Investment Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

Wikipedia (u.å.). *Gav-Yam*. Hentet 29. juni 2025. <https://en.wikipedia.org/wiki/Gav-Yam>

¹²⁹ NBIM 2024

¹³⁰ Wikipedia (u.å).

Alony Hetz Properties & Investments Ltd

Eli Morken Farstad

NBIM har kategorisert Alony Hetz som “Real Estate”, og har investert litt over 20 millioner NOK i selskapet pr. 31.12.2024.¹³¹

Alony Hetz har kontroll over Energix-Renewable Energies Ltd og Amot Investments Ltd,¹³² som begge har aktivitet på okkuperte områder (Golan og Vestbredden), se rapport av Yngvild Storli og Eli Farstad.¹³³

Selskapet er dermed en del av den israelske okkupasjonsøkonomien både gjennom store investeringer i “grønn energi” på okkupert jord og i form av kjøpesentre i store bosetninger. Det er per i dag nærliggende å tolke denne aktiviteten som en del av Israels veg til å annektere Vestbredden (som rapportert til NRK av Yama Wolasmal 18.6.25).¹³⁴

Litteratur

Alony Hetz Properties & Investments Ltd. (2018, 25. februar). Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/en/>

Alony-Hetz Properties & Investments Ltd. (2019). AFSC Investigate.
<https://investigate.afsc.org/company/alony-hetz>

Annual Report 2024 (אלוני חץ 2024).
<https://www.alony-hetz.com/wp-content/uploads/2025/05/Full-report-for-website-31.12.24.pdf>

Wolasmal, Y. (Regissør). (2025, 18. juni). *Dagsnytt 18: Iran advarer Israel og USA*.
<https://tv.nrk.no/serie/dagsnytt-atten-tv/sesong/202506/episode/NNFA56061825>

¹³¹ *Alony Hetz Properties & Investments Ltd* 2018

¹³² *Annual Report 2024* אלוני חץ 2024

¹³³ Se også rapporter som: *Alony-Hetz Properties & Investments Ltd* 2019

¹³⁴ Wolasmal 2025

Amot Investments Ltd

Eli Morken Farstad

Amot Investments Ltd er kategorisert av NBIM som “Real Estate”; verdien i aksjene var pr. 31.12.2024 NOK 19 165 775.¹³⁵ Tidlegare var aksjeverdiane til Oljefondet i Amot høgare (ca. 138 millioner NOK i 2019), men særleg sidan 2021 har verdien vore låg.

Amot er eigd av Alony Hetz (AH), som NBIM også har investeringar i (sjå rapport av Farstad). AH har også kontroll over selskapet Energix, som også er i Oljefondets investeringsliste (sjå rapport av Storli). Energix har tidlegare hatt fornybar energi-prosjekt på Vestbredden, og har no eit stort prosjekt på okkupert Golan i samarbeid med den israelske staten.

Amot driv eit stort senter i Vestbredden-bosettinga Ariel, i følgje deira eiga nettside:

<https://www.amot.co.il/en/assets-list/industry/amot-ariel/>

Dei omtaler bosettinga som at den er i “hjartet av Israel”. Amot Ariel er plassert i ein industripark, “characterized by various factories and a flourishing industry which includes, among others, food, textile, steel, aluminum, metals and more.” Slike parkar er typiske verktøy i okkupasjonen.¹³⁶

Ariel er etablert midt i regionen på Vestbreidda kjend som Salfit. Populasjonen i Ariel har auka kraftig siste åra. I 2010 rapporterte Bt’selem at Ariel og barrierene separerte sju palestinske landsbyar med ca. 25 000 innbyggjarar frå Salfit-distriktets sentrum. Dette hindrar dei i å få effektiv tilgang til grunnleggande tenestar i sin “kommune”.¹³⁷

Vatnreinsesystemet i i Ariel førte til hyppig forureining i palestinske områder rundt den ulovlege bosettinga, i følgje Bt’selem (2010). Ariel University fekk i 2020 finansiering via EUs Horizon-prosjekt, men mista denne etter ein ekstra gjennomgang.¹³⁸ Dette blir stadig utfordra av israelsk akademia.¹³⁹

Ettersom Etikkrådet tilrådde ekskludering av Paz Retail and Energy fordi dei hadde aktivitet på okkupert område og sikra avgjerande bidrag til okkupasjonen, synest det openbert at også Amot Investments må bli ekskludert frå Oljefondet. Kombinert med at morselskapet Alony Hetz også driv annan okkupasjonsøkonomisk verksemd som bidreg til sentral infrastruktur i okkupasjonen, må både Amot, Alony Hetz og Energix bli ekskluderte frå investeringslista til NBIM umiddelbart.

¹³⁵ NBIM 2018

¹³⁶ Buxbaum 2021; Canadians for Justice and Peace in the Middle East 2005; Farah 2019; «Occupation, Inc.» 2016; Who Profits 2019

¹³⁷ B’tselem 2010

¹³⁸ Harkov 2021; MACMANUS 2021

¹³⁹ Israel Academia Monitor 2025

Litteratur:

- B'tselem. (2010). *Ariel settlement fact sheet*. Btselem.Org.
https://www.btselem.org/settlements/20100830_facts_on_the_settlement_of_ariel
- Buxbaum, J. (2021, 11. mars). *How Israeli industrial zones exploit Palestinian land and labour*.
<https://www.newarab.com/>; The New Arab.
<https://www.newarab.com/analysis/how-israeli-industrial-zones-exploit-palestinian-land-and-labour>
- Canadians for Justice and Peace in the Middle East. (2005). *Industrial Zones and Israel's Colonial Strategy*. CJPM. https://www.cjpme.org/fs_010
- Farah, M. (2019). The Atarot Exception? Business and Human Rights under Colonization. *Jerusalem Quarterly*, 80, 41–56.
- Harkov, L. (2021, 26. oktober). Israel rejoins EU science program excluding Judea and Samaria. *The Jerusalem Post*.
<https://www.jpost.com/israel-news/israel-rejoins-eu-science-program-excluding-judea-and-samaria-683139>
- Israel Academia Monitor. (2025, 27. februar). *Ariel University Should Join European Scientific Collaborations*.
<https://israel-academia-monitor.com/2025/02/27/ariel-university-should-join-european-scientific-collaborations/>
- MACMANUS, S. P., Tanja FAJON, Martina MICHELS, Maria GRAPINI, Malin BJÖRK, Javier NART, Niyazi KIZILYÜREK, Milan BRGLEZ, Karen MELCHIOR, Giuliano PISAPIA, Andreas SCHIEDER, Ivan Vilibor SINČIĆ, Chris. (2021). *Breaches of EU guidelines – EU funding of Israeli entities in the occupied Palestinian territory: E-001197/2021*.
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001197_EN.html
- NBIM. (2018, 25. februar). *Amot Investments Ltd*. Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/no/>
- Occupation, Inc. (2016). *Human Rights Watch*.
<https://www.hrw.org/report/2016/01/19/occupation-inc/how-settlement-businesses-contribute-israels-violations>
- Who Profits. (2019). *Industrial Zones in the Occupied Palestinian Territory*. Who Profits.
<https://www.whoprofits.org/publications/report/15>

Airport City Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer til en verdi av 18 229 379 NOK, som tilsvarer 0,09 % av aksjene, i Airport City Ltd.¹⁴⁰

Det var ikke mulig å komme inn på nettsiden til Airport City Ltd.¹⁴¹ Selskapet driver eiendomsutvikling, og det kan virke som om det skjer hovedsakelig i området rundt Ben Gurion flyplass. Men flere kilder oppgir at selskapet også har aktivitet flere steder i Israel.¹⁴² Selv om vi ikke har funnet informasjon som knytter Airport City Ltd til aktivitet i okkuperte områder, så er dette et selskap som bør observeres nøye i og med at det er sannsynlig at et slikt stort eiendomsutviklings-selskap har noe aktivitet i okkuperte områder.

Litteraturliste:

Airport City (u.å.). Airport City co. Hentet 29. juni 2025. <http://www.airport-city.co.il/>

Norwegian Bank Investement Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

¹⁴⁰ NBIM

¹⁴¹ Airport City (u.å.). Airport City co. Hentet 29. juni 2025. <http://www.airport-city.co.il/>

¹⁴² <https://www.reuters.com/markets/companies/ARPT.TA;>
<https://www.marketwatch.com/investing/stock/arpt?countrycode=il>

Summit Real Estate Holdings Ltd

Eli Morken Farstad

Summit Real Estate Holdings Ltd (heretter SREH) er kategorisert av NBIM som “Real Estate”. Aksjeverdien var 10 013 257 den 31. 12. 2024.¹⁴³ Oljefondet hadde ingen aksjer i SREH mellom 2019 og 2022, men kjøpte seg opp igjen til samme verdi som 2018 i 2023/2024.

I 2019 var eigaren av SREH, Zohar Levy, etterforska for innsidehandel. Myndighetene i Israel uttalte at funna peika i retning av at Levy var involvert.¹⁴⁴ I 2022 blei saka avslutta.¹⁴⁵ Dette kan vere grunnen til svingningene i NBIMs investeringar, men det finst ingen dokumentasjon på at Etikkrådet gav tilråding om ekskludering som følgje av denne etterforskinga eller andre forhold.¹⁴⁶

Det er vanskeleg å finne informasjon om “Summit Group” i Israel, som den blir referert som av datterselskapet Summit Properties (USA). Dei har ingen open nettside i Noreg,¹⁴⁷ noko som kan skuldast at den er sperra, slik Paz Energy & Retail gjorde med sine nettsider i 2024.¹⁴⁸ Det kan også bety at koplinga ikkje er sikker, og dermed blir sperra i Noreg (sjå vedlegg).

I følgje Reuters er selskapet primært involvert i å kjøpe og leige ut kontorbygninger og kommersielle lokaler.¹⁴⁹ SREH har sitt hovudkvarter i Israel, men driv også verksemd i Tyskland og USA.¹⁵⁰ Zohar Levy har kontroll over selskapet ifølge årsrapporten (2023) for det amerikanske datterselskapet Summit Properties Ltd.

Andre kjelder melder at Zohar Levy eig SREH ilag med Clal Insurance Company Ltd.¹⁵¹ WhoProfits har publisert ein rapport kor det blir dokumentert at Clal forsikrer over 500 prosjekt på okkupert palestinsk territorium, mellom anna i Ariel-bosettinga, Kiryat Arba og Efrat.¹⁵² Clal har også bidrege til prosjekt for Israel Defence Forces.¹⁵³ Sjå også rapport av Håvard Brede Aven.

¹⁴³ *Summit Real Estate Holdings Ltd* 2018

¹⁴⁴ «Spate of securities fraud probes hits Israeli listed companies» 2019

¹⁴⁵ <https://www.summit-properties.com/>

¹⁴⁶ *Observation and exclusion of companies* 2019observa

¹⁴⁷ <https://www.smt.co.il/> ; sjå vedlegg.

¹⁴⁸ «Paz Retail and Energy Ltd» 2025

¹⁴⁹ *SMT.TA* u.å.

¹⁵⁰ https://www.summit-properties.com/downloads/2024-04-15_SPL_FS_2023.pdf

¹⁵¹ *Summit Real Estate Holdings* u.å.

¹⁵² *The Israeli Occupation Industry - Insuring Dispossession* 2022

¹⁵³ *Clal Insurance Enterprises Holdings* 2022; *Clal Insurance Enterprises Holdings Ltd* | AFSC Investigate 2022

I 2022 kjøpte SREH 7% av aksjene i Paz Energy and Retail, som i 2024 blei ekskludert frå SPU på grunn av folkerettsstridig aktivitet på okkupert palestinsk territorium.¹⁵⁴ Den israelske finansnettstaden *Global* foreslo då at dette kunne peike mot at SREH ønskte å oppnå kontroll over selskapet.¹⁵⁵ I 2024 kjøpte Summit ytterlegare 9% av aksjene, og eig 16% av ekskluderte Paz.¹⁵⁶ I følgje nettsida “Simply Wall Street” var SREH største eigar av Paz i februar 2025.¹⁵⁷

På grunnlag av nylege store oppkjøp av Paz Retail & Energy og truleg samarbeid med Clal Insurance som bidreg til okkupasjon og folkerettsstridig krigføring, meiner Historikere for Palestina at det er ein uakseptabel risiko for at Summit Real Estate Holdings Ltd bidreg til okkupasjon, grove menneskerettsbrot og krenking av individ sine rettar i krig og konflikt. Derfor bør Summit Real Estate Holdings Ltd bli ekskludert frå investeringane til Statens Pensjonsfond Utland.

Litteraturliste

- Clal Insurance Enterprises Holdings*. (2022). Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Clal Insurance Enterprises Holdings.
<https://www.whoprofits.org/companies/company/7344?clal-insurance-enterprises-holdings-limited>
- Clal Insurance Enterprises Holdings Ltd | AFSC Investigate*. (2022).
<https://investigate.afsc.org/company/clal-insurance>
- Mon: Banks strong, Paz surges. (2024, 20. mai). *Globes*.
<https://en.globes.co.il/en/article-mon-banks-strong-paz-oil-surges-1001479217>
- Observation and exclusion of companies*. (2019, 18. mars). Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/en/responsible-investment/ethical-exclusions/exclusion-of-companies/>
- Paz Retail and Energy Ltd. (2025, 11. mai). *Etikkrådet*. <https://etikkradet.no/paz-retail-and-energy-ltd/>
- Simply Wall St. (2025, 28. februar). *Institutional owners may ignore Paz Retail And Energy Ltd.'s (TLV:PAZ) recent ₪186m market cap decline as longer-term profits stay in the green*.
<https://simplywall.st/stocks/il/energy/tase-paz/paz-retail-and-energy-shares/news/institutional-owners-may-ignore-paz-retail-and-energy-ltds-t>
- SMT.TA*. (u.å.). Hentet 16. juni 2025, fra <https://www.reuters.com/markets/companies/SMT.TA/profile>
- Spate of securities fraud probes hits Israeli listed companies. (2019, 21. februar). *Globes*.
<https://en.globes.co.il/en/article-spate-of-securities-fraud-probes-hits-israeli-listed-companies-1001274317>
- Summit builds 7% stake in Paz. (2022, 1. september). *Globes*.
<https://en.globes.co.il/en/article-summit-builds-7-stake-in-paz-1001397882>
- Summit Real Estate Holdings*. (u.å.). Hentet 16. juni 2025, fra
<https://www.neverbounce.com/company/summit-real-estate-holdings/372148295>
- Summit Real Estate Holdings Ltd*. (2018, 25. februar). Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2622/Summit%20Real%20Estate%20Holdings%20Ltd>
- The Israeli Occupation Industry - Insuring Dispossession*. (2022). Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Insuring Dispossession. <https://www.whoprofits.org/publications/report/55?insuring-dispossession>

¹⁵⁴ «Paz Retail and Energy Ltd» 2025

¹⁵⁵ «Summit builds 7% stake in Paz» 2022

¹⁵⁶ «Mon» 2024

¹⁵⁷ Simply Wall St 2025

Vedlegg

Skjermdump av nettsida [smt.co.il](https://www.smt.co.il) frå Wayback Machine (2019).

INTERNET ARCHIVE
Wayback Machine

<https://www.smt.co.il/>
65 captures
30 Jul 2005 - 4 Mar 2019

Summit Real Estate Holdings Ltd.

The Site is Under construction. The NEW Site is coming soon !...

66 Hahistadrut Ave,
Haifa, Israel

Tel 972-4-8408091

Fax 972-4-8408092

www.smt.co.il

Introduction

Summit is an Israeli public real estate company' whose shares are traded on the Tel Aviv Stock Exchange. The company is controlled by MR. Zohar Levy in partnership with Clal Insurance Company Ltd. The largest Israeli insurance company.

Summit was established in 1965 as a private company and in 1998 completed its initial public offering on the Tel Aviv Stock Exchange (the "TASE") and has since been a publicly traded company. Since its inception, the company has been engaged in various aspects of the real estate business. The company's primary emphasis is the purchase and operation of office buildings and commercial assets, which are leased to numerous commercial and industrial tenants.

Copyright 2005©. All Rights Reserved.

Israel Canada T. R. Ltd

Eli Morken Farstad

NBIM har registrert Israel Canada T. R. Ltd (heretter IC) som “Real Estate”. Investeringa var dem 31.12.2024 9,376,578 NOK; dette er 0,07 % av aksjene i selskapet. NBIM kjøpte akjer i IC for første gong i 2023. Selskapet opererer med kontorbygningar, seiorboligar og andre leilegheitskompleks, m.m.

IC er ikkje på nokon kjende lister over selskaper som bidreg til okkupasjonen. Eit overfladisk googlesøk viser ingen teikn til at det finst kampanjer mot selskapet for deira innblanding i Israel sine folkerettsbrot. Det finst rapportar som viser korleis eidedomsfirma bidreg til okkupasjonen, men det finst ingen klare prov på at IC bidreg til dette.¹⁵⁸

Ingen ulovlege bosettingar er nemnt på nettsida til IC: <https://israel-canada.co.il/> Det finst imidlertid ikkje ein årsrapport på engelsk, berre hebraisk, som gjer det vanskeleg å spore små og store investeringar nøyaktig. IC har også fleire datterselskap, og heller ikkje desse ser ut til å ha aktivitet på OPT i følgje deira egne nettsider.

Dei kontrollerande eigarane av IC er Barak Rosen og Assaf Tuchmeir.¹⁵⁹ Andre store aksjeeigarar av IC er Clal Insurance, Phoenix Holdings og fleire. Desse to selskapa har NBIM også investeringar i, samtstundes som dei er anklaga for å bryte folkeretten, sjå rapportar av Aven og Nygaard. I og med at IC er eit datterselskap, er det komplisert å stille dei til ansvar for moderselskap sin aktivitet. Men det er likevel grunn til å utvise auka aktsomheit og sette selskapet under observasjon grunna desse eigarforholda.

Barak Rosen eig også eit stort cannabis-produksjonsselskap som har avtale med den i sraelske staten.¹⁶⁰ Rosens eigarskap av cannabis-selskap kan utløyse NBIMs produktbaserte eksklusjonsreglar, fordi NBIM sidan 2019 arbeidar med ei retningslinje som lyder “«Fondet skal ikke være investert i selskaper som selv eller gjennom enheter de kontrollerer: (...) c. produserer cannabis til rusformål».”¹⁶¹ Det er usikkert om dette får konsekvenser for investering i Israel Canada, i og med at IC ikkje er direkte knytt til Tikun Olam utanom Rosens kontroll-eigarskap i begge.

¹⁵⁸ «Occupation, Inc.» 2016; Rona 2024

¹⁵⁹ Canada Israel u.å.; Shpruer 2008

¹⁶⁰ Rosen u.å.; «Tikun Olam (cannabis)» 2025

¹⁶¹ Bjerknes 2019; *Etiske utelukkelse* 2023; NBIM 2022

Litteratur:

- Bjerknes, C. (2019, 24. mai). Oljefondet kaster ut hasjaksjene. *Dagens Næringsliv*.
<https://www.dn.no/marked/oljefondet/nbim/norges-bank-investment-management/oljefondet-kaster-ut-hasjaksjene/2-1-608377>
- Canada Israel. (u.å.). ABOUT. *לְיִשְׂרָאֵל - Canada Israel*. Hentet 29. juni 2025, fra
<https://israel-canada.co.il/en/about/>
- Etiske utelukkelse*. (2023, 27. april). Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/no/NBIM>. (2022, 7. september). *Beslutninger om observasjon og utelukkelse*. Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/no/>
- Occupation, Inc. (2016). *Human Rights Watch*.
<https://www.hrw.org/report/2016/01/19/occupation-inc/how-settlement-businesses-contribute-israels-violations>
- Rona, G. (2024). The Illegality of Israeli Settlement Real Estate Sales. *Lawfare*.
<https://www.lawfaremedia.org/article/the-illegality-of-israeli-settlement-real-estate-sales>
- Rosen, B. (u.å.). *Barak Rosen: Owner, Founder, and CEO of Israel Canada Group*. Barakrosen.Com. Hentet 29. juni 2025, fra <https://www.barakrosen.com/en/>
- Shpruer, G. L., Sharon. (2008, 6. februar). To the stars with Assi and Barak. *Haaretz*.
<https://www.haaretz.com/2008-02-06/ty-article/to-the-stars-with-assi-and-barak/0000017f-ef37-da6f-a77f-ff3f93bd0000>
- Tikun Olam (cannabis). (2025). I *Wikipedia*.
[https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Tikun_Olam_\(cannabis\)&oldid=1289051207](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Tikun_Olam_(cannabis)&oldid=1289051207)

Reit 1 Ltd

Eli Morken Farstad

NBIM har kategorisert Reit 1 Ltd som “Real Estate”; aksjeverdien er pr. 31.12.2024 ca. 5,5 millioner NOK, som tilsvarer 0,05% eigarskap.¹⁶² NBIM hadde inntil desember 2019 nesten 200 millioner NOK i aksjeverdi, men aksjeverdien gjekk kraftig ned etter 2019.

Reit 1 er eit “investment trust” som hjelper eigedomsfirma å spre risiko.¹⁶³ I følge deira komprimerte årsrapport for 2024 har dei ingen aktivitet i OPT. Det har ikkje vore mogleg å grave meir i Reit 1 Ltd grunna få kjelder og ingen tidlegare kartlegging.

Litteratur:

NBIM. (2018, 25. februar). *Reit 1 Ltd*. Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/en/>

Reit 1 Financial report 2024. (2025). Reit1.Co.IL.

<https://www.reit1.co.il/images/1656595-compressed.pdf>

Reuters, reuters. com. (2025). *RIT1.TA*. <https://www.reuters.com/markets/companies/RIT1.TA/>

¹⁶² NBIM 2018

¹⁶³ *Reit 1 Financial report 2024* 2025; Reuters 2025

Sella Capital Real Estate Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer for en verdi av 4 539 335 NOK, som tilsvarer 0,07 % av aksjene, i Sella Capital Real Estate Ltd.¹⁶⁴

Sella Capital Real Estate er et eiendomsutviklings-selskap. Vi har ikke funnet noe som tyder på at de har aktivitet i okkuperte områder. Selskapet bør observeres nøye i og med at det er sannsynlig at et slikt stort eiendomsutviklings-selskap har noe aktivitet i okkuperte områder.

Litteraturliste:

Norwegian Bank Investment Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

¹⁶⁴ NBIM

AFI Properties Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer for en verdi av 4 443 660 NOK, 0,02 % av aksjene, i AFI Properties Ltd.¹⁶⁵

AFI Properties er eid av Africa Israel Investments, som igjen er eid av BIG Shopping Centers Ltd, som har 83 % av aksjene.¹⁶⁶

Hovedaktiviteten til AFI Properties er å bygge, utvikle, eie og drifte alle slags typer eiendom.¹⁶⁷ I tillegg til å drive aktivitet i Israel, har selskapet aktivitet flere steder i Europa.

AFI Properties har ikke selv direkte aktivitet i okkuperte områder, men gjennom sine heleide datterselskap driver AFI Properties utstrakt bygge- og næringsvirksomhet på okkupert palestinsk land.

Datterselskapet til AFI Properties, Danya Cebus, driver utstrakt byggevirksomhet i ulovlig okkuperte områder. Det gjelder blant annet i Har Homa og Gilo, begge ulovlige bosetninger i Øst-Jerusalem, boliger i Modi'in Ilit og Maaleh Adumim.¹⁶⁸

Datterselskapet Cebus Rimon har bygget en militærbase i Be'er Sheva, hvor IDF sammen med Ben Gurion universitetet samarbeider med privat næringsliv om innovasjon for militærformål.¹⁶⁹ Blant annet står allerede ekskluderte Elbit på listen over samarbeidspartnere der. Så det er ekstra grunn til å være vaksom overfor dette selskapet.

Datterselskapet Geo Danya er blant firmaene som bygde mur rundt Gaza-stripen i 2018 som bidro til blokaden og innestegningen av palestinerne der.¹⁷⁰

Litteratur:

AFI Properties. (u.å.). *About us*. [afi-properties.com](https://afi-properties.com/about/about-us/). Hentet 30. juni 2025, fra <https://afi-properties.com/about/about-us/>

Cebus Rimon. (2016, 12. desember). Military training city. *Cebus Rimon*. <https://www.cebuse-rimon.co.il/en/bahadim/>

NBIM. (2018, 25. februar). *AFI Properties Ltd*. Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/no/>

Who Profits. (2018). *In Deep Water: More Walls to Strangle Gaza*. Who Profits.

<https://www.whoprofits.org/publications/report/45?in-deep-water-more-walls-to-strangle-gaza>

Who Profits. (2019). *Africa Israel Investments*. Who Profits - The Israeli Occupation Industry - Africa Israel Investments.

<https://www.whoprofits.org/companies/company/3981?afrika-israel-investments>

¹⁶⁵ NBIM 2018

¹⁶⁶ Who Profits har kun oppføring av holdingselskapet Africa Israel Investments, men dette selskapets aktiviteter utføres av AFI Properties og dets datterselskap.

¹⁶⁷ AFI Properties u.å.

¹⁶⁸ Who Profits 2019

¹⁶⁹ Cebus Rimon 2016

¹⁷⁰ Who Profits 2018

Next Vision Stabilized Systems Ltd

Toufoul Abou-Hodeib

Info fra Tel Aviv Stock Exchange:

NEXT VISION STABILIZED SYSTEMS

Developing Stabilized Cameras for Ground and Aerial Vehicles¹⁷¹

Next Vision utvikler stabiliserte kameraer for bruk i ubemannede bakke- og luftfartøyer. Next Vision ble grunnlagt i 2009 av Chen Golan, en tidligere pilot i det israelske luftforsvaret som senere jobbet i selskapets våpenutviklingsavdeling, og Boris Kipnis, en veteran fra Unit 8200, en signaletterretningsenhet i Israels forsvar.¹⁷² Kundene i Israel i dag inkluderer Elbit Systems, Israel Aerospace Industries, Aeronautics, som er eid av Rafael, og det israelske forsvarsdepartementet.

Som et resultat av disse tilknytningene til den israelske våpenindustrien har selskapet tjent på Israels krigføring i Gaza. Selskapet rapporterte en økning på 220 prosent i salget i første kvartal av 2024 og en 3,5-dobling i nettoresultatet, fra omtrent 4 millioner dollar til 14,5 millioner dollar sammenlignet med samme kvartal året før. Omsetningen i første kvartal av 2024 utgjorde 27,2 millioner dollar. Dette er en vekst på 220 prosent sammenlignet med samme kvartal i 2023. Selskapet sa at siden begynnelsen av krigen har det vært en økning i bestillinger av selskapets kameraer og andre produkter fra sine israelske kunder.¹⁷³

I mai 2025 rapporterte *The Marker*, en israelsk dagsavis for næringslivet, at Next Visions driftsresultat hadde vokst med 40 prosent, og at ordreserven hadde vokst med 22 prosent. Selskapet rapporterte en økning i omsetningen på 33 prosent, etter at omsetningen i Europa nesten doblet seg, og etter at inngangen inn i det amerikanske markedet ga en vekst på 50 prosent.¹⁷⁴

I tillegg til kameraer til overvåkningsdroner, som E400 eVTOL ISR-dronen,¹⁷⁵ produserer selskapet også droner, som Raven 2.5¹⁷⁶ og Condor,¹⁷⁷ som er spesifikt rettet mot “target acquisition” (målobservasjon). Det er flere dokumenterte tilfeller hvor denne typen ubemannede luftfartøy er blitt brukt til å angripe sivile mål i Gaza. En *National Public Radio*-sak fra november 2024 som er basert på flere øyenvitner dokumenterer hvordan “sniksyttedroner” angrep og drepte sivile i Gaza.¹⁷⁸ Det er også tilfeller hvor liknende droner er blitt brukt i sivile områder i både Gaza og på Vestbredden til å angripe ubevæpnede menn,

¹⁷¹ Tel Aviv Stock Exchange u.å.

¹⁷² Bahur-Nir & Azoulay 2023

¹⁷³ Next Vision øker årlig salgsprognose 2024

¹⁷⁴ Gavison 2025

¹⁷⁵ Simpson 2024

¹⁷⁶ Next Vision u.å. a

¹⁷⁷ Next Vision u.å. b

¹⁷⁸ Lonsdorf 2024

som Israel hevder var militante.¹⁷⁹ Bruk av droner utstyrt med kameraer for nøyaktig målobservasjon i angrep hvor sivile blir drept i Gaza er ikke noe nytt, og har blitt tatt opp av Human Rights Watch allerede i 2009.¹⁸⁰

Litteratur og kilder:

- Tel Aviv Stock Exchange. (u.å.). *Next Vision Stabilized Systems*. Hentet 20. mai 2025, fra https://market.tase.co.il/en/market_data/company/1916/about
- Bahur-Nir, D. & Azoulay, Y. (2023, 7. desember). Dronenes øyne [העיניים של הרהפנים]. *Calcalist*. Hentet 20. mai 2025, fra <https://newmedia.calcalist.co.il/magazine-07-12-23/m03.html>
- Next Vision øker årlig salgsprognose til 110 millioner dollar [נקסט ויז'ן מקפיצה את תחזית המכירות השנתית ל-110 מיליון דולר]. (mai). *TechTime: Electronics & Technology News*. Hentet 20. mai 2025, fra <https://techtimes.co.il/2024/05/16/next-vision-15>
- Gavison, Y. (2025, 19. mai). Next Visions driftsresultat øker med 40 %, ordreserven øker med 22% [הרווח התפעולי של נקסט ויז'ן צמח ב-40%, צבר ההזמנות גדל ב-22%]. *The Marker*. Hentet 20. mai 2025, fra <https://www.themarker.com/markets/2025-05-19/ty-article/.premium/00000196-e970-d86e-ab7-fd7a6f0c0000>
- Simpson, S. (2024, 10. april). 360° EO/IR Gimbal Integrated with ISR Drone. *Unmanned Systems Technology*. Hentet 19. juni, 2025, fra <https://www.unmannedsystemstechnology.com/2024/04/360-eo-ir-gimbal-integrated-with-isr-drone>
- Next Vision. (u.å. a). *Raven 2.5*. Hentet 19. juni, 2025, fra <https://www.nextvision-sys.com/raven-2-5>
- Next Vision. (u.å. b). *Condor*. Hentet 19. juni, 2025, fra <https://www.nextvision-sys.com/condor>
- Lonsdorf, K. (2024, 19. november). Witnesses say Israel is using sniper drones in Gaza and they're shooting civilians. *NPR*. Hentet 19. juni, 2025, fra <https://www.npr.org/2024/11/19/nx-s1-5195171/witnesses-say-israel-is-using-sniper-drones-in-gaza-and-theyre-shooting-civilians>
- Six 'unarmed' Palestinians killed by Israeli drone strike. (2023, 27. desember). *Aljazeera*. Hentet 19. juni 2025, fra <https://www.aljazeera.com/program/newsfeed/2023/12/27/six-unarmed-palestinians-killed-by-israeli-drone-strike>
- How Israeli quadcopters are killing Palestinians in Gaza. (2024, 16. desember). *Aljazeera*. Hentet 19. juni 2025, fra <https://www.aljazeera.com/program/newsfeed/2024/12/16/how-israeli-quadcopters-are-killing-palestinians-in-gaza>
- Human Rights Watch. (2009, 30. juni). *Precisely Wrong: Gaza Civilians Killed by Israeli Drone-Launched Missiles*. Hentet 19. juni 2025, <https://www.hrw.org/report/2009/06/30/precisely-wrong/gaza-civilians-killed-israeli-drone-launched-missiles>

¹⁷⁹ Six 'unarmed' civilians 2023; How Israeli quadcopters 2024

¹⁸⁰ Human Rights Watch 2009

Bet Shemesh Engines Ltd

Toufoul Abou-Hodeib

Info fra Tel Aviv Stock Exchange:

BET SHEMESH ENGINES HOLDINGS (1997) LTD.

Jet Engine Parts Manufacturing & Maintenance¹⁸¹

Bet Shemesh Engines er et israelsk selskap som har spesialisert seg på utvikling, produksjon, vedlikehold og reparasjon av jetmotorer. Hovedkundene er, ifølge selskapets nettside, Go Beyond, United Technologies, Forsvarsdepartementet (Israel), Safran, GE Aviation, MTU Aero Engines, PW Power Systems, ITP, Oerlikon, Royal Thai Air Force, Siemens.¹⁸² 65 prosent av selskapets inntekter kommer fra produksjon av deler til jetmotorer.

Bet Shemesh har tjent penger på Israels krigføring. Selskapet er leverandør for det israelske Forsvarsdepartementet, og økte salget i tredje kvartal 2024 med 27 prosent sammenlignet med samme kvartal året før, til 67,7 millioner dollar. Aksjene på Tel Aviv Stock Exchange steg med 212 prosent det året krigføringen startet i Gaza, og nådde en markedsverdi på 3,2 milliarder NIS – en økning på omtrent 1 milliard NIS siden august 2023.¹⁸³

Bet Shemesh har også tilknytning til våpenindustrien internasjonalt. Selskapet er involvert i motorprogrammer for Boeing 737 Max-fly og andre Boeing-produserte fly; for ulike Airbus-flymotorer; for militærtransporthelikoptrene CH-53k til det amerikanske selskapet Sikorsky og F-35-flyene til morselskapet, våpengiganten Lockheed Martin. Inntektene fra selskapets motorproduksjon økte med 65 prosent i tredje kvartal 2024 sammenlignet med samme kvartal året før, og utgjorde mer enn 27 millioner dollar. Selskapet selger motorene til blant annet det israelske luftforsvaret, i tillegg til andre internasjonale luftstyrker. Selskapet er ansvarlig for utvikling, produksjon og markedsføring av små jetmotorer, som ifølge selskapets egen presentasjon også driver cruissmissiler.¹⁸⁴

Litteratur og kilder:

Azoulay, Y. (2024, 25. november). Administrerende direktør i Beit Shemesh: Det er en intensjon om å kjøpe mer i Israel for å redusere avhengigheten av utlandet [י"ש הכוונה: "יש מנועי בית שמש" לרכוש בארץ כדי להפחית תלות בחו"ל]. *Calcalist*. Hentet 20. mai 2025, fra <https://www.calcalist.co.il/market/article/qqwhl7x00>

Bet Shemesh Engines Ltd. (u.å.). *Our Major Customers*. Hentet 20. mai 2025, fra <https://bsel.co.il/our-major-customers>

Tel Aviv Stock Exchange. (u.å.). *Bet Shemesh Engines Holdings (1997) Ltd*. Hentet 20. mai 2025, fra https://market.tase.co.il/en/market_data/company/1054

¹⁸¹ Tel Aviv Stock Exchange u.å.

¹⁸² Bet Shemesh Engines Ltd. u.å.

¹⁸³ Azoulay 2024

¹⁸⁴ Azoulay 2024

Scope Metals Group Ltd

Toufoul Abou-Hodeib

Info fra Tel Aviv Stock Exchange:

SCOPE METALS GROUP LTD

Supplier of Stainless Steel & Aluminum Products¹⁸⁵

Scope leverer aluminium, rustfritt stål, stål og legeringer, magnesium, tekniske plaster, nikkellegeringer, messing, bronse, kobber, bly og titan. Selskapet tilbyr disse legeringene i både kommersiell- og flykvalitet. Ifølge selskapets nettside inkluderer kundene i Israel bransjer som luftfart, maskinering, kjemikalier og gjødsel, legemidler, infrastruktur, klimaanlegg, energi og vann, mat, drikkevarer og meieriprodukter, militær og sikkerhet, bygg og heiser, mikroelektronikk, høyteknologi, skilting og mer.¹⁸⁶

Til tross for at militær og sikkerhet står blant selskapets kunder på nettsiden, ser det ikke ut som om de bidrar direkte til krigføringen. Dette er et selskap med virksomhet hovedsakelig innen konstruksjon, og i en sak fra juli 2024 påstår Ynet at selskapet har mye å tjene på at krigen tar slutt, og at gjenoppbyggingen i Israel starter.¹⁸⁷

Litteratur og kilder:

Madar, N. (2024, 16. juli). De tre selskapene som ville tjene på krigens slutt [שלוש החברות שייהנו מסיום המלחמה]. *Ynet*. Hentet 29. mai 2025, fra <https://www.ynet.co.il/capital/article/b1rretxoa>

Scope Metals. (u.å.). *Customers & Suppliers*. Hentet 29. mai 2025, fra https://www.scope-metal.com/about-scope/customers_and_suppliers

Tel Aviv Stock Exchange. (u.å.). *Scope Metals Group Ltd*. Hentet 29. mai 2025, fra https://market.tase.co.il/en/market_data/company/288

¹⁸⁵ Tel Aviv Stock Exchange u.å.

¹⁸⁶ Scope Metals u.å.

¹⁸⁷ Madar 2024

Meshulam Levinstein Constructing & Engineering Ltd.

Toufoul Abou-Hodeib

Info fra Tel Aviv Stock Exchange:

MESHULAM LEVINSTEIN CONSTRUCTING & ENGINEERING LTD

Building Residential and Office Projects in Israel¹⁸⁸

Levinstein Engineering er en del av Meshulam Levinstein Group, et offentlig aksjeselskap som består av ingeniør-, bygg- og eiendomsselskaper. Selskapet bygde et prosjekt bestående av 46 boenheter og et kommersielt senter med 19 butikker i Har Homa (offisielt kalt Homat Shmuel) i Øst-Jerusalem.¹⁸⁹ Prosjektet, som sto ferdig i 2008, var en del av utvidelsen av bosetningen Har Homa med totalt 307 nye boliger som ble annonsert i 2007 og som USA var kritisk til.¹⁹⁰

I 2013 prøvde Levinstein å vinne anbud på et annet prosjekt på ulovlig okkupert land, denne gangen bosetningen Ariel, også utenfor Jerusalem. Anbudet ble vunnet av Malibu Investments Inc. (TASE: MLBU.B1). Gindi Holdings Ltd. og Meshulam Levinstein Contracting and Engineering Ltd. (TASE: LEVI) la også inn et anbud, noe som tyder på en endring i den nasjonale konsensus, hvor boligprosjekter på ulovlig okkupert land har fått bredere aksept i Israel.¹⁹¹

Bortsett fra prosjektet i Har Homa fra 2008, finnes det ingen tegn på at Levinstein bidro til prosjekter på okkupert land.

Litteratur og kilder:

Guttormsen, A. (2007, 7. desember). USA kritisk til israelske byggeplaner. *Vårt Land*. Hentet 29. mai 2025, fra <https://www.vl.no/nyheter/usa-kritisk-til-israelske-byggeplaner/664348>

Meshulam Levinstein. (2008). *Periodisk rapport for 2008* [דוח תקופתי לשנת 2008]. Hentet 29. mai 2025, fra <https://mayafiles.tase.co.il/RPdf/435001-436000/P435583-00.pdf>

Meshulam Levinstein. (u.å.). *Har Homa - Jerusalem*. Hentet 29. mai 2025, fra <https://www.levinstein.co.il/פרוייקטים/har-homa-jerusalem/?lang=en#prj-about>

Tel Aviv Stock Exchange. (u.å.). *Scope Metals Group Ltd*. Hentet 29. mai 2025, fra https://market.tase.co.il/en/market_data/company/573

Tsur, S. (2013, 2. desember). Crossing the Green Line. Hentet 29. mai 2025, fra <https://en.globes.co.il/en/article-1000898360>

¹⁸⁸ Tel Aviv Stock Exchange u.å.

¹⁸⁹ Meshulam Levinstein 2008. Se også prosjektet på selskapets nettsted, Meshulam Levinstein n.å.

¹⁹⁰ Guttormsen 2007

¹⁹¹ Tsur 2013

Danel Adir Yeoshua

Toufoul Abou-Hodeib

Info fra Tel Aviv Stock Exchange:

DANEL (ADIR YEOSHUA) LTD.

Provider of Employment & Welfare Solutions¹⁹²

Danel Adir Yeoshua Ltd (Danel) er et Israel-basert selskap som driver med personalsektoren. Selskapet tilbyr hovedsakelig sykepleiepersonell gjennom 31 filialer i Israel, samt profesjonelle sykepleietjenester. Det er også involvert i levering av personaltjenester gjennom 18 filialer. Selskapets nettsted annonserer tilbud innenfor, blant annet, kundeservice, kontorjobber og administrasjon, salg og markedsføring, logistikk, bank og finans, strøm og elektronikk, industri og produksjon. I tillegg er Danel engasjert i drift og forvaltning av botilbud for psykisk utviklingshemmede, dagrehabiliteringssenter og sykehjem for autisme.¹⁹³

Det er ingen tegn til at selskapet bidrar til okkupasjonen eller til Israels krigsinnsats.

Litteratur og kilder:

Financial Times. (u.å.). *Danel Adir Yeoshua Ltd*. Hentet 30. mai 2025, fra <https://markets.ft.com/data/equities/tearsheet/profile?s=DANE:TLV>

Tel Aviv Stock Exchange. (u.å.). *Danel (Adir Yeoshua) Ltd*. Hentet 30. mai 2025, fra https://market.tase.co.il/en/market_data/company/314/about?securityId=314013

¹⁹² Tel Aviv Stock Exchange u.å.

¹⁹³ Financial Times u.å.

Amos Luzon Development and Energy Group Ltd

Eli Morken Farstad

Amos Luzon er kategorisert som “Industrials” av NBIM; pr. 31.12.2024 var investeringen verdt over 55 millioner NOK.¹⁹⁴ Amos Luzon driver i følge Reuters med eiendomsutvikling, byggearbeid og energiindustri.¹⁹⁵ Årsrapporten til selskapet er skrevet på hebraisk, og det har ikke vært mulig å oversette denne innenfor rammen av undersøkelsen.¹⁹⁶

Amot Luzon het tidligere U. Dori Construction Group. Dori har vært innbladet i flere juridiske problemer, uten at disse ser ut til å handle om aktivitet på OPT.¹⁹⁷

Litteratur:

- Globes correspondent. (2020, 13. juli). Edeltech threatens Amos Luzon with liquidation proceedings. *Globes*.
<https://en.globes.co.il/en/article-edeltech-threatens-amos-luzon-with-liquidation-proceedings-1001335643>
- NBIM. (2018, 25. februar). *Amos Luzon Development and Energy Group Ltd*. Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/en/>
- Reuters. (2025). *LUZN.TA - | Stock Price & Latest News | Reuters*.
<https://www.reuters.com/markets/companies/LUZN.TA>
- TASE. (2023). לוזון קבוצה - דוח תקופתי ושנתי לשנת 2022 | מאיה - אתר הבורסה.
<https://maya.tase.co.il/he/reports/1514584>

¹⁹⁴ NBIM 2018

¹⁹⁵ Reuters 2025

¹⁹⁶ TASE 2023

¹⁹⁷ Globes correspondent 2020

Isracard

Vera R. Fiveland

Oljefondet har vært investert i Isracard LTD siden 2019, og har idag aksjer til en verdi av 6 720 477 NOK, som utgjør 0,07% av selskapets aksjer. Selskapet tilbyr tjenester innen finans, inkludert kredittkort og lån.¹⁹⁸

Selskapet består av fire underselskaper: Isracard LTD, Europay LTD, Aminit LTD and American Express.¹⁹⁹ Isracard ble opprettet av Bank Hapoalim i 1975²⁰⁰, men ble frakoblet banken i 2019.²⁰¹ Selskapet er idag selvstendig, men koblingen til Bank Hapoalim er verdt å merke seg: Banken er med på AFSC Investigates liste over selskaper som er involvert i bosetningsindustrien, samt FNs liste over selskaper som er involvert i ulovlige israelske bosetninger.²⁰² Dette selskapet er Oljefondet også investert i.²⁰³

Isracard eller underselskapene er ikke knyttet opp til listene til AFSC Investigate, Who profits eller lignende databaser med oversikt over bedrifter med tilknytning til ulovlig okkupasjon eller krigføring.²⁰⁴ Jeg har heller ikke funnet noe overlapp mellom styremedlemmer i Isracard og Bank Hapoalim. Det er derfor vanskelig å vurdere hva slags tilknytning dette selskapet har til Israelsk okkupasjon og krigføring.

¹⁹⁸ <https://en.wikipedia.org/wiki/Isracard>, 26.06.2025, 13:47

¹⁹⁹ <https://en.wikipedia.org/wiki/Isracard>, 25.06.2025, 14:29

²⁰⁰ <https://en.wikipedia.org/wiki/Isracard>, 25.06.2025, kl. 14:28

²⁰¹ <https://en.globes.co.il/en/article-boi-blocks-nawi-brothers-takeover-of-isracard-1001474852> og [The banking competition reform moves one step further as IsraCard becomes a public company with 65 percent of its shares held by the public in Israel | ,25.05.2025](#), [בנק ישראל - הבנק המרכזי של ישראל](#), 25.05.2025, 14:29, 25.06.2025

²⁰² <https://investigate.afsc.org/company/bank-hapoalim>, og <https://investigate.afsc.org/updates/un-list>, 26.06.2025, 13:30

²⁰³ Les mer om Bank Hapoalim i denne rapporten.

²⁰⁴ <https://www.whoprofits.org/>, <https://investigate.afsc.org/company/bank-hapoalim>, og <https://investigate.afsc.org/updates/un-list>, 26.06.2025, 13.42

Mega Or Holdings Ltd.

Vera R. Fiveland

Selskapet driver med eiendomsutvikling, som bygger, leier ut og administrerer eiendommer i Israel, blant annet kjøpesentre.²⁰⁵ Oljefondet har eid aksjer i selskapet siden 2020, med 0.95% eierskap, 1,12% i 2021, 0,09% i 2022 og 0,04% fra 2023 til idag.²⁰⁶ Dette utgjør 4 838 556 NOK i 2024.²⁰⁷

Selskapet er med på listen til AFSC Investigate, under “settlement Industry”, som innebærer selskaper som AFSC Investigate har vurdert som delaktige i menneskerettighetsbrudd.²⁰⁸ Selskapet er også med på listen til United Methodist Kairos Response (UMKR), under overskriften “Public Companies Producing Goods or Services in Israel's Illegal Settlements on Palestinian Land”.²⁰⁹

Mega Or Holdings Ltd. har flere kjøpesentre på Vestbredden, og samarbeider tett med Rami Levy, som eier Israels tredje største kjøpesenterkjede, Rami Levy Hashikma Marketing.²¹⁰

På følgende side finnes en oversikt over kjøpesenteret og kart:

<http://www.israelmalls.net/mall.asp?mid=207>

Kjøpesenteret er plassert på okkupert Vestbredden, i byen Ariel, som er en israelsk bosetting, mellom Ramallah og Nablus.²¹¹

I tillegg er det et Mega Or Holdings Ltd senter i Shilat, som ligger på “den grønne linjen”, som markerer grensen fra 1967: <http://www.israelmalls.net/mall.asp?mid=122>²¹²

Oljefondet ble kontaktet av journalisten Adri Nieuwhof for The Electronic Intifada i 2013 om deres investeringer i Rami Levy Hashikma Marketing, i forkant av samarbeidet mellom Mega or Holdings Ltd og Rami Levy, i forbindelse med utbyggingen av kjøpesenteret i Ariel.

I contacted the Norwegian Council of Ethics, which advises the fund, to ask how it could justify the investment when it issued a policy statement in 2013 acknowledging that Israel’s settlements violate international law. Aslak Skancke, a staff member with the council, replied that its policy on the

²⁰⁵ <https://markets.ft.com/data/equities/tearsheet/profile?s=MGOR:TLV>, 17.06.2025, 14:54

²⁰⁶ <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2597/Mega%20Or%20Holdings%20Ltd> 17.06.2025, 14:54

²⁰⁷ [Oljefondets investeringer | Norges Bank Investment Management](#), 27.06.2025, 11:00

²⁰⁸ <https://investigate.afsc.org/tags/settlement-industry> 17.06.2025, 14:54

²⁰⁹ https://www.kairosresponse.org/companies_in_isr_settlements.html 17.06.2025, 16:51,

²¹⁰ les mer om Rami Levy Hashikma Marketing i denne rapporten, og her: <https://www.whoprofits.org/companies/company/4028?rami-levy-chain-stores-hashikma-marketing-2006>, 17.06.2025, 16:29 og <https://www.middleeasteye.net/news/new-israeli-mall-jerusalem-sparks-controversy-among-palestinians>, 17.06.2025, 16:55

²¹¹ [https://en.wikipedia.org/wiki/Ariel_\(Israeli_settlement\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Ariel_(Israeli_settlement)) 17.06.2025, 15:02

²¹² [https://en.wikipedia.org/wiki/Green_Line_\(Israel\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Green_Line_(Israel)) 17.06.2025, 15:14

illegality of Israel's settlements in the West Bank is "about construction." "It does not exclude other activities," he said.²¹³

Brudd på følgende av oljefondets egne retningslinjer:²¹⁴

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Dette er basert på Oljefondets egne retningslinjer.²¹⁵ Bosetningene på vestbredden bidrar til å true "lokalbefolkningen [...] i sin eksistens fordi de blir fratatt land og ressurser til fordel for israelske bosettinger, i strid med internasjonal rett.", i følge Amnesty international.²¹⁶

²¹³ [Oslo authorities offer flimsy excuse for investing in occupation profiteer | The Electronic Intifada](#), 17:11, 17.06.2025, Skancke er fagsjef i etikkrådet. [Depkatalog: Kontaktinformasjon om ansatte i Finansdepartementet](#)

²¹⁴ <https://www.nbim.no/no/ansvarlig-forvaltning/etiske-utelukkelser/>, 17.06.2025, kl. 17:50

²¹⁵ [Etiske utelukkelser | Norges Bank Investment Management](#), 17.06.2025, 15:18

²¹⁶ [Israel/Palestina | Amnesty International Norge](#) 17.06.2025, 15:18

Teva Pharmaceutical Industries Ltd

Eli Morken Farstad

NBIM kategoriserer Teva Pharmaceutical Industries som “Health Care”, og har investert i aksjer siden 2005.²¹⁷ 31.12.2024 var aksjeverdien over 9,3 milliarder NOK. Dette er en kraftig økning fra 2021, hvor verdien var snau 223 millioner NOK. Tilbake i 2015 var verdien også svært høy, 8,2 milliarder NOK. Teva er Oljefondets største investering blant israelske selskaper.

Flere menneskerettighetsorganisasjoner og aviser har rapportert om høy risiko for at Teva tjener på den israelske okkupasjonen av Palestina og den folkerettstridige krigføringen.²¹⁸ Palestinakomiteen mener at israelske medisiner har “tilnærmet monopol” i okkuperte området, grunnet israelsk kontroll over både råvareimport og import av andre medisiner på okkupert område, samt kontroll av eksport fra OPT som gjør at en eventuell palestinsk medisinindustri har svekkede sjanser for vekst.²¹⁹ Kontrollen henger sammen med Israels retter etter Oslo-avtalen, hvor de fikk kontroll over store deler av det palestinske medisinmarkedet med toll- og godkjenningssystemer av sikkerhetshensyn.²²⁰ Dette var ment som en midlertidig ordning, men har i ettertid blitt utnyttet av Israel for å okkupere stadig mer land på Vestbredden og Golan. Farmasøyt Omar Hamid på Gaza rapporterer konkret om at Teva bidro til undertrykkelse og apartheid før 7. oktober 2023, i samarbeid med israelske myndigheter som kontrollerer alle varer som sendes inn til Gaza.²²¹

Teva har tidligere blitt dømt for medvirkning til den såkalte opioid-krisen i USA.²²² I juni 2025 kom det meldinger fra flere sivile i Gaza til helsemyndighetene der, om at opioider var gjemt i poser med mel fra Israels nødhjelpsleveranser, distribuert av amerikanske og israelsk-kontrollerte Gaza Humanitarian Foundation.²²³ Tidligere nevnte farmasøyt Hamid rapporterte om dette, i tillegg til dr. Khalil Mazen Abhu Nada.²²⁴ Vi mener at Tevas markedsrett i Israel, samarbeid med den israelske staten, samt deres historie med produksjon og salg av generiske opioidprodukter, gir grunnlag for å kreve dokumentasjon på at Teva ikke bidrar til krenkingen av palestineres rettigheter etter folkemordkonvensjonen (ICJ), okkupasjon og apartheid på okkuperte territorier.

Helse- og omsorgsdepartementet 2024: Rapport om Tevas praksis for Sykehusinnkjøp

²¹⁷ NBIM 2018

²¹⁸ AFSC Investigate u.å.; KMPG 2024; Who Profits 2012

²¹⁹ Palestinakomiteens BDS-utvalg 2024

²²⁰ Medical Aid for Palestinians (MAP) 2021

²²¹ Se Instagram-innlegg fra @omar.hamad7 28.06.2025, “Israel has been implementing its vile policies for many years, not just since the genocide”.

https://www.instagram.com/p/DLZ2dhZNFZC/?img_index=1

²²² *Teva fueled opioid addiction in New York state, jury finds* 2021

²²³ Josi u.å.; Livni 2025

²²⁴ Facebook-innlegg 26. juni 2025,

https://www.facebook.com/khalil.mazen.75/posts/2091416161266434?ref=embed_post

Høsten 2024 leverte ansatte ved OUS et opprop for at Sykehusinnkjøp skulle avslutte innkjøpsavtalen med Teva. Etter at Seher Aydar og Marian Hussein tok dette til Stortinget, ba helseminister Jan Christian Vestre Sykehusinnkjøp om å gjøre skjerpa aktsomhetsvurderinger.²²⁵ En granskingsrapport ble fullført 19. desember 2024, utført av KPMG.²²⁶ Den skal ha kosta over 200 000 kr å få gjennomført.²²⁷

Rapporten fant ikke bevis for at Teva har totalt monopol på det palestinske medisinermarkedet på Vestbredden, ei heller at de produserer varer der. En viktig kilde var amerikanske myndigheters kontrollorgan for internasjonal handel. I lys av et tett forhold mellom Israel og USA, er dette en svak kilde å bruke som bærebjelke i en undersøkelse om tilgang til et mangfold av produkter i OPT. KPMG konkluderte med at det var vanskelig å slå fast at Teva ikke bidro til diskriminering, grunnet mangel på kilder. I årsrapporten til Teva for 2024 blir ikke OPT nevnt i drøftinger av etiske hensyn - Teva nevner utfordringer i USA og Europa, men ikke Israel og OPT.²²⁸

FNs såkalte svarteliste over selskaper som bidrar til okkupasjonen har ikke inkludert Teva i 2023, men Haaretz rapporterte at de var vurdert, noe KPMG viser til i sin rapport.²²⁹ KPMG nevner imidlertid forbeholdet FN selv gjør, der de presiserer at 2023-listen ikke er uttømmende på grunn av mangel på finansiering for arbeidet. Dette åpner for at FN-listen ikke er en god kilde til å vurdere om Teva bidrar til de opplistede bruddene på internasjonal lov som FN jobber ut ifra i følge opprinnelig mandat.²³⁰ KPMG viste også at Teva har gitt aktiv støtte til Israel Defence Forces i form av donasjoner og samarbeidsprogrammer, særlig etter 7. oktober. Teva leier også lokale av Amot Investments, som har virksomhet på okkupert område (Ariel bosetning, også SPU-investering, se rapport om Amot av Farstad). Rapporten skriver også at Teva har åpnet for å operere i Modi'in, som ligger delvis på okkupert land i følge FN og EU (Latrun Salient).

Til tross for at rapporten viste til disse risikopunktene, valgte Sykehusinnkjøp å fortsette innkjøpsavtalen med Teva vinteren 2025.²³¹ Rapporten tok bare utgangspunkt i offentlig åpen informasjon, og det er ikke noe som tilsier at sykehusinnkjøp ba Teva om å levere bevis som kunne bryte med disse usikkerhetene. Det hadde vært lovlig å avslutte avtalen: NOU 2024:9 om ny lov for offentlige anskaffelser viser til at europeisk konkurranselovgivning ikke forbyr å avslutte handel med selskaper hvor det er “alminnelig sannsynlighetsovervekt” for “yrkesmessige forsømmelser” (som innbefatter at mistanke for grove folkerettsbrudd er gyldig grunn for å ikke inngå avtale).²³²

²²⁵ Eriksen 2024

²²⁶ *Granskingsrapport om leverandør er ferdig 2024*

²²⁷ Eriksen 2025

²²⁸ Teva Pharmaceutical Industries 2024

²²⁹ KPMG 2024

²³⁰ *Database of Business Enterprises Pursuant to Human Rights Council Resolutions 31/36 and 53/25* u.å.

²³¹ *Anbefaler ikke å avslutte kontrakter med Teva 2025*

²³² Fiskeridepartementet 2024: 166–168

Det er ingenting som tyder på at Helsedepartementet har delt rapporten med Finansdepartementet og Etikkrådet, noe et skriftlig spørsmål (juni 2025) fra Ingrid Fiskaa (SV) til Jan Christian Vestre bekrefter.²³³

Konklusjon

Vi mener at rapporten fra KPMG og kilder om folkemordet på palestinerne som foreligger etter rapporten ble levert inn i desember 2024, viser tydelig grunn til å sette Teva under observasjon for potensiell utelukkelse. I lys av den stadige eskaleringen av folkerettsbrudd på Gaza, Vestbredden og Golan er det risiko for normbrudd i fremtiden; i følge retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland (Finansdepartementet, 2014) skal dette vektlegges når selskaper blir lagt under observasjon. Som Cecilie Hellestveit også nylig har uttalt, blir aktsomhetsvurderingene skjerpet i takt med at alvorlighetsgraden i krig og konflikt eskalerer.²³⁴

Litteratur:

- AFSC Investigate. (u.å.). *Teva Pharmaceutical Industries Ltd*. Hentet 29. juni 2025, fra <https://investigate.afsc.org/company/teva-pharmaceutical-indus>
- Anbefaler ikke å avslutte kontrakter med Teva. (2025). Sykehusinnkjøp. <https://www.sykehusinnkjop.no/nyheter/nyheter-2025/anbefaler-ikke-a-avslutte-kontrakter-me-d-teva/>
- Database of Business Enterprises Pursuant to Human Rights Council Resolutions 31/36 and 53/25*. (u.å.). OHCHR. Hentet 25. juni 2025, fra <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/regular-sessions/session31/database-hrc3136>
- Eriksen, K. F. (2024, 21. november). *Helseminister Vestre svarte om israelske Teva i Stortingets spørretime*. Dagens Medisin. <https://www.dagensmedisin.no/helseminister-jan-christian-vestre-teva-pharmaseuticals/helse-minister-vestre-svarte-om-israelske-teva-i-stortingets-sporretime/662659>
- Eriksen, K. F. (2025, 20. mars). *Sykehusinnkjøp betalte 200.000 for Teva-rapport*. Dagens Medisin. <https://www.dagensmedisin.no/legemidler-sykehusinnkjop-hf-teva-pharmaseuticals/sykehusinnkjop-betalte-200000-for-teva-rapport/679687>
- Fiskeridepartementet, N. (2024, 16. mai). *NOU 2024: 9 - Ny lov om offentlige anskaffelser* [NOU]. Regjeringen.no; regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2024-9/id3039569/>
- Fiskaa, I. (2025, 26. juni). *Skriftlig spørsmål fra Ingrid Fiskaa (SV) til helse- og omsorgsministeren* [DOK15]. Stortinget; Stortinget. <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=105177>
- Granskingsrapport om leverandør er ferdig*. (2024). Sykehusinnkjøp. <https://www.sykehusinnkjop.no/nyheter/nyheter-2024/gransking-teva/>
- Josi, S. (u.å.). Opioid pills discovered in US-backed food aid, Gaza authorities say. *Middle East Eye*. Hentet 29. juni 2025, fra <https://www.middleeasteye.net/news/opioid-pills-discovered-us-backed-food-aid-gaza-authorities-say>
- KMPG. (2024). *Teva Pharmaceutical Industries Ltd: Targeted Research*. KPMG og sykehusinnkjøp. <https://www.sykehusinnkjop.no/4b01f0/siteassets/bilder/nyheter/2024/gransking-teva/kpmg-targeted-research-teva-december-2024.pdf>
- Livni, E. (2025, 27. juni). U.S. Approves \$30 Million for Contentious New Gaza Aid Group. *The New York Times*.

²³³ Fiskaa 2025

²³⁴ Yttredal 2025

- <https://www.nytimes.com/2025/06/26/world/middleeast/us-30-million-gaza-humanitarian-foundation.html>
- Medical Aid for Palestinians (MAP). (2021). *Equal access to Covid-19 vaccines: Who is responsible in the Occupied Palestinian Territory?*
<https://www.map.org.uk/downloads/map-position-paper---equal-access-to-covid-19-vaccines-.pdf>
- NBIM. (2018, 25. februar). *Teva Pharmaceutical Industries Ltd.* Norges Bank Investment Management. <https://www.nbim.no/en/>
- Palestinakomiteens BDS-utvalg. (2024, 23. oktober). *Stans salg og bruk av legemidler fra Teva!* Palestinakomiteen.no.
<https://palestinakomiteen.no/aktuelt/https%3A%2F%2Fpalestinakomiteen.no%2Faktuelt%2F169-stans-salg-og-bruk-av-legemidler-fra-teva>
- Teva fueled opioid addiction in New York state, jury finds.* (2021, 30. desember). Al Jazeera.
<https://www.aljazeera.com/news/2021/12/30/teva-fueled-opioid-addiction-in-new-york-state-jury-finds>
- Teva Pharmaceutical Industries. (2024). *Teva Pharmaceutical Industries Ltd. - Investors.*
<https://ir.tevapharm.com/investors/default.aspx>
- Who Profits. (2012). *Captive Economy* (Nr. 61). Who Profits.
<https://www.whoprofits.org/publications/report/61>
- Yttredal, H. (2025, 25. juni). *Raymond Johansen retter sterk kritikk mot Oljefondet: – Det går ikke an å være bare litt gravid.* <https://klassekampen.no/artikkel/2025-06-25/leverer-krutt-til-israel>
- Omar.hamad7 (28.06.2025). “Israel has been implementing its vile policies for many years, not just since the genocide”. https://www.instagram.com/p/DLZ2dhZNFZC/?img_index=1
- Facebook-innlegg 26. juni 2025,
https://www.facebook.com/khalil.mazen.75/posts/2091416161266434?ref=embed_post

Bank Hapoalim BM

Sissel Rosland

Banken er ein av dei største bankane i Israel. Bank Hapoalim B.M. blei etablert i 1921 av organisasjonane Zionist Histadrut og Histadrut General Federation of Hebrew Workers.

Per 31.12 2024 hadde Oljefondet ein eigarskap på 1.39% verdsett til 2 525 595 279 kroner.²³⁵ Ei rekkje institusjonar og organisasjonar har peika på at banken er involvert i okkuperte område, og fleire fond har trekt ut sine investeringar.

Vurderingar frå FN, samt ulike selskap og investeringsfond

I ein rapport frå FNs høgkommissær for menneskerettar frå 30. juni 2023 er Bank Hapoalim inkludert i kategorien «Business enterprises involved in listed activities» fordi dei er involvert i okkuperte område på følgande måte: 1) levering av tenester og verktøy som støttar vedlikehald og eksistens av busetnader (inkl. transport); 2) bank- og finansverksemd som bidrar til å utvikle, utvide eller oppretthalde busetnader (inkl. lån); 3) bruk av naturressursar til forretningsformål.²³⁶

Fleire selskap og investeringsfond har trekt ut sin investeringar av banken eller vurdert banken som utelukka frå investeringar. Rapporten frå «Don't buy into occupation» (2024) skriv bl.a. at det franske bank- og forsikringsselskapet AXA har trekt ut sine investeringar.²³⁷ Bank Hapoalim inngår også som ein av seks bankar som det statlege «Ireland Strategic Investment Fund» i april 2024 annonserte at dei trekker seg ut av pga. aktivitetar i okkuperte palestinske område.²³⁸ I juni 2021 inkluderte KLP Bank Hapoalim på lista over selskap ein utelukkar frå investeringar²³⁹, og banken står også på ei tilsvarande liste hjå Storebrand.²⁴⁰ Andre selskap som tidlegare har ekskludert banken frå sine porteføljar er bl.a. det nederlandske pensjonsfondet ABP, det danske pensjonsfondet Sampension og den svenske banken SEB.

Døme på konkret involvering i okkuperte område

Nettstaden «whoprofits.org»²⁴¹ trekker fram fleire konkrete døme på at Hapoalim Bank finansierer ulike prosjekt i okkuperte område:

²³⁵ Norges Bank Investment Management 31.12.2024.

²³⁶ FNs høgkommissær for menneskerettar 30.6.2023.

²³⁷ Don't Buy Into Occupation november 2024.

²³⁸ Finansdepartementet (den irske regjeringa) 5.4.2024.

²³⁹ KLP 2021.

²⁴⁰ Storebrand 2024.

²⁴¹ Who profits 2024.

- I mars og august 2024 ga Hasid Brothers Building Contracting Co. to lån for bygging av 54 bustadeiningar i eit område på omlag 5333 kvadratmeter i busetnadsområdet Gilo i det okkuperte Aust-Jerusalem.
- I desember 2023 ga banken Boneich Construction Development & Investment Ltd. eit lån for bygging av eit bustadprosjekt i busetnaden Efrat på landområde som høyrer til den palestinske landsbyen Artas.
- I november 2023 ga Bank Hapoalim fem lån til tre byggefirma for eit utviklingsprosjekt på 14 tomter i industrisonen Ariel West på landområde som høyrer til den palestinske byen Salafit.
- I mai 2023 ga banken Shriki Group Enterprises & Construction Ltd. eit lån på 800 millioner NIS for bygging av to tomter med ein total storleik på 15 978 kvadratmeter i busetnaden Zufim, på landområde som høyrer til den palestinske landsbyen Jayyus. Prosjektet er ein del av plan 149/11/2 for bygging av bustad- og næringsområde og offentlege busetnader på jordbrukslanda til Jayyus og den palestinske byen Azzun.
- Nettstaden skriv også at banken har gjeve lån til andre byggeselskap som er aktive i okkuperte område.

Av tidlegare konkrete aktivitetar nemner kartleggingsprosjektet «Investigate» til kveker-organisasjonen «The American Friends Service Committee», dessutan at banken bl.a. leia eit konsortium av finansinstitusjonar som finansierte ekspansjonen av «Jerusalem Light Rail» som går gjennom okkuperte område og koplar ulovlege busetnader i Aust-Jerusalem til den vesteleg delen av byen.²⁴² Det finansierte også i følge «Investigate» selskapet «Superbus» sine bussruter til okkuperte område på Vestbreidda, samt ein vindmølle-park på Golan-høgda. Bank Hapoalim driv dessutan filialar i ulovlege busetnader på Vestbreidda og Golan-høgda.

Bankens aktivitetar i relasjon til retningslinene for Oljefondet

Den mest relevante paragrafen i Oljefondets retningslinjer er her § 4a og § 4b:

Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- a. grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- b. alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Etikkrådet skriv om sine fortolkingar av paragrafane i ulike dokument, bl.a. i brev til Noregs Bank av 19.12.2024, der dei rår banken til å trekke ut investeringane i selskapet «Paz Retail and Energy Ltd».²⁴³ I brevet visast det til tidlegare tilfelle der rådet har anbefalt de-investering i israelske selskap:

I tidligere saker har Etikkrådet blant annet lagt vekt på om selskapenes aktivitet har betydning for at normbruddet skal kunne finne sted, og sannsynligheten for at

²⁴² Investigate u.å.

²⁴³ Etikkrådet 19.12.2024.

selskapenes aktivitet eller tilknytning som kan danne grunnlag for utelukkelse, vil vedvare. Rådet har lagt vekt på om selskapenes bidrag er sporadiske eller om de har en permanent tilstedeværelse i det okkuperte området, samt om selskapene produserer og selger rent generiske produkter, eller om det er produkter eller tjenester som er spesielt tilpasset bruk i området.

I vurderinga av Paz skriv rådet vidare at:

I tråd med praksis i tidligere saker legger Etikkrådet bl.a. vekt på om Paz' virksomhet har betydning for opprettholdelsen av bosettingene utover å dekke grunnleggende behov, og at selskapet har en permanent tilstedeværelse i området.

Paz eig og driv bensinstasjonar i ni israelske busetnader på Vestbreidda og forsyner busetnadene med drivstoff. Rådet konkluderer med at:

Ved å drive infrastruktur for leveranse av drivstoff til israelske bosettinger, medvirker Paz til at bosettingene opprettholdes. Bosettingene er etablert i strid med folkeretten, og deres opprettholdelse utgjør et pågående folkerettsbrudd. Etikkrådet anser derfor at Paz medvirker til folkerettsbrudd på en måte som gir grunnlag for å anbefale at selskapet utelukkes fra SPU. Det er vidare ingen indikasjonar på at Paz' virksomhet vil opphøre. Etikkrådet anser derfor at den framtidige risikoen for at selskapet medvirker til grove normbrudd, er uakseptabel. På bakgrunn av det overstående anser Etikkrådet at Paz bør utelukkes fra SPUs investeringar.

Når det gjeld Bank Hapoalim BM, så finansierer banken altså som vist over, byggjeprojekt og utvikling av infrastruktur i okkuperte område. Banken bidrar dermed på ein svært direkte måte til at dei ulovlege busetnadene ikkje bare blir oppretthalde, men også utvida. Informasjonen som ligg føre, gjev også grunn til å konkludere med at verksemda er permanent. Det er derfor vanskeleg å sjå at bankens verksemd, skal kunne oppfattast som meir akseptabel enn det å drive infrastruktur for leveranse av drivstoff til israelske busetnader (jfr grunngjevinga for de-investeringa i Paz).

Det er i denne samanhengen også verdt å merke seg FNs høgkommissærs rapport "Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan" (A/HRC/58/73)²⁴⁴ frå mars 2025 (altså gjett ut etter Etikkrådets vurdering over). Rapporten viser til at dei illegale busetnadene har blitt utvida og at overgrep mot palestinarane i dei okkuperte områda har blitt ytterlegare forsterka i perioden kartlegginga er utført (1. november 2023 til 31. oktober 2024). Rapporten peikar på at den auka overføringa av makt over det okkuperte palestinske territoriet til den sivile regjeringa i Israel legg til rette for konsolidering og utviding av israelske busetnader og tvangsflytting av den palestinske folkesetnaden. Dette har dessutan mogleggjort ei auka integrering av den okkuperte Vestbreidda i staten Israel, og institusjonaliserer i følgje rapporten langvarige mønster av systematisk diskriminering, segregering, undertrykking, dominans, vald og andre umenneskelege handlingar mot det palestinske folket, samt kontroll over dei okkuperte

²⁴⁴ FNs høgkommissær for menneskerettar 18.3.2025.

territoria. Rapporten viser også konkret til korleis dei israelske busetnadene stadig er blitt utvida og viser talmateriale over brot på palestinaranes rettar bl.a. gjennom restriksjonar palestinarars rørslefridom og gjennom vald frå busetjarar. Når det gjeld forpliktingane til tredjestatar i denne situasjonen, understrekar rapporten tydeleg den internasjonale domstolen (ICJ) sin rådgevande uttale av 19. juli 2024 om at “(...) States are under an obligation not to render aid or assistance in maintaining the situation created by the continued presence of Israel in the Occupied Palestinian Territory.”²⁴⁵

Det er vanskeleg å konkludere med anna enn at Oljefondet gjennom eigarskap i Bank Hapoalim bryt med rådet frå ICJ. I lys av både dette, Oljefondets retningslinjer og Etikkrådets tidlegare argumentasjon, bør Oljefondet trekke seg ut av Bank Hapoalim.

Litteraturliste:

Don't Buy Into Occupation. (november 2024). Don't Buy into Occupation IV report.

https://dontbuyintooccupation.org/wp-content/uploads/2024/11/2024_DBIO-IV-report.pdf

Etikkrådet, Statens pensjonsfond utland. (19.12.2024). *Tilrådding om å utelukke Paz Retail and Energy Ltd fra Statens pensjonsfond utland*. Brev til Norges Bank.

<https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/275/2025/05/Paz-Retail-and-Energy-NO.pdf>

Finansdepartementet, den irske regjeringa (5.4.2024). Minister McGrath notes NTMA confirmation of divestment from certain investments in the Occupied Palestinian Territory. Pressemelding.

<https://www.gov.ie/en/departments-of-finance/press-releases/minister-mcgrath-notes-ntma-confirmation-of-divestment-from-certain-investments-in-the-occupied-palestinian-territory/>

FNs høgkommissær for menneskerettar. (18.3.2025). *Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan - Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights*.

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session58/a-hrc-58-73-infographic-march2025.pdf>

FNs høgkommissær for menneskerettar. (30.6.2023). OHCHR update of database of all business enterprises involved in the activities detailed in paragraph 96 of the report of the independent International fact-finding mission to investigate the implications of the Israeli settlements on the civil, political, economic, social and cultural rights of the Palestinian people throughout the Occupied Palestinian Territory, including East

Jerusalem. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

Investigate. (U.å). Bank Hapoalim. <https://investigate.afsc.org/company/bank-hapoalim>

KLP. (juni 2021). Beslutning om å utelukke selskaper med tilknytning til bosetningene på Vestbredden.

<https://www.klp.no/om-klp/samfunnsansvar/artikler/derfor-ekskluderer-klp-16-selskaper-etter-fn-rapport/Beslutning%20om%20%C3%A5%20utelukke%20selskaper%20med%20tilknytning%20til%20bosetningene%20p%C3%A5%20Vestbredden.pdf>

²⁴⁵ FNs høgkommissær for menneskerettar 18.3.2025.

Norges Bank Investment Management. (31.12.2024). Bank Hapoalim.

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2571/Bank%20Hapoalim%20BM>

Storebrand. (2024). Storebrand Exclusion List.

<https://www.storebrand.com/sam/nl/asset-management/sustainability/our-method/exclusions/attachment/inline/db66803d-c51c-435f-b04a-f67a2bcd9796:7249f9e1d2c8e7490ae0736d47902e3c7c70ecc8/Exclusions-Q3-2024.pdf>

Who Profits. (oppdatert 1.8. 2024). Hapoalim Bank.

<https://www.whoprofits.org/companies/company/3825>

Bank Leumi Le-Israel BM

Sissel Rosland

Bank Leumi er ein av dei største bankane i Israel. Banken blei grunnlagt i London i 1902 knytt til Theodor Herzl sine visjonar om å etablere ei finansiell støtte for drifta av den sionistiske rørsla i Israel.²⁴⁶ Bankens fyrste filial opna i Jaffa i 1903. Ved etableringa av staten Israel i 1948 fungerte Bank Leumi som sentralbank for den nye staten og utstedte bl.a. landets fyrste setlar.

Per 31.12, 2024 hadde Oljefondet ein eigarskap på 0.52%, verd 1 053 642 567 kr.²⁴⁷ Ei rekkje institusjonar og organisasjonar har peika på at banken er involvert i okkuperte område, og fleire fond har trekt ut sine investeringar.

Vurderingar frå FN, samt ulike selskap og investeringsfond

I ein rapport frå FNs høgkommissær for menneskerettar frå 30. juni 2023 er Bank Leumi inkludert i kategorien «Business enterprises involved in listed activities» fordi dei er involvert i okkuperte område på følgande måte: 1) levering av tenester og verktøy som støttar vedlikehald og eksistens av busetnader (inkl. transport); 2) bank- og finansverksemd som bidrar til å utvikle, utvide eller oppretthalde busetnader (inkl. lån); 3) bruk av naturressursar til forretningsformål.²⁴⁸

Fleire selskap og investeringsfond har trekt ut sin investeringar av banken eller vurdert banken som utelukka frå investeringar. Rapporten frå «Don't buy into occupation» (2024) skriv bl.a. at det franske bank- og forsikringsselskapet AXA har trekt ut sine investeringar.²⁴⁹ Bank Leumi inngår også som ein av seks bankar som det statlege «Ireland Strategic Investment Fund» i april 2024 annonserte at dei trekk seg ut av pga. aktivitetar i okkuperte palestinske område.²⁵⁰ I juni 2021 inkluderte KLP Bank Leumi på lista over selskap ein utelukkar frå investeringar²⁵¹, og banken står også på ei tilsvarande liste hjå Storebrand.²⁵² Andre selskap som tidlegare har ekskludert banken frå sine porteføljar er bl.a. det nederlandske pensjonsfondet ABP, det danske pensjonsfondet Sampension og den svenske banken SEB.

²⁴⁶ Bank Leumi u.å.

²⁴⁷ Norges Bank Investment Management 31.12.2024.

²⁴⁸ FNs høgkommissær for menneskerettar 30.6.2023.

²⁴⁹ Don't Buy Into Occupation november 2024

²⁵⁰ Finansdepartementet (den irske regjeringa) 5.4.2024.

²⁵¹ KLP 2021.

²⁵² Storebrand 2024.

Døme på konkret involvering i okkuperte område

Nettstaden «whoprofits.org»²⁵³ rapporterer at Bank Leumi står bak ei rekke lån til prosjekt i okkuperte område:

- I april 2024 blei Bank Leumi vald til å leie finansieringa av bygginga av «Blue Line» til Jerusalem Light Rail (JLR), til et anslått beløp på 1 milliard NIS. JLR-nettverket bind israelske busetnader i det okkuperte Aust-Jerusalem saman med sentrum av byen og den vestlege sida, noko som skaper territoriell kontinuitet og lettar busettaranes kommunikasjon, samstundes som det eksproprierer palestinsk land og fragmenterer palestinske samfunn.
- I mars og april 2024 ga Bank Leumi to lån til Leo Properties A.B.D.-selskapet, med sikkerheit i to tomter på ca. 37 497 m² i Ariel West industrisone på landområde som høyrer til den palestinske byen Hares.
- I mars og april 2024 ga Bank Leumi Boneich Construction Development & Investments company to lån for bygging av 21 bueiningar i eit område på 3 415 m² i busetnaden Efrat på landområde som høyrer til den palestinske byen al-Khader.
- I juni 2023 ga Bank Leumi Hasid Brothers Building Contracting Co. eit lån til ei utviklingskontrakt i eit område på ca. 3 222 m² nær Armon HaNatziv-promenaden i busetnadsområdet Talpiot East i det okkuperte Aust-Jerusalem knytt til utvikling av eit område for hotell og turisme.
- I mars 2023 ga Bank Leumi to lån til Hasid Brothers Building Contracting Co., med sikkerheit i tre tomter i eit utviklingsprosjekt med eit bustadkompleks og offentlege bygningar i Ramot-busetnadsområdet i det okkuperte Aust-Jerusalem.
- Banken har også gjett lån til andre byggeselskap og bidratt til å finansiere etableringa av kjøpesenteret «Design City», som opna i juli 2021. Design City ligg i industrisonen Mishor Adumim i busetnaden Ma'ale Adumim på den okkuperte Vestbreidda.
- Nettstaden skriv også at banken har gjeve lån til andre byggeselskap som er aktive i okkuperte område.

Kartleggingsprosjektet «Investigate» til kveker-organisasjonen «The American Friends Service Committee», skriv også at banken har gjett lån til ei rekkje byggjeselskap sine prosjekt på okkuperte område på Vestbreidda.²⁵⁴ Nettsida trekker på same måte som «Who profits» fram etableringa av kjøpesenteret «Design City» i okkuperte område og finansiering av ekspansjonen av «Jerusalem Light Rail». Nettstaden peikar dessutan på at Bank Leumi driv filialar i ulovlege busetnader på Vestbreidda og Golan-høgda og eig 20% av transportselskapet Taavura Holdings, som er tungt involvert i okkupasjonen (oppdatert 12.8. 2022).

Bankens aktivitetar i relasjon til retningslinene for Oljefondet

Den mest relevante paragrafen i Oljefondets retningslinjer er her § 4a og særleg § 4b:

²⁵³ Who profits 2024.

²⁵⁴ Investigate u.å.

Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- a. grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- b. alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Etikkrådet skriv om sine fortolkningar av paragrafane i ulike dokument, bl.a. i brev til Noregs Bank av 19.12.2024, der dei rår banken til å trekke ut Oljefondets investeringar i selskapet «Paz Retail and Energy Ltd».²⁵⁵ I brevet visast det til tidlegare tilfelle der rådet har anbefalt de-investering i israelske selskap:

I tidligere saker har Etikkrådet blant annet lagt vekt på om selskapenes aktivitet har betydning for at normbruddet skal kunne finne sted, og sannsynligheten for at selskapenes aktivitet eller tilknytning som kan danne grunnlag for utelukkelse, vil vedvare. Rådet har lagt vekt på om selskapenes bidrag er sporadiske eller om de har en permanent tilstedeværelse i det okkuperte området, samt om selskapene produserer og selger rent generiske produkter, eller om det er produkter eller tjenester som er spesielt tilpasset bruk i området.

I vurderinga av Paz skriv rådet vidare at:

I tråd med praksis i tidligere saker legger Etikkrådet bl.a. vekt på om Paz' virksomhet har betydning for opprettholdelsen av bosettingene utover å dekke grunnleggende behov, og at selskapet har en permanent tilstedeværelse i området.

Paz eig og driv bensinstasjonar i ni israelske busetnader på Vestbreidda og forsyner busetnadene med drivstoff. Rådet konkluderer med at:

Ved å drive infrastruktur for leveranse av drivstoff til israelske bosettinger, medvirker Paz til at bosettingene opprettholdes. Bosettingene er etablert i strid med folkeretten, og deres opprettholdelse utgjør et pågående folkerettsbrudd. Etikkrådet anser derfor at Paz medvirker til folkerettsbrudd på en måte som gir grunnlag for å anbefale at selskapet utelukkes fra SPU. Det er videre ingen indikasjoner på at Paz' virksomhet vil opphøre. Etikkrådet anser derfor at den framtidige risikoen for at selskapet medvirker til grove normbrudd, er uakseptabel. På bakgrunn av det overstående anser Etikkrådet at Paz bør utelukkes fra SPUs investeringer.

Når det gjeld Bank Leumi, så finansierer banken altså, som vist over, byggjeprojekt og utvikling av infrastruktur i okkuperte område. Banken bidrar dermed på ein svært direkte måte til at dei ulovlege busetnadene ikkje bare blir oppretthalde, men også utvida. Informasjonen som ligg føre, gjev også grunn til å konkludere med at verksemda er permanent. Det er derfor vanskeleg å sjå korleis bankens verksemd skal kunne oppfattast som meir akseptabel i høve til retningslinene enn det å drive infrastruktur for leveranse av drivstoff til israelske busetnader (jfr grunngjevinga for de-investeringa i Paz).

²⁵⁵ Etikkrådet 19.12.2024.

Det er i denne samanhengen også verdt å merke seg FNs høgkommissærs rapport “Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan” (A/HRC/58/73)²⁵⁶ frå mars 2025 (altså gjett ut etter Etikkrådets vurdering over). Rapporten viser til at dei illegale busetnadene har blitt utvida og at overgrep mot palestinarane i dei okkuperte områda har blitt ytterlegare forsterka i perioden kartlegginga er utført (1. november 2023 til 31. oktober 2024). Rapporten peikar på at den auka overføringa av makt over det okkuperte palestinske territoriet til den sivile regjeringa i Israel legg til rette for konsolidering og utviding av israelske busetnader og tvangsflytting av den palestinske folkesetnaden. Dette har dessutan mogleggjort ei auka integrering av den okkuperte Vestbreidda i staten Israel, og institusjonaliserer i følgje rapporten langvarige mønster av systematisk diskriminering, segregering, undertrykking, dominans, vald og andre umenneskelege handlingar mot det palestinske folket, samt kontroll over dei okkuperte territoria. Rapporten viser også konkret til korleis dei israelske busetnadene stadig er blitt utvida og viser talmateriale over brot på palestinaranes rettar bl.a. gjennom restriksjonar på palestinarars rørslefridom og gjennom vald frå busetjarar. Når det gjeld forpliktingane til tredjestatar i denne situasjonen, understrekar rapporten tydeleg den internasjonale domstolen (ICJ) sin rådgevande uttale av 19. juli 2024 om at “(...) States are under an obligation not to render aid or assistance in maintaining the situation created by the continued presence of Israel in the Occupied Palestinian Territory.”²⁵⁷

Det er vanskeleg å konkludere med anna enn at Oljefondet gjennom eigarskap i Bank Leumi bryt med rådet frå ICJ. I lys av både dette, Oljefondets retningslinjer og Etikkrådets tidlegare argumentasjon, bør Oljefondet trekke seg ut av Bank Leumi.

Litteraturliste:

Bank Leumi. Uå. About Leumi. <https://www.leumi.co.il/en/About-Leumi>

Don't Buy Into Occupation. (november 2024). Don't Buy into Occupation IV report. https://dontbuyintooccupation.org/wp-content/uploads/2024/11/2024_DBIO-IV-report.pdf

Etikkrådet, Statens pensjonsfond utland. (19.12.2024). *Tilrådding om å utelukke Paz Retail and Energy Ltd fra Statens pensjonsfond utland*. Brev til Norges Bank. <https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/275/2025/05/Paz-Retail-and-Energy-NO.pdf>

Finansdepartementet, den irske regjeringa (5.4.2024). Minister McGrath notes NTMA confirmation of divestment from certain investments in the Occupied Palestinian Territory. Pressemelding. <https://www.gov.ie/en/department-of-finance/press-releases/minister-mcgrath-notes-ntma-confirmation-of-divestment-from-certain-investments-in-the-occupied-palestinian-territory/>

FNs høgkommissær for menneskerettar. (18.3.2025). *Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan - Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights*. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session58/a-hrc-58-73-infographic-march2025.pdf>

²⁵⁶ FNs høgkommissær for menneskerettar 18.3.2025.

²⁵⁷ FNs høgkommissær for menneskerettar 18.3.2025.

FNs høggkommisær for menneskerettar. (30.6.2023). OHCHR update of database of all business enterprises involved in the activities detailed in paragraph 96 of the report of the independent International fact-finding mission to investigate the implications of the Israeli settlements on the civil, political, economic, social and cultural rights of the Palestinian people throughout the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

Investigate. (U.å). Bank Leumi Le-Israel BM. <https://investigate.afsc.org/company/bank-leumi-le-israel>

KLP. (juni 2021). Beslutning om å utelukke selskaper med tilknytning til bosetningene på Vestbredden. <https://www.klp.no/om-klp/samfunnsansvar/artikler/derfor-ekskluderer-klp-16-selskaper-etter-fn-rapport/Beslutning%20om%20%C3%A5%20utelukke%20selskaper%20med%20tilknytning%20til%20bosetningene%20p%C3%A5%20Vestbredden.pdf>

Norges Bank Investment Management. (31.12.2024). <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2572/Bank%20Leumi%20Le-Israel%20BM>

Storebrand. (2024). Storebrand Exclusion List. <https://www.storebrand.com/sam/nl/asset-management/sustainability/our-method/exclusions/attachment/inline/db66803d-c51c-435f-b04a-f67a2bcd9796:7249f9e1d2c8e7490ae0736d47902e3c7c70ecc8/Exclusions-Q3-2024.pdf>

Who Profits. (oppdatert 13.8. 2024). Bank Leumi. <https://www.whoprofits.org/companies/company/3790>

Mizrahi Tefahot Bank Ltd

Håvard Brede Aven

Ein av dei største bankane i Israel. Andre har gravd i banken tidlegare: Det irske strategiske investeringsfondet (Ireland Strategic Investment Fund, ISIF) trekte seg ut våren 2024, og grunn gav avgjerda med at selskapet hadde aktivitet på okkupert palestinsk territorium.²⁵⁸ Banken står også på Storebrand si eksklusjonsliste per første kvartal 2025, i kategorien «Conduct-based exclusion - Human Rights and International Law».²⁵⁹ KLP ekskluderte banken i 2021, ettersom fordi den var oppført i FNs høgkommissær for menneskerettar si oversikt over selskap med aktivitet i israelske busetnader på okkupert palestinsk territorium.²⁶⁰

Ifølge FNs høgkommissær for menneskerettar sin database var banken involvert i «The provision of services and utilities supporting the maintenance and existence of settlements, including transport», «Banking and financial operations helping to develop, expand or maintain settlements and their activities, including loans for housing and the development of businesses» og «The use of natural resources, in particular water and land, for business purposes».²⁶¹

Who Profits Research Center gir fleire konkrete døme på at Mizrahi Tefahot Bank Ltd skal ha sørge for finansiering til utbygging av nye busetnader på okkupert territorium, særleg frå 2023 og tidlegare (seinast Ramat Shlomo i Aust-Jerusalem). I tillegg skal banken gi lån til dei styrande organa i fleire busetnader på Vestbredden (og Golan).²⁶² Nettsidene til Who Profits Research Center viser ikkje til konkrete kjelder for desse opplysingane, men dei meir utførlege (men eldre) rapportane viser mellom anna til israelske eigedomsregister og arealplaner.²⁶³ Vi har ikkje funne oversikter som er oppdaterte etter 2024, men heller ikkje noko som tyder på at dei ikkje lenger gir slike lån.

Oljefondet eigde 0.63 prosent av aksjane i banken ved utgangen av 2024. Eigarskapen har veksle mellom 0.63 og 1.19 prosent dei siste åra.²⁶⁴ Selskapet er ikkje ekskludert frå Oljefondet per mai 2025, og er heller ikkje under såkalla observasjon.²⁶⁵

²⁵⁸ Department of Finance (Irland) 2024.

²⁵⁹ Storebrand 2025.

²⁶⁰ KLP 2021.

²⁶¹ FNs høgkommissær for menneskerettar 2023.

²⁶² Who Profits Research Center u.å.;

²⁶³ Who Profits Research Center 2017

²⁶⁴ Norges Bank Investment Management u.å.

²⁶⁵ Norges Bank Investment Management 2025.

Litteraturliste

- Department of Finance (Irland). (2024, 5. april). *Minister McGrath notes NTMA confirmation of divestment from certain investments in the Occupied Palestinian Territory* [Pressemelding]. <https://www.gov.ie/en/department-of-finance/press-releases/minister-mcgrath-notes-ntma-confirmation-of-divestment-from-certain-investments-in-the-occupied-palestinian-territory/>
- FNs høgkommissær for menneskerettar. (2023, 30. juni). *OHCHR update of database of all business enterprises involved in the activities detailed in paragraph 96 of the report of the independent international factfinding mission to investigate the implications of the Israeli settlements on the civil, political, economic, social and cultural rights of the Palestinian people throughout the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem.* <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>
- KLP. (2021, 5. juli). *Why KLP is excluding 16 companies following UN report.* <https://www.klp.no/en/press-room/why-klp-is-excluding-16-companies-following-un-report>
- Norges Bank Investment Management (u.å). *Investeringsoversikt*. Henta 20. mai 2025 frå <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt#/>
- Norges Bank Investment Management. (2025, oppdatert 11. mai). *Observation and exclusion of companies.* <https://www.nbim.no/en/responsible-investment/ethical-exclusions/exclusion-of-companies/>
- Storebrand. (2025). *Storebrand exclusion list Q1 2025.* https://www.storebrand.com/sam/no/asset-management/sustainability/our-method/exclusions/_attachment/inline/d89be039-605a-486a-b7f6-4881dfeeeabf:5acaaa243fd1f99be00c2ddaad1dc0e9c5bfb58a/Exclusions-Q1-2025.pdf
- Who Profits Research Center (u.å.) *Mizrahi Tefahot Bank*. Lest 19. mai 2025 på <https://www.whoprofits.org/companies/company/3753?mizrahi-tefahot-bank>
- Who Profits Research Center. (2017). *Financing Land Grab. The Direct Involvement of Israeli Banks in the Israeli Settlement Enterprise.* https://www.whoprofits.org/writable/uploads/publications/1668630886_81fd6b82b80761f6a853.pdf

First International Bank Of Israel Ltd

Håvard Brede Aven

Ein av dei største bankane i Israel. Andre har gravd før: Det irske strategiske investeringsfondet (Ireland Strategic Investment Fund, ISIF) trekte seg ut våren 2024, og grunngav avgjerda med at banken hadde aktivitet på okkupert palestinsk territorium.²⁶⁶ Banken står også på Storebrand si eksklusjonsliste per første kvartal 2025, under «Conduct-based exclusion - Human Rights and International Law».²⁶⁷ KLP trekte seg ut i 2021, grunngjeve med at banken var oppført i FN's høgkommissær for menneskerettar si oversikt over selskap med aktivitet i israelske busetnader på okkupert palestinsk territorium.²⁶⁸

Ifølge FN's høgkommissær for menneskerettar sin database (oppdatert 2023), var banken involvert i «The provision of services and utilities supporting the maintenance and existence of settlements, including transport», «Banking and financial operations helping to develop, expand or maintain settlements and their activities, including loans for housing and the development of businesses» og «The use of natural resources, in particular water and land, for business purposes».²⁶⁹

Who Profits Research Center gir fleire konkrete døme på bankens medverknad til busetnader i Aust-Jerusalem og på Vestbredden, men oppgir ikkje kjelder for dette. Blant anna skal banken ha gitt lån til selskapet Ram Aderet i fleire omgangar for utbygging i den nye busetnaden Givat HaMatos i Aust-Jerusalem (seinast i 2024), med sikkerheit i selskapets kontraktar og rettar i busetnaden. Per 2024 sørga banken for lån til lokalstyret i fleire busetnader i Aust-Jerusalem og Vestbredden, mellom andre Beitar Ilit og Ariel - der banken også har filialar - og Karnei Shomron. Banken skal også ha filialar i israelske militærbasar og yter banktenester til det israelske forsvarsdepartementet.²⁷⁰ Dersom mykje av dette stemmer, synest det å vere ein klar risiko for at banken bidrar til å oppretthalde ulovlege busetnader og til menneskerettsbrot.

Oljefondets eigarskap var på 0.99 prosent ved utgangen av 2024. Eigarskapen var på 1.59 prosent i 2020, auka til 2.12 prosent i 2022, før den blei gradvis redusert.²⁷¹ Selskapet er ikkje ekskludert frå Oljefondet per mai 2025, og er heller ikkje under såkalla observasjon.²⁷²

²⁶⁶ Department of Finance (Irland) 2024.

²⁶⁷ Storebrand 2025.

²⁶⁸ KLP 2021.

²⁶⁹ FN's høgkommissær for menneskerettar 2023.

²⁷⁰ Who Profits Research Center u.å.

²⁷¹ Norges Bank Investment Management u.å.

²⁷² Norges Bank Investment Management 2025.

Litteraturliste

Department of Finance (Irland). (2024, 5. april). *Minister McGrath notes NTMA confirmation of divestment from certain investments in the Occupied Palestinian Territory* [Pressemelding].

<https://www.gov.ie/en/department-of-finance/press-releases/minister-mcgrath-notes-ntma-confirmation-of-divestment-from-certain-investments-in-the-occupied-palestinian-territory/>

FNs høgkommissær for menneskerettar. (2023, 30. juni). *OHCHR update of database of all business enterprises involved in the activities detailed in paragraph 96 of the report of the independent international factfinding mission to investigate the implications of the Israeli settlements on the civil, political, economic, social and cultural rights of the Palestinian people throughout the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem.*

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

KLP. (2021, 5. juli). *Why KLP is excluding 16 companies following UN report.*

<https://www.klp.no/en/press-room/why-klp-is-excluding-16-companies-following-un-report>

Norges Bank Investment Management (u.å). *Investeringsoversikt*. Henta 20. mai 2025 frå

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt#/>

Norges Bank Investment Management. (2025, 11. mai). *Observation and exclusion of companies.*

<https://www.nbim.no/en/responsible-investment/ethical-exclusions/exclusion-of-companies/>

Storebrand. (2025). *Storebrand exclusion list Q1 2025.*

https://www.storebrand.com/sam/no/asset-management/sustainability/our-method/exclusions/_/attachment/inline/d89be039-605a-486a-b7f6-4881dfecceabf:5acaaa243fd1f99be00c2ddaad1dc0e9c5bfb58a/Exclusions-Q1-2025.pdf

Who Profits Research Center (u.å.) *First International Bank Of Israel Ltd*. Lest 19. mai 2025 på <https://www.whoprofits.org/companies/company/3818>

Phoenix Financial Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer for 419,648,323 NOK, som tilsvarer 1,01 % av aksjene.²⁷³

Denne bedriften burde vært under observasjon og bør potensielt ekskluderes.

Phoenix er en av Israels største finans-bedrifter, og driver med forsikring, kreditt og utlån. Who profits har dokumentert at Phoenix har bidratt med finansiering og forsikring av både privat og forretnings-eiendom i flere bosetninger i okkuperte palestinske områder.²⁷⁴ Blant annet eier Phoenix 70% av Ramot kjøpesenter, som er strategisk plassert i den ulovlige bosetningen Ramot i Øst Jerusalem og er Jerusalems andre største kjøpesenter.²⁷⁵

I tillegg til å ha bidratt til finansiering og forsikring av mange eiendommer på ulovlig okkupert palestinsk territorie, så har Phoenix selv, eller gjennom sine datterselskap, deleierskap i:

- a. 8.45% av aksjene i Enlight Renewable Energy, et selskap som driver flere energiprojekt på de ulovlig okkuperte Golan-høydene
- b. Sammen med Bank Hapoalim og Harel Insurance er Phoenix del av et konsortium som stod for 80% av finansieringen av Emek Habacha Wind Project (omlag 150 millioner USD) på de ulovlig okkuperte Golan-høydene.
- c. 6,87 % av aksjene i Afcon Holdings, som skal bygge ut Arand Wind Project, som også er en vindmøllepark på de ulovlig okkuperte Golan-høydene. Disse vindmøllene blir bygget på jord eid av syriske bønder.
- d. Phoenix ga lån og kreditt til Energix Renewable Energies for å bygge ut Neot Hovav solar field i Naqab-ørken (Negev). Prosjektet innebærer riving av mer enn tusen hjem eid av palestinske beduiner, som skal tvangsflyttes.
- e. deleierskap i en rekke bedrifter som eier, finansierer eller bygger eiendom i ulovlig okkuperte områder.
- f. Sammen med Clal, Harel og Menoah finansierer Phoenix en rekke militære baser og politistasjoner i Naqab-ørkenen som brukes i Israels store "Move south" prosjekt, som handler om å tvangsflytte palestinere fra Israel.²⁷⁶

²⁷³ Norwegian Bank Investment Management (u.å.).

²⁷⁴ Who Profits Research Center (u.å.).

²⁷⁵ Ynet news (2009, 17. oktober).

²⁷⁶ Who Profits Research Center (2022). s. 10.

Litteraturliste:

Norwegian Bank Investment Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

Who Profits Research Center (u.å.). *Phoenix financial*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.whoprofits.org/companies/company/7348?the-phoenix-holdings>

Who Profits Research Center (2022). *Insuring dispossession: The Complicity Of Five Israeli Insurance And Pension Fund Companies In Israeli Violations Of Palestinian Rights*. Hentet 25. juni 2025. <https://www.whoprofits.org/writable/uploads/old/uploads/2022/11/Insuring-Dispossession-FIash-Report-1.pdf>

Ynet news (2009, 17. oktober). "Jerusalem's 2nd biggest mall to open in 2011". *Ynet news*. Hentet 25. juni 2025. <https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-3954217,00.html>

FIBI Holdings Ltd

Pål Nygaard

NBIM eier aksjer til en verdi av 345,975,146 kroner, som tilsvarer 1,68 % av bedriftens aksjer.²⁷⁷

FIBI Holdings er morselskapet til [First International Bank Of Israel](#). Se Håvard Brede Avens beskrivelse av denne banken. På samme måte bidrar derfor FIBI Holdings aktivt til ulovlig israelsk okkupasjon.

Litteraturliste:

Norwegian Bank Investement Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

²⁷⁷ Norwegian Bank Investement Management (u.å.).

Harel Insurance Investments & Financial Services Ltd

Pål Nygaard

NBIM har aksjer til en verdi av 342 818 805 NOK, som utgjør 1,06 % av aksjene.²⁷⁸

Harel er ifølge seg selv Israels største forsikrings-selskap. De driver forsikring av alle typer, inkludert eiendom, og relevant for bidrag til ulovlig okkupasjon så oppgir de at de også gir kreditt og lån til eiendomsutviklere og privatpersoner.²⁷⁹

Harel er organisert som et holdingsselskap med en rekke datterselskaper basert på markedssegmentene kapitalforvaltning, forsikring, kreditt og lån. Ingen av disse datterselskapene har det vært mulig å komme inn på nettsidene til. Allikevel kan vi si med overveiende sannsynlighet at Harel og datterselskapene gir lån til eiendomsutviklingsprosjekt i okkuperte områder, forsikring til eiendom og næringsdrift i okkuperte områder, finansiering av internett-forbindelse til de okkuperte områdene, andre infrastrukturprosjekt, samt finansiering av teknologiprojekt i samarbeid mellom IDF og private aktører.

I en egen forskningsrapport om forsikringsbransjen, viser Who Profits at Harel selv og via sine datterselskaper har bidratt med finansiering og forsikring til eiendom og næringsdrift i okkuperte områder på Vestbredden.²⁸⁰ Det gjelder bosetningene Ariel og Givat Hamatos.

Harel er en av tre eiere av Israel Infrastructure Fund.²⁸¹ Who Profits forklarer at dette infrastrukturfondet finansierer byggingen av fibernett til de okkuperte områdene og ellers i Israel. Israel Infrastructure Fund bekrefter på sin nettside at de har et slikt prosjekt, men nettsiden til prosjektorganisasjonen som gjennomfører utbyggingen får vi ikke åpnet.²⁸²

Israel Infrastructure Fund bygde opp og eide selskapet Connect som var eneste operatør på Jerusalem Light Rail, som forbinder Jerusalem med de ulovlige bosetningene.²⁸³

Litteraturliste:

Harel Insurance and Finance (u.å.). *Our story*. Hentet 23. juni 2025.
<https://pr.harel-group.co.il/ourstory>

Israel Infrastructure Fund (u.å.). *Unlimited*. Hentet 30. juni 2025.
<https://www.iif.co.il/assets/unlimited/>

²⁷⁸ Norwegian Bank Investment Management (u.å.).

²⁷⁹ Harel Insurance and Finance (u.å.).

²⁸⁰ Who Profits Research Center (2022). s. 2.

²⁸¹ Who Profits Research Center (u.å.).

²⁸² Israel Infrastructure Fund (u.å.); <https://www.unlimited.net.il/>

²⁸³ Israel Infrastructure Fund (u.å.). *Connect Jerusalem (Light Rail)*.

Israel Infrastructure Fund (u.å.). *Connect Jerusalem (Light Rail)*. Hentet 30. juni 2025.
<https://www.iif.co.il/assets/connect-jerusalem-light-rail/>

Norwegian Bank Investment Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>

Who Profits Research Center (u.å.). *Harel Insurance Investments and Financial Services*. Hentet 23. juni 2025.
<https://www.whoprofits.org/companies/company/7345?harel-insurance-investments-and-financial-services>

Who Profits Research Center (2022). *Insuring dispossession: The Complicity Of Five Israeli Insurance And Pension Fund Companies In Israeli Violations Of Palestinian Rights*. Hentet 25. juni 2025.
<https://www.whoprofits.org/writable/uploads/old/uploads/2022/11/Insuring-Dispossession-Flash-Report-1.pdf>

IDI Insurance Co Ltd.

Sissel Rosland

Oljefondet eig per 31.12.2025 2, 54% av selskapet som utgjer 149,778,464 kr.

I dei kjelder eg har gått gjennom har eg ikkje funne noko tilknytning til palestinske område eller andre bidrag til den israelske krigsinnsatsen.

Tel Aviv Stock Exchange Ltd

Sissel Rosland

Per 31.12 2024 hadde Oljefondet ein eigarskap på 1,07%, verdsett til 129,819,873kr.²⁸⁴

Mange av selskapa og bankane som er aktive i okkuperte område er børsnotert på denne børsen, så slik sett er den indirekte involvert i okkupasjonen. Men utover dette, er det ikkje funne kjelder som trekker fram Tel Aviv-børsen si rolle meir spesifikt.

284

<https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/2024/investments/equities/2624/Tel%20Aviv%20Stock%20Exchange%20Ltd>

Israel Discount Bank Ltd

Sissel Rosland

Banken blei oppretta i 1935 i det palestinske mandatområdet.

Per 31.12 2024 hadde Oljefondet ein eigarskap på 0.13%, verdsett til 123,708,946 kr.²⁸⁵ Ei rekkje institusjonar og organisasjonar har peika på at banken er involvert i okkuperte område, og fleire fond har trekt ut sine investeringar.

Vurderingar frå FN, samt ulike selskap og investeringsfond

I ein rapport frå FNs høgkommissær for menneskerettar frå 30. juni 2023 er Israel Discount Bank Ltd inkludert i kategorien «Business enterprises involved in listed activities» fordi dei er involvert i okkuperte område på følgande måte: 1) levering av tenester og verktøy som støttar vedlikehald og eksistens av busetnader (inkl. transport); 2) bank- og finansverksemd som bidrar til å utvikle, utvide eller oppretthalde busetnader (inkl. lån); 3) bruk av naturressursar til forretningsformål.²⁸⁶

Fleire selskap og investeringsfond har trekt ut sin investeringar av banken eller vurdert banken som utelukka frå investeringar. Rapporten frå «Don't buy into occupation» (2024) skriv bl.a. at det franske bank- og forsikringsselskapet AXA trekte ut sine investeringar.²⁸⁷ Israel Discount Bank Ltd. inngår også som ein av seks bankar som det statlege «Ireland Strategic Investment Fund» i april 2024 annonserte at dei trekk seg ut av pga. aktivitetar i okkuperte palestinske område.²⁸⁸ I juni 2021 inkluderte KLP Israel Discount Bank Ltd. på lista over selskap ein utelukkar frå investeringar²⁸⁹, og banken står også på ei tilsvarande liste hjå Storebrand.²⁹⁰ Andre selskap som tidlegare har ekskludert banken frå sine porteføljar er bl.a. det luxembourgske nasjonale pensjonsfond og det nederlandske pensjonsfondet PFZW.²⁹¹

Døme på konkret involvering i okkuperte område

Nettstaden «whoprofits.org»²⁹² trekker fram fleire konkrete døme på at Israel Discount Bank Ltd. finansierer ulike prosjekt i okkuperte område:

²⁸⁵ Norges Bank Investment Management 31.12.2024.

²⁸⁶ FNs høgkommissær for menneskerettar 30.6.2023.

²⁸⁷ Don't Buy Into Occupation 2024.

²⁸⁸ Finansdepartementet (den irske regjeringa) 5.4.2024.

²⁸⁹ KLP 2021.

²⁹⁰ Storebrand 2024.

²⁹¹ Investigate u.å. PFZW trekte ut investeringane sine allereie i 2014, men snudde og opna for investeringar i 2019. I 2024 snudde derimot selskapet igjen og trekte ut sine investeringar (IPE 17.10.2024).

²⁹² Who Profits 8.8. 2024.

- I april 2022 ga banken Bar-Amana Buildings Construction & Development Co. eit lån for bygging av 45 bueiningar på omlag 10 684 m² land i busetnaden Geva Binyamin (Adam) på den okkuperte Vestbreidda, på landområde som høyrer til den palestinske landsbyen Jaba.
- I februar 2022 og i 2020 ga Discount Bank Shoham Engineering and Development-selskapet lån til eit prosjekt knytt til “The Society for the Reconstruction and Development of the Jewish Quarter” i gamlebyen i Jerusalem.
- I 2021 ga Discount Bank Shitrit Ayalon-selskapet eit lån for eit byggeprosjekt på 4500 m² i busetnaden Beitar Ilit på den okkuperte Vestbreidda.
- Nettstaden skriv også at banken tidlegare har støtta byggeprosjekt i busetnadene Alfei Menashe, Ariel og Mishor Adumim på den okkuperte Vestbreidda, og i busetnadsområda Gilo og Neve Ya'akov i det okkuperte Aust-Jerusalem.

Kartleggingsprosjektet «Investigate» til kveker-organisasjonen «The American Friends Service Committee», skriv også at Israel Discount Bank Ltd. gjennom dotterselskapet Discount Mortgage Bank har finansiert byggeprosjekt på ulovlege busetnader på Vestbreidda og i Aust-Jerusalem.²⁹³ Eit anna dotterselskap, Mercantile Discount Bank, har dessutan filialar både på Vestbreidda og i Aust-Jerusalem. Eit tredje dotterselskap, Jerusalem Capital Books Management, er delvis eigd av den ulovlege busetnaden Efrat på Vestbreidda.

Bankens aktivitetar i relasjon til retningslinene for Oljefondet

Den mest relevante paragrafen i Oljefondets retningslinjer er her § 4a og særleg § 4b:

Observasjon eller utelukkelse kan besluttast for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- a. grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- b. alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Etikkrådet skriv om sine fortolkingar av paragrafane i ulike dokument, bl.a. i brev til Noregs Bank av 19.12.2024, der dei rår banken til å trekke ut investeringane i selskapet «Paz Retail and Energy Ltd».²⁹⁴ I brevet visast det til tidlegare tilfelle der rådet har anbefalt de-investering i israelske selskap:

I tidligere saker har Etikkrådet blant annet lagt vekt på om selskapenes aktivitet har betydning for at normbruddet skal kunne finne sted, og sannsynligheten for at selskapenes aktivitet eller tilknytning som kan danne grunnlag for utelukkelse, vil vedvare. Rådet har lagt vekt på om selskapenes bidrag er sporadiske eller om de har en permanent tilstedeværelse i det okkuperte området, samt om selskapene produserer og selger rent generiske produkter, eller om det er produkter eller tjenester som er spesielt tilpasset bruk i området.

I vurderinga av Paz skriv rådet vidare at:

²⁹³ Investigate u.å.

²⁹⁴ Etikkrådet, 19.12.2024.

I tråd med praksis i tidligere saker legger Etikkrådet bl.a. vekt på om Paz' virksomhet har betydning for opprettholdelsen av bosettingene utover å dekke grunnleggende behov, og at selskapet har en permanent tilstedeværelse i området.

Paz eig og driv bensinstasjonar i ni israelske busetnader på Vestbreidda og forsyner busetnadene med drivstoff. Rådet konkluderer med at:

Ved å drive infrastruktur for leveranse av drivstoff til israelske bosettinger, medvirker Paz til at bosettingene opprettholdes. Bosettingene er etablert i strid med folkeretten, og deres opprettholdelse utgjør et pågående folkerettsbrudd. Etikkrådet anser derfor at Paz medvirker til folkerettsbrudd på en måte som gir grunnlag for å anbefale at selskapet utelukkes fra SPU. Det er videre ingen indikasjoner på at Paz' virksomhet vil opphøre. Etikkrådet anser derfor at den framtidige risikoen for at selskapet medvirker til grove normbrudd, er uakseptabel. På bakgrunn av det overstående anser Etikkrådet at Paz bør utelukkes fra SPUs investeringer.

Når det gjeld Israel Discount Bank Ltd, så finansierer banken altså som vist over, byggjeprojekt i okkuperte område. Banken bidrar dermed på ein svært direkte måte til at dei ulovlege busetnadene ikkje bare blir oppretthalde, men også utvida. Informasjonen som ligg føre, gjev også grunn til å konkludere med at verksemda er permanent. Det er derfor vanskeleg å sjå på kva grunnlag bankens verksemd, skal kunne oppfattast som meir akseptabel enn det å drive infrastruktur for leveranse av drivstoff til israelske busetnader (jfr grunngevinga for de-investeringa i Paz).

Det er i denne samanhengen også verdt å merke seg FNs høgkommissærs rapport "Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan" (A/HRC/58/73)²⁹⁵ frå mars 2025 (altså gjett ut etter Etikkrådets vurdering over). Rapporten viser til at dei illegale busetnadene har blitt utvida og at overgrep mot palestinarane i dei okkuperte områda har blitt ytterlegare forsterka i perioden kartlegginga er utført (1. november 2023 til 31. oktober 2024). Rapporten peikar på at den auka overføringa av makt over det okkuperte palestinske territoriet til den sivile regjeringa i Israel legg til rette for konsolidering og utviding av israelske busetnader og tvangsflytting av den palestinske folkesetnaden. Dette har dessutan mogleggjort ei auka integrering av den okkuperte Vestbreidda i staten Israel, og institusjonaliserer i følgje rapporten langvarige mønster av systematisk diskriminering, segregering, undertrykking, dominans, vald og andre umenneskelege handlingar mot det palestinske folket, samt kontroll over dei okkuperte territoria. Rapporten viser også konkret til korleis dei israelske busetnadene stadig er blitt utvida og viser talmateriale over brot på palestinaranes rettar bl.a. gjennom restriksjonar på palestinarars rørslefridom og gjennom vald frå busetjarar. Når det gjeld forpliktingane til tredjestatar i denne situasjonen, understrekar rapporten tydeleg den internasjonale domstolen (ICJ) sin rådgevinge uttale av 19. juli 2024 om at "(...) States are under an obligation not to

²⁹⁵ FNs høgkommissær for menneskerettar 18.3.2025.

render aid or assistance in maintaining the situation created by the continued presence of Israel in the Occupied Palestinian Territory.”²⁹⁶

Det er vanskeleg å konkludere med anna enn at Oljefondet gjennom eigarskap i Israel Discount Bank Ltd bryt med rådet frå ICJ. I lys av både dette, Oljefondets retningslinjer og Etikkrådets tidlegare argumentasjon, bør Oljefondet trekke seg ut av Israel Discount Bank Ltd.

Litteraturliste:

Don't Buy Into Occupation. (november 2024). Don't Buy into Occupation IV report.

https://dontbuyintooccupation.org/wp-content/uploads/2024/11/2024_DBIO-IV-report.pdf

Etikkrådet, Statens pensjonsfond utland. (19.12.2024). *Tilrådding om å utelukke Paz Retail and Energy Ltd fra Statens pensjonsfond utland*. Brev til Norges Bank.

<https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/275/2025/05/Paz-Retail-and-Energy-NO.pdf>

Finansdepartementet, den irske regjeringa (5.4.2024). Minister McGrath notes NTMA confirmation of divestment from certain investments in the Occupied Palestinian Territory. Pressemelding.

<https://www.gov.ie/en/department-of-finance/press-releases/minister-mcgrath-notes-ntma-confirmation-of-divestment-from-certain-investments-in-the-occupied-palestinian-territory/>

FNs høgkommissær for menneskerettar. (18.3.2025). *Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan - Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights*.

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session58/a-hrc-58-73-infographic-march2025.pdf>

FNs høgkommissær for menneskerettar. (30.6.2023). OHCHR update of database of all business enterprises involved in the activities detailed in paragraph 96 of the report of the independent International fact-finding mission to investigate the implications of the Israeli settlements on the civil, political, economic, social and cultural rights of the Palestinian people throughout the Occupied Palestinian Territory, including East

Jerusalem. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

Investigate. (U.å). Israel Discount Bank. <https://investigate.afsc.org/company/israel-discount-bank>

IPE. (17.10.2024). PFZW divests from Israel.

<https://www.ipe.com/news/pfzw-divests-from-israel/10076283.article>

KLP. (juni 2021). Beslutning om å utelukke selskaper med tilknytning til bosetningene på Vestbredden.

<https://www.klp.no/om-klp/samfunnsansvar/artikler/derfor-ekskluderer-klp-16-selskaper-etter-fn-rapport/Beslutning%20om%20%C3%A5%20utelukke%20selskaper%20med%20tilknytning%20til%20bosetningene%20p%C3%A5%20Vestbredden.pdf>

²⁹⁶ FNs høgkommissær for menneskerettar 18.3.2025.

Norges Bank Investment Management. (31.12.2024). Israel Discount Bank Ltd.

<https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/2024/investments/equities/2595/Israel%20Discount%20Bank%20Ltd>

Storebrand. (2024). Storebrand Exclusion List.

https://www.storebrand.com/sam/nl/asset-management/sustainability/our-method/exclusions/_attachment/inline/db66803d-c51c-435f-b04a-f67a2bcd9796:7249f9e1d2c8e7490ae0736d47902e3c7c70ecc8/Exclusions-Q3-2024.pdf

Who Profits. (oppdatert 8.8. 2024). Israel Discount Bank.

<https://www.whoprofits.org/companies/company/3822>

Menora Mivtachim Holdings Ltd.

Håvard Brede Aven

Selskapet er eit av dei største forsikrings- og finansselskapa i Israel.

Selskapet er ikkje oppført i databasen til FNs høgkommissær for menneskerettar og eller i Storebrand si eksklusjonsliste.

Who Profits Research Center gir fleire dømme som tyder på at selskapet - iblant omtala som Menorah Mivtahim Holdings - har bidratt til å finansiere israelsk energiproduksjon og busetnader på Vestbredden. Selskapet skal også ha bidratt til å finansiere militærbasar i Negev.²⁹⁷ Selskapet har dessutan eigarskap i andre selskap som skal ha aktivitet på Vestbredden, mellom andre solenergiselskapet Tera Light Ltd.²⁹⁸ Om mykje av dette stemmer, synest det å vere ein viss risiko for at selskapet bidrar til ulovleg okkupasjon. Ein bør også sjå nærare på kva verksemda i Negev inneber.

NBIM hadde aksjar til ein verdi av 99.085.139 kr per 31.12.2024. Dette utgjorde 0.34 prosent av eigarskapen. Oljefondet har kjøpt seg betydeleg opp frå 1.571.732 kr og 0.01 prosent ved utgangen av 2022.

Litteratur

Financial Times. (u.å.) Tera Light Ltd.

<https://markets.ft.com/data/equities/tearsheet/profile?s=TRLT:TLV> (sist henta 16. juni 2025)

Who Profits Research Center. (2022). Insuring Dispossession. The Complicity of Five Israeli Insurance and Pension Fund Companies in Israeli Violations of Palestinian Rights.

<https://www.whoprofits.org/publications/report/55?insuring-dispossession>

²⁹⁷ Who Profits Research Center 2022.

²⁹⁸ Financial Times u.å.

Clal Insurance Enterprises Holdings Ltd.

Håvard Brede Aven

Selskapet er ikkje oppført i databasen til FNs høgkommissær for menneskerettar, og heller ikkje i Storebrands eksklusjonsliste.

Ifølge Who Profits Research Center var selskapet per 2022 med på å finansiere ulovlege busetnader på Vestbredden, mellom anna Ariel og Kiryat Arba. Det skal dessutan ha bidratt til å finansiere militærbasar i Negev og er ein av dei største eigarane i tech- og cybersikkerheitselskapet Cellebrite.²⁹⁹ Cellebrite blir etter alt å dømme brukt av den israelske hæren på Gaza, og har for øvrig vore brukt til politisk overvåking i Russland. Irske politikarar har nyleg tatt til orde for å boikotte selskapet.³⁰⁰

Opplysingane om Clal og Cellebrite er elles noko uklare og vi bør undersøke kva verksemda eigentleg inneber, for eksempel kva forgreiningar finansieringa av militær verksemd og overvakingsteknologi har til Gaza.

Det ser ut til at oljefondet er i ferd med å trekke seg ut av selskapet. NBIM hadde aksjar for ein verdi av 25.711.175 kr per 31.12.2024, og eigde 0.12 prosent av aksjane i selskapet. Dette er betydeleg ned frå ein verdi av 201.238.972 og 1.64 prosent per 31.12.2022.

Kjelder

The Irish Times. (2025, 4. mars). Opposition calls for gardaí to stop buying Israeli-made decryption technology.

<https://www.irishtimes.com/crime-law/2025/03/04/opposition-calls-for-gardai-to-stop-buying-israeli-made-decryption-technology/>

Who Profits Research Center. (2022). Insuring Dispossession. The Complicity of Five Israeli Insurance and Pension Fund Companies in Israeli Violations of Palestinian Rights.

<https://www.whoprofits.org/publications/report/55?insuring-dispossession>

²⁹⁹ Who Profits Research Center 2022.

³⁰⁰ The Irish Times 2025

Migdal Insurance & Financial Holdings

Håvard Brede Aven

Selskapet er eit av dei største forsikrings- og finansselskapa i Israel.

Selskapet er ikkje oppført i databasen til FNs høgkommissær for menneskerettar eller i Storebrands eksklusjonsliste.

Ifølge Who Profits Research Center bidrog selskapet per 2022 til å finansiere mellom anna energiproduksjon, transportsystem og busetnader på Vestbredden og Golan, også gjennom datterselskap eller aksjeeigarskap.³⁰¹

Oljefondet har ikkje store verdier i selskapet og eig heller ikkje ein stor del av aksjane i selskapet. Verdien av oljefondets aksjar var på 3.549.702 kr per 31.12.2024, og oljefondets del utgjorde 0,02 prosent av eigarskapen. Eigarskapen er betydeleg lågare enn ved utgangen av 2020, då aksjane var verdsett til 82.330.479 kr og utgjorde 0,79 prosent av eigarskapen, men noko høgare enn ved utgangen av 2022 (1.297.532, 0,01 prosent).

Kjelder

Who Profits Research Center. (2022). Insuring Dispossession. The Complicity of Five Israeli Insurance and Pension Fund Companies in Israeli Violations of Palestinian Rights.
<https://www.whoprofits.org/publications/report/55?insuring-dispossession>

³⁰¹ Who Profits Research Center 2022.

Shufersal Ltd

Diego Salazar

Shufersal LTD er et av de største detaljhandelskjedene i Israel og driver en rekke supermarkeder og apoteker, samt en nettbasert handelsplattform.³⁰² Shufersals virksomhet bidrar til å støtte og opprettholde den ulovlige okkupasjonen av Palestina og Golanhøydene.³⁰³ Samtidig yter selskapet støtte til israelske statsinstitusjoner og militære som bidrar til menneskerettighetsbrudd mot palestinere. Disse tjenestene inkluderer matdonasjoner til Israeli Defence Forces (IDF) og salg av matvarer til Israeli Prison Service (IPS). Oljefondet har siden 2008 investert i selskapet og har i dag 0,96% eierskap i selskapet, tilsvarende en verdi på 302 133 496 NOK.³⁰⁴

Shufersal LTD er på De forente nasjoners (FN) liste over selskaper involvert i ulovlige israelske bosetninger på den okkuperte Vestbredden og Golanhøyden.³⁰⁵ Selskapets supermarked- og apotekbutikker opererer under merkenavnene «Shufersal», «Shufersal Deal», «Yesh Chesed» og «Be». De har filialer i tre av de største bosettingene på den okkuperte Vestbredden: Ariel, Ma'ale og Beitar Illit, samt filialer i det okkuperte Øst-Jerusalem og på de okkuperte syriske Golanhøydene.³⁰⁶

Selskapet selger også flere produkter produsert på okkupert jord.³⁰⁷ Ifølge forskningssenteret Who Profits Research selger selskapet produkter som er laget i de okkuperte syriske Golanhøydene, inkludert meieriprodukter fra Ramat Hagolan Dairies og vin fra Golan

³⁰² Who Profits. (u.å.). Shufersal Ltd. <https://www.whoprofits.org/companies/company/3993?shufersal>; Fagforbundet. (u.å.). Oljefondet. <https://wtools.fagforbundet.no/oljefondet/>

³⁰³ FNs høykommissær for menneskerettigheter. (2023, 30. juni). Oppdatering av databasen over selskaper som er involvert i visse aktiviteter relatert til bosetninger i okkuperte Palestina (A/HRC/31/36). (min oversettelse) <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

³⁰⁴ Norges Bank Investment Management. (2024, 18. juni). Shufersal Ltd., <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2620/Shufersal%20Ltd>

³⁰⁵ Selskapet er både i den originale listen publisert i 2022 og den oppdaterte versjonen fra 2023: FNs høykommissær for menneskerettigheter. (2023, 30. juni). Oppdatering av databasen over selskaper som er involvert i visse aktiviteter relatert til bosetninger i okkuperte Palestina (A/HRC/31/36). (min oversettelse) <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

³⁰⁶ Fagforbundet. (u.å.). Oljefondet. <https://wtools.fagforbundet.no/oljefondet/>; Who Profits. (u.å.). Shufersal Ltd. <https://www.whoprofits.org/companies/company/3993?shufersal>

³⁰⁷ Selskapets egne nettsider er utilgjengelig: <https://www.shufersal.co.il>

Heights Winery og Carmel Wineries.³⁰⁸ Selskapet selger også produkter fra selskapet Achdut-Ava produsert i de illegale israelske bosetningene Ariel på Vestbredden. Achdut-Avas produksjonsanlegg i Ariel, med et totalt areal på minst 32 000 m², er bygget på landområder som tilhører den palestinske landsbyen Salfit.³⁰⁹

Shufersal LTDs tilknytning til israelske statsinstitusjoner og militære aktører

I tillegg til å bidra til å opprettholde den ulovlige israelske okkupasjonen av Palestina gjennom sin forretningsvirksomhet i de okkuperte palestinske territoriene, har Shufersal også ytt direkte støtte til det israelske statsapparatet.

Ifølge organisasjonen Who Profits fungerte selskapet som matleverandør for Israeli Prison Services (IPS) i perioden 2015–2018. IPS har over lengre tid vært gjenstand for omfattende kritikk fra menneskerettighetsorganisasjoner for brudd på palestinske fangers grunnleggende rettigheter.³¹⁰ Senest i 2023 krevde FNs spesialrapportør for tortur, Alice Jill Edwards, at israelske myndigheter etterforsket anklager om tortur og annen «grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff» av palestinske fanger. Disse anklagene omfattet også forhold knyttet til Israeli Prison Services.³¹¹

I tillegg har Shufersal de siste årene vært involvert i matdonasjonskampanjer til Israels forsvar (Israel Defence Forces, IDF).³¹² Slike aktiviteter knytter selskapet direkte til det israelske militærapparatet, som jevnlig har blitt kritisert for brudd på folkeretten og menneskerettighetene i forbindelse med sin virksomhet i de okkuperte områdene.

³⁰⁸ Who Profits. (u.å.). Shufersal Ltd. <https://www.whoprofits.org/companies/company/3993?shufersal>

³⁰⁹ For mer informasjon om Achdut-Ava se Who Profits. (u.å.). Achdut Factory for Tahini Halva and Sweets (Achdut-Achva). <https://www.whoprofits.org/companies/company/4088>

³¹⁰ Amnesty International. (2023, 10. november). *Israel / okkuperte palestinske områder: Grufulle tilfeller av tortur og nedverdiggende behandling av palestinske fanger amid økning i vilkårlige arrestasjoner*. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/11/israel-opt-horrifying-cases-of-torture-and-degrading-treatment-of-palestinian-detainees-amid-spike-in-arbitrary-arrests/>

³¹¹ FNs høykommissær for menneskerettigheter. (2024, 23. mai). Israel: FN-ekspert oppfordrer til undersøkelse av påstander om tortur og mishandling av palestinske fanger. <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/05/israel-un-expert-calls-probe-allegations-torture-and-mistreatment-against>

³¹² Gradstein, L. (2023, 18. oktober). Feeding the soldiers: A national mission. The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/j-spot/article-768987>

Ifølge det danske mediet DanWatch har Shufersal ikke kommet med noen offentlige uttalelser om hvordan deres virksomhet i de okkuperte palestinske områdene kan påvirke menneskerettighetene negativt.³¹³

Oljefondets investeringer i disse detaljhandelselskapene bryter med Oljefondets retningslinjer:

Dokumentasjonen av Shufersals aktiviteter på okkupert palestinsk territorium, samt støtte til IDF og deres tidligere tilknytting til ISF, bryter med oljefondets etiske retningslinjer:

Den mest relevante paragrafen i Oljefondets retningslinjer er her § 4a og § 4b³¹⁴

Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- a. grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- b. alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Anbefaling

For å unngå medvirkning til folkerettsbrudd og økonomisk støtte til ulovlig okkupasjon, oppfordrer vi Oljefondet til å trekke sine investeringer ut av Shufersal Ltd. i tråd med fondets etiske retningslinjer og Norges forpliktelser til internasjonal rett.

³¹³ Danwatch. (u.å.). *Selskaper med aktiviteter i eller rundt ulovlige israelske bosetninger*. <https://old.danwatch.dk/en/nyhed/companies-with-activities-in-or-around-illegal-israeli-settlements/>

³¹⁴ Council on Ethics (2023), Norwegian Government Pension Fund Global, https://www.regjeringen.no/contentassets/0736b269ff7d417ba819fdc94c9735c6/en-gb/pdfs/etikkradet_annual-report_2023.pdf 19-21

Rami Levy Chain Stores Hashikma Marketing 2006 Ltd

Diego Salazar

Rami Levy Chain Stores er den tredje største matvareforhandleren i Israel. Selskapets virksomhet bidrar til å støtte og opprettholde den ulovlige okkupasjonen av Palestina. Oljefondet har siden 2014 vært investert i selskapet og har i dag 0,4% eierskap i selskapet, tilsvarende en verdi på 42 345 946 NOK.³¹⁵

Rami Levy Chain Stores er på De forente nasjoners (FN) liste over selskaper involvert i ulovlige israelske bosetninger i okkuperte palestinske territorier.³¹⁶ Selskapet driver supermarkeder i de ulovlige israelske bosetningene Modi'in Illit, Ariel, Beitar Illit, Mishor Adumim, Sha'ar Binyamin og Gush Etzion på den okkuperte Vestbredden, samt filialer i bosetningsnabolaget Ramot og i bosetningens industriområde Atarot i det okkuperte Øst-Jerusalem.³¹⁷

Denne virksomheten er helt essensiell for å utvikle og opprettholde disse ulovlige bosetningene på palestinsk territoriet. Bosetningene er avhengig av infrastrukturen, tjenestenæringen og sysselsettingene, dette og andre selskaper tilbyr, for å utvikle og opprettholde den ulovlige okkupasjonen.

Selskapet bidrar også til å utvide okkupasjonen av palestinske områder med stadige nye byggeprosjekter. Rami Levy Chain Stores har de siste årene vært involvert i byggingen av nye kjøpesentre på okkupert palestinsk jord. I 2018 åpnet selskapet et kjøpesenter i Atarot-bosetningen med et areal på 25 000 kvadratmeter.³¹⁸

Palestinere har selv ledet flere kampanjer for å boikotte Rami Levy Chain Stores. Gjennom årene har flere palestinske aktivister oppfordret til boikott av selskapet.³¹⁹

³¹⁵ Norges Bank Investment Management. (2024). Rami Levy Chain Stores Hashikma Marketing 2006 Ltd. Investeringsene – Investeringsoversikt. Retrieved June 30, 2025, from <https://www.nbim.no/no/investeringsene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2614/Rami%20Levy%20Chain%20Stores%20Hashikma%20Marketing%202006%20Ltd>

³¹⁶ FNs høykommissær for menneskerettigheter. (2023, 30. juni). Oppdatering av databasen over selskaper som er involvert i visse aktiviteter relatert til bosetninger i okkuperte Palestina (A/HRC/31/36). (min oversettelse) <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

³¹⁷ Who Profits. (u.å.). Rami Levi Hashikma Marketing Ltd. Hentet 19. juni 2025 fra <https://www.whoprofits.org/companies/company/4028>

³¹⁸ Middle East Eye. (2019, 19. juni). New Israeli mall in Jerusalem sparks controversy among Palestinians. <https://www.middleeasteye.net/news/new-israeli-mall-jerusalem-sparks-controversy-among-palestinians> ; Who Profits. (u.å.). Rami Levi Hashikma Marketing Ltd. Hentet 19. juni 2025 fra <https://www.whoprofits.org/companies/company/4028> ; AFSC Investigate. (u. å.). Rami Levi Chain Stores Hashikma Marketing 2006 Ltd. Hentet 19. juni 2025 fra <https://investigate.afsc.org/company/rami-levi-chain-stores>

³¹⁹ Middle East Eye. (2019, 19. juni). New Israeli mall in Jerusalem sparks controversy among Palestinians. <https://www.middleeasteye.net/news/new-israeli-mall-jerusalem-sparks-controversy-among-palestinians>

Strauss Group Ltd (tidligere: 'Strauss-Elite')

Jonas Fossli Gjersø

Norges Bank Investment Management eide ved utgangen av 2024 0,15% av selskapets aksjer som samlet var verdsatt til 37,345,212 (37 millioner) kroner.³²⁰

Oppsummering av risiko

- Koblinger til det israelske militæret, inkludert som matleverandør til over 500 enheter og baser
- Siden 1980-tallet har Strauss sendt omsorgspakker til 'Golani-brigaden' som blant annet i mars 2025 drepte 15 palestinske ambulansepersonell.

Om selskapet

Strauss Group Ltd er en multinasjonal mat- og drikke produsent hjemmehørende i Israel. I sin kategori er selskapet landets nest største.

Kjent som Strauss-Elite mellom 2004-2007 etter fusjonen mellom Elite (1933-2004) og Strauss (1936-2004) i 2004 (som i 2005 kjøpte kontroll over Sabra i et joint venture med PepsiCo-datterselskapet Frito-Lay).

Strauss Group består av kjernevirksomhetsenhetene: Strauss Israel, Strauss Coffee og Strauss Water (som opererer i Israel, Storbritannia og Kina). Totalt driver Strauss 30 produksjonssteder i over 20 land rundt om i verden, inkludert Brasil – hvor de er den største kaffeaktøren. Globalt sysselsetter gruppen mer enn 17 000 mennesker.

Strauss har strategiske og finansielle partnerskap med ledende globale aktører som Danone, PepsiCo, Haier og Virgin. Gruppen er handlet på Tel Aviv-børsen (ticker: STRS) og er inkludert på TA35-indeksen (TASEs største børsnoterte selskaper). Strauss er vurdert til ilAA+ av S&P Maalot og ilAa2 av Moodys Midrug (tilsvarer henholdsvis A-/BBB+ og A3/Baa1 på internasjonal skala).

Nøkkelpersoner

- Ofra Strauss (styreleder)
- Gadi Lesin (tidligere administrerende direktør)

³²⁰ Norges Bank Investment Management. (n.d.). *Total holdings sorted by country 2024 Equities*. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/>

Risikofaktorer

- *Militære leverandørkontrakter:* Strauss er leverandør av blant annet meieriprodukter til det israelske forsvaret (IDF). Ifølge deres egen hjemmeside leverer Strauss mat til mer enn 500 militære enheter og baser i Israel.³²¹
 - Selskapet er en mangeårig støttespiller for det israelske militæret («IDF»). På slutten av 1970-tallet «adopterte» de Golani rekognoseringspeloton (blant annet ansvarlig for drapet på 15 palestinske ambulansepersoneell i Rafah 23. mars 2025), og ga dem omsorgspakker, sports- og fritidsutstyr og personlige brev.³²² Selv etter IDFs lave menneskerettighetsstandarder er Golani-brigaden spesielt brutal: siden oppstarten i 1948 har brigaden utført utallige menneskerettighetsbrudd mot palestinere – spesielt i Hebron og under beleiringen av Gaza (Operasjon 'Cast Lead') fra 2008–2009 – inkludert vilkårlige drap, overfall, arrestasjoner, innbrudd i hjemmet og arrestasjoner av barn. Dessuten bryter brigadens rolle som okkupasjonsmakt med folkeretten.³²³
- *Styreleder Ofra Strauss* beskrev seg selv i 2011 som en «stolt støttespiller av de israelske styrkene». Frem til 2024 var Strauss Group Ltd medeier (sammen med PepsiCo) av hummusmerket «Sabra», som stod oppført på BDS-bevegelsens boikottliste.

³²¹ Strauss Group. (n.d.) *We continue to do good, strengthen and embrace the home front and the front.*

Retrieved 25 June 2025, from

<https://www.strauss-group.co.il/%d7%9e%d7%9e%d7%a9%d7%99%d7%9b%d7%99%d7%9d-%d7%9c%d7%a2%d7%a9%d7%95%d7%aa-%d7%98%d7%95%d7%91-%d7%9c%d7%97%d7%96%d7%a7-%d7%95%d7%9c%d7%97%d7%91%d7%a7-%d7%90%d7%aa-%d7%94%d7%a2%d7%95%d7%a8%d7%a3-%d7%95/>

³²² McKernan, Bethan (12 April 2025). "IDF unit involved in Gaza paramedics' killing was under command of brigade led by notorious Israeli general". *The Guardian*. Retrieved 20 April 2025; Kawn.org (no date) *Unveiling the Unsettling Realities: Why the Strauss Group Warrants a Boycott*.

<https://kawn.org/boycott-the-strauss-group/>;

<https://www.ipost.com/defense/strauss-reposts-idf-support-commitment-on-website>

³²³ Aru Shiney-Ajay and Killian McGinnis (2018) More than hummus: renewing the call to boycott Sabra, *Swarthmore Phoenix*, 29 March 2018.

<https://swarthmorephoenix.com/2018/03/29/more-than-hummus-renewing-the-call-to-boycott-sabra/>

Turpaz Industries Ltd

Jonas Fossli Gjersø

Norges Bank Investment Management eide ved utgangen av 2024 0,49% av selskapets aksjer som samlet var verdsatt til 30,102,642 (30 millioner) kroner.³²⁴

Oppsummering av risiko

- Innkjøp av produkter fra datterselskapet Chemada Industries (bromutvinning fra Dødehavet).
- Åpenhet – uklart om materialene som brukes i produksjonsprosessen stammer fra de okkuperte palestinske områdene

Om selskapet

«Turpaz ble etablert i 1970 og er et multinasjonalt smaks- og duftus og 'finingrediensselskap'. Turpaz' aktiviteter omfatter utvikling, produksjon og markedsføring av et bredt utvalg av smaker, dufter og naturlige og syntetiske ingredienser av høy kvalitet for kunder innen næringsmiddel-, drikkevare-, funksjonell mat-, smaks-, duft-, farmasøytisk og kosmetikkindustrien.»

Nøkkelpersoner

Administrerende direktør: Keren Cohen Khazon eller Karen Cohen Khazon (kontrollerende aksjonær siden 17. mars 2025).³²⁵

Andre: Ari Rosenthal Guy; Gill Shir Kesselman; Shauli Eger; Tamar Wolf; Ariel Lavi; Yoni Adini³²⁶; Idan Shabtay

Datterselskap:

Chemada Industries, etablert i 1973 og nå en del av Turpaz-gruppen, spesialiserte seg på produksjon av finkjemikalier, spesielt brombaserte forbindelser som brukes i legemidler, landbruk og spesialkjemikalier.

³²⁴ Norges Bank Investment Management. (n.d.). *Total holdings sorted by country 2024 Equities*. Retrieved 25 June 2025, from <https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/>

³²⁵ I årsrapporten for 2024 publisert i April 2025 uttalte administrerende direktør Khazon at: 'I will conclude with a prayer for the safe return of all the hostages, for the recovery of all those injured in body and mind, and support for the families of the fallen.' De palestinske ofrene ble ikke nevnt. https://www.turpaz.co.il/Files/Turpaz_2024_report_isa.pdf

³²⁶ Selskapets advokat (General Counsel) Yoni Adini har en betydelig militær bakgrunn. Ifølge LinkedIn-profilen hennes ble hun dekorert for fremragende militærtjeneste som offiser i februar 2012. Denne anerkjennelsen tyder på at hun hadde en ledende rolle i IDF, selv om spesifikke detaljer om hennes rang eller enhet ikke er blitt offentliggjort. Yoni Adini LinkedIn-profil: <https://www.linkedin.com/in/yon-adini-b54a13183/>

Risikofaktorer

Innkjøp av produkter:

- Chemada Industries, i likhet med mange selskaper involvert i Dødehavsindustrien, er anklaget for å hente ressurser som mineraler fra Dødehavet, som delvis ligger på okkupert palestinsk territorium. Dette reiser bekymringer om lovligheten og de etiske implikasjonene av denne praksisen.³²⁷
- Chemada Industries spesialiserte seg på produksjon av brombaserte finkjemikalier, inkludert benzylbromider, bromestere og aromatiske bromider. Disse produktene er mye brukt i farmasøytisk, landbruks- og spesialkjemisk sektor. Bromet som brukes i disse forbindelsene leveres av selskaper som Dead Sea Bromine Company, et datterselskap av Israel Chemicals Ltd. (ICL), som driver storskala mineralutvinning i det sørlige bassenget av Dødehavet.³²⁸

Miljøhensyn

- Utvinningsaktivitetene i Dødehavsregionen har ført til miljøbekymringer, inkludert akkumulering av halittavfall og synkende vannstand i Dødehavet. Selv om Chemada Industries ikke er direkte involvert i disse utvinningsprosessene, knytter deres avhengighet av brom fra denne regionen dem indirekte til disse miljøproblemene.³²⁹

Gjennomsiktighet:

- Mangelen på åpenhet om den nøyaktige plasseringen av fabrikker og produksjonsprosesser gjør det vanskelig å utelukke selskaper involvert i Dødehavsindustrien fra vurderinger omkring folkerettslige brudd. Ettersom det er vanskelig å bekrefte produktenes opprinnelse og om de faktisk kommer fra okkupert territorium.

³²⁷ For en oversikt over hvordan Dødehavsindustrien innvirker på fordrivelsen av palestinere, se: Abu-Baker, A, & Farah, M. (2020) Established Practice: Palestinian Exclusion at the Dead Sea. *Journal of Palestine Studies*, 49(2), 48-64, <https://www.palestine-studies.org/en/node/1649969>

³²⁸ Morioku. (n.d.). *Chemada Exclusive distributor in Japan*. Retrieved 25 June 2025, from https://www.morioku.co.jp/english/business/chemicals/business_field/medical/chemada

³²⁹ Reznik, I. & Gavrieli, I. (2023) Massive-Scale Dissolution, Conveyance, and Disposal of Dead Sea Potash Industry Halite Waste. *Environmental Science & Technology*, 57 (22), 8385-8395. DOI: 10.1021/acs.est.3c01197

Retailors Ltd

Vera R. Fiveland

Selskapet jobber med agentur av merkevarer som Nike, Converse og Foot Locker i Israel. Oljefondet har 1.40% eierskap i selskapet, og har hatt aksjer siden 2023. Selskapet er del av Fox Group.³³⁰ Retailors er ikke på kjente lister over selskaper, men det er derimot eierselskapet Fox Group, som er på listen til AFSC Investigate og Who Profits.³³¹ Oljefondet har også investeringer i Fox Group.³³² Fox Group har butikker i flere kjøpesentre i okkuperte områder på Vestbredden.³³³

Brudd på følgende av oljefondets egne retningslinjer:³³⁴

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Dette er basert på Oljefondets egne retningslinjer.³³⁵ Bosetningene på vestbredden bidrar til å true “lokalbefolkningen [...] i sin eksistens fordi de blir fratatt land og ressurser til fordel for israelske bosettinger, i strid med internasjonal rett.”, i følge Amnesty international.³³⁶

³³⁰ <https://www.retailors.com/fox-group> 17.06.2025, kl 17:47

³³¹ <https://investigate.afsc.org/tags/settlement-industry> og <https://www.whoprofits.org/companies/company/7377?fox-wizel-ltd-fox-group-> 17.06.2025, kl 17:42

³³² Se mer om Fox-Wizel Ltd i denne rapporten, og <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2585/Fox%20Wizel%20Ltd>, 26.06.2025

³³³ <https://www.whoprofits.org/companies/company/7377?fox-wizel-ltd-fox-group-> 17.06.2025, kl. 17:44

³³⁴ <https://www.nbim.no/no/ansvarlig-forvaltning/etiske-utelukkelse/>, 17.06.2025, kl. 17:50

³³⁵ <https://www.nbim.no/no/ansvarlig-forvaltning/etiske-utelukkelse/>, 17.06.2025, 15:18

³³⁶ <https://amnesty.no/israelpalestina> 17.06.2025, 15:18

Oddity Tech Ltd

Vera R. Fiveland

Oljefondet eier aksjer til en verdi av 107 556 552 NOK i Oddity Tech Ltd. Dette utgjør 0.39% av aksjene i selskapet. Oddity Tech Ltd er et selskap innen skjønnhetsindustrien, og utvikler skjønnhetsprodukter ved hjelp av biologiske modeller, maskinlæring og datateknologi. I tillegg til å levere produkter til skjønnhetsindustrien (via datterselskapene Il Makiage and SpoiledChild), bidrar de med forskning innen datateknologi.³³⁷

Selskapet er ikke oppført på listene til AFSC Investigate, Who Profits eller lignende databaser med oversikt over bedrifter med tilknytning til ulovlig okkupasjon eller krigføring.³³⁸

Selskapet har hverken laboratorium eller hovedkvarter på okkupert område. Datterselskapet Il Makiage, som har flere butikker i Israel, er heller ikke på okkupert territorium.³³⁹ Selskapet er internasjonalt, og har virksomhet både i New York, Boston og Tel Aviv.³⁴⁰

Jeg har ikke funnet noe som knytter grunnleggerne av selskapet, CEO Oran Holtzman og hans søster (Chief Product Officer) Shiran Holtzman-Erels spesifikt til ulovlig okkupasjon eller krigføring.³⁴¹

³³⁷ <https://markets.ft.com/data/equities/tearsheet/profile?s=ODD:NMQ>, og <https://www.forbes.com/profile/oran-holtzman/>, 26.06.2025, 13:51

³³⁸ <https://www.whoprofits.org/>, <https://investigate.afsc.org/company/bank-hapoalim>, og <https://investigate.afsc.org/updates/un-list>, 26.06.2025, 13:42

³³⁹ https://www.google.com/maps/search/Il+Makiage+n%C3%A6r+Israel/@32.033022,34.3472255,9z?entry=ttu&g_ep=EgoyMDI1MDYyMy4yIKXMDS0ASAFAw%3D%3D, 26.06.2025, 13:58

³⁴⁰ <https://oddity.com/brands/>, 26.06.2025, 13:58

³⁴¹ <https://www.forbes.com/profile/oran-holtzman/>, 24.06.2025, 10:00

Fattal Holdings 1998 Ltd.

Underselskap: Leonardo Hotels

Ola Innset

Dette er en stor hotellkjede, som også eier andre hotellkjeder, bla, NYX, Herods, og U Hotels. Oljefondet er inne med drøyt 780 millioner NOK.

Aktivister både i Spania³⁴² og Irland³⁴³ har protestert mot hoteller som er eid av selskapet, for å bidra til folkemord. Kjernen i påstanden er at selskapet, ved eieren David Fattal, arrangerte en «week-end» for soldater og pårørende fra Netzah Yehuda-bataljonen og ellers har markert seg som en støttespiller for krigen.³⁴⁴ Bataljonen er beskyldt for grove menneskerettsbrudd.³⁴⁵

Selskapet eier svært mange hoteller og virker å ha et til tider tett samarbeid med IDF. For eksempel kan man lese om Leonardo-hotellet i Akshelon at det har « 3 halls for every purpose - conferences, seminars, seminars, IDF events, social events and training courses.»³⁴⁶ Fattal Hotels har også en LinkedIn-post om et arrangement de har hatt for IDF-reservister blant sine ansatte.³⁴⁷

Oljefondets etiske retningslinjer viser til at selskaper kan utelukkes basert på adferd, «der det er en uakseptabel risiko for at selskapet selv medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner»³⁴⁸

³⁴² La Voz de Ibiza (January 8, 2025) “The Hotel Chain Targeted by Environmental and Anti-semitic groups Redoubles its Commitment to Ibiza” <https://lavozdeibiza.com/en/current-news/the-hotel-chain-targeted-by-environmental-and-anti-semitic-groups-redoubles-its-commitment-to-ibiza/>

³⁴³ The Activist Solidarity Network (December 29, 2024), “Boycot Leonardo Group Hotels!” https://theactivistsolidaritynetwork.substack.com/p/boycott-leonardo-group-hotels-vigil?utm_campaign=post&utm_medium=web

³⁴⁴ Ynet News (November 17, 2024), “Special weekend for wounded IDF soldiers: 'Inspiring conversations'” <https://www.ynetnews.com/magazine/article/hjbiowwmjg>

³⁴⁵ Al Jazeera (April 25, 2024) “What is Netzah Yehuda, the Israeli Battalion Facing Possible Sanctions” <https://www.aljazeera.com/news/2024/4/25/what-is-netzah-yehuda-the-israeli-battalion-facing-possible-us-sanctions>

³⁴⁶ Spacing.co.il, “Leonardo Ashkelon Hotel” https://www.spacing.co.il/en/location/4642_8

³⁴⁷ LinkedIn (January, 2025), “Fattal Hotels proudly honors its employees who served...” https://www.linkedin.com/posts/fattal-hotels_fattal-hotels-proudly-honors-its-employees-activity-7272225602600923136-nG9

³⁴⁸ Nbim.no, “Etiske utelukkelse” <https://www.nbim.no/no/ansvarlig-forvaltning/etiske-utelukkelse/>

Nexxen International

Ola Innset

Oljefondet er inne med drøyt 775 millioner NOK.

Selskapet er et stort innen “ad-tech” - det vil si ulike software-løsninger for reklame både på TV og nett - og med mye aktivitet i USA.

En rapport fra et investeringsfond i London kalt AozoraStep forklarte i juni 2024 utsalg fra Nexen pga lav likviditet og “too many geopolitical risks”. Dette var imidlertid knyttet til den generelle situasjonen i Israelsk økonomi, og notatet er ellers preget av dyp sympati med Israel og en påstand om at antisemittisme gjør det vanskeligere å investere i israelske selskap.³⁴⁹

³⁴⁹ Aozorastep (28th June, 2024), “Exit Nexxen International: Too many geopolitical risks and low liquidity” <https://www.aozorastep.com/Nexxen%20International%20Exit.pdf>

Tadiran Group Ltd

Vigdis Evang

Det tidligere konglomeratet Tadiran, som produserte forskjellige former for elektronikk, har blitt splittet opp i flere selskaper. Tadiran Group Ltd (TASE:TDRN), som Oljefondet har investert i (verdi per 31.12.2024 var 27 907 607 NOK/2 457 229 USD; 0,41% eierskap³⁵⁰) består igjen av to underselskaper: Tadiran Consumer Goods, som hovedsakelig selger air condition-enheter, og Tadiran New Energy, som hovedsakelig selger solcellepaneler.³⁵¹

Ifølge den israelske finansavisen Globes gikk Tadiran til oppkjøp av Eliran Solar i 2020.³⁵² Avisen oppgir også selskapet SolarEdge som en av Eliran Solar's leverandører. Ifølge Who Profits opererer SolarEdge i bosetningene Shdemot Mehola og Petza'el, hvor de har installert solcelleanlegg.³⁵³ Tadiran oppga i 2024 å være en SolarEdge-distributør.³⁵⁴

Litteraturliste

Norges Bank Investment Management. (31.12.2024).

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2623/Tadiran%20Group%20Ltd>

Tadiran Group Investor Presentation (21.05.2025).

<https://maya.tase.co.il/en/reports/companies/1665822?attachmentType=pdf1>

“Tadiran buys PV systems co Eliran Solar” (13.12.2020), *Globes*.

<https://en.globes.co.il/en/article-tadiran-buys-pv-systems-co-eliran-solar-1001352965>

“Solaredge” (11.07.2022), *Who Profits*.

<https://www.whoprofits.org/companies/company/3732>

Tadiran Group Company Presentation (18.03.2024)

<https://maya.tase.co.il/en/reports/companies/1580024?attachmentType=pdf1>

³⁵⁰ Norges Bank Investment Management, 31.12.2024.

³⁵¹ Tadiran Group Investor Presentation, 21.05.2025.

³⁵² “Tadiran buys PV systems co Eliran Solar”, 2020.

³⁵³ Who Profits, 2022.

³⁵⁴ Tadiran Group Company Presentation, 2024.

Delek Automotive Systems Ltd.

Eli Morken Farstad

Selskapet er registrert i NBIM som “Consumer Discretionary”. Verdien til Oljefondet si investering er 26,5 millioner per 31.12.2024 (0,31 % av selskapet). Delek Automotive Systems har monopol på innkjøp av Ford, Mazda, BMW m.m. til Israel (ikkje til militært bruk). CEO er Gil Agmon, som i 2022 var nr. 76 på lista over Israels 100 rikaste.³⁵⁵

Ingen store aktørar har gravd i Delek Automotives før. Inntil 2019 var Delek Automotives ein del av den tungt kritiserte Delek Group.³⁵⁶ Delek Group kom inn på FN si “svarteliste” i 2020.³⁵⁷ KLP og Storebrand trakk seg ut av Delek Group i 2021 som følgje av deira aktivitet på okkuperte områder på Vestbredden, i Aust-Jerusalem og Syria.³⁵⁸ NBIM beslutta å ekskludere Delek Group i 2023 med henvising til aktiviteten i oljefelt i Vest-Sahara.³⁵⁹

Delek Automotive går under namnet “Delek Motors”. I følgje Reuters har dei monopol på innkjøp av Ford, BMW, Mazda og fleire bilar til sivil bruk i Israel. Delek Motors leverer ikkje Ford-bilar til IDF sine “Plasan Sand Cat” - det går gjennom amerikansk støtte.³⁶⁰

Delek Motors har mange filialer (“show rooms” og “service centers”) i Israel, i følgje kartet på deira offisielle nettside.³⁶¹

- Eit servicesenter finst på okkupert land i Mishor Adumim Industrial Park, i bosettingsområdet Ma’ale Adumim, etablert på område tilhøyrande beduinarar i 1968.³⁶² Slike parkar er typiske brikkar i den folkerettsstridige okkupasjonen.
- Eit servicesenter finst i settlment-byen Modi-in Illit.³⁶³
- Eit servicesenter finst i byen Afula (ikkje 1967-okkupert), kor innbyggjarane fleire gongar har protestert mot å selje hus til arabiske menneske. Ordføraren var ein del av opposisjonen.³⁶⁴
- I Jerusalem er eit showroom etablert omtrent 100 meter frå grensa til okkupert Aust-Jerusalem (Talpiot Industrial Area).

Det er vanskeleg å finne kjelder som viser at Delek Motors gjennom (sivil) bilindustri bidreg direkte til å grove brot på og/eller systematisk krenking av menneskerettar eller individ sine

³⁵⁵ «Forbes Israel 100 Rich List» u.å.

³⁵⁶ *Sale of All the Company's Holdings in Delek Automotive Systems 2019*

³⁵⁷ *Database of all business enterprises involved in certain activities relating to Israeli settlements in East Jerusalem and the West Bank (A/HRC/43/71) - occupied Palestinian territory 2020*; Simonsen Vogt Wiig 2024

³⁵⁸ Storebrand u.å.; *Why KLP is excluding 16 companies following UN report 2021*

³⁵⁹ «Delek Group Ltd» 2023

³⁶⁰ *Ford Motor Company 2023*; «Plasan Sand Cat» 2023

³⁶¹ «Delek Motors» 2025

³⁶² «Ma’ale Adumim» 2025; «Mishor Adumim» 2024

³⁶³ «Modi'in Illit» 2025

³⁶⁴ Shpigel 2018; Staff 2019

rettar i krig og konflikt.³⁶⁵ Service-sentera på okkupert jord er imidlertid en sentral del av Israel sin okkupasjon etter 1967-grensene. I lys av Etikkrådets tilråding om å ekskludere Paz Retail and Energy frå Oljefondet grunna deira bensinstasjonar på Vestbreidda,³⁶⁶ vil det vere nærliggande å foreslå at ei nært slekta vurdering må gjerast for Delek Motors.

Anna eigarskap: Veridis og Hailo

Delek Motors har frå 2018 kjøpt seg inn i “grønn industri” som har med vatnreinsing og søppeldistribusjon å gjere. Delek Motors hadde inntil 2021 70% eierskap i “cleantech”-selskapet Veridis. Eierskapet ble redusert til 51% då selskapet gjekk på børs, som framleis er eit høgt tal som sikrar kontroll.³⁶⁷ På nettsida til Delek Motors er dette ein sentral del av tidslinja til selskapet.³⁶⁸

Israel Investment Fund skreiv om Veridis i 2021:

“Veridis is active in three areas: environment, water desalination and power plants. The company, which is listed in the balance sheet of Delek Automotive at a value of NIS 1.2 billion, has several relative advantages: its control over the entire value chain of the waste sector in Israel; the holding of a monopoly in the field of hazardous organic waste, and a de facto monopoly in the field of landfilling of organic waste; And its holdings in regional monopolies, such as the Evron landfill and the Efeh landfill, which also holds the largest landfill reserves in the country. [...] Another area in which Veridis is active is water desalination, through a 50% stake in the Ashkelon desalination plant, which desalinates 120 million cubic meters per year under a concession from the Israeli government until May 2027.”³⁶⁹

Vannreinseanlegg, kraftstasjonar og søppelhandtering er grunnleggande infrastruktur som inngår i Israels apartheid- og okkupasjonsregime.³⁷⁰ B’tselem har i ein rapport påvist at israelske kommuner og selskap dupar avfall på Vestbreidda.³⁷¹ I tillegg har det blitt peika på store miljøfarer ved reinseanlegga langs kysten.³⁷² Dette er grunn til å slå alarm når det gjeld menneskerettar og Delek Motors store eigarskap i Veridis. Oljefondet må kreve at Delek Motors ikkje bidreg til apartheid og

Delek Motors investerte i 2021 tungt i techfirmaet Hailo.³⁷³ Hailo blei etablert i Tel Aviv i 2017 av tre tidlegare soldatar i IDF sin “elite tech unit”.³⁷⁴ Hailo leverer AI-prosessorar (chips) som skal drive “deep learning applikasjonar” for bilar, droner, “smart cities” og anna.

³⁶⁵ *Etiske utelukkelse* 2023

³⁶⁶ «Paz Retail and Energy Ltd» 2025

³⁶⁷ Sternlicht 2021

³⁶⁸ «Delek Motors» 2025

³⁶⁹ «Gil Agmon is on his way to a “gold exit” from his investment in the garbage monopoly» 2021

³⁷⁰ Baba 2023; Hall et al. 2024; «Israel connects power line to Gaza plant to boost drinking water supply» 2024; «Israel’s decision to cut off electricity supply to Gaza desalination plant cruel and unlawful» 2025; *Study Says Attacks on Infrastructure in Gaza and West Bank Exact a Human Cost* 2019; *Waste Away* 2020; *Water is being used as a weapon of war in Gaza* 2025; *West Bank* 2024

³⁷¹ Aloni & Johnston 2017

³⁷² Pamm 2024; *Study Says Attacks on Infrastructure in Gaza and West Bank Exact a Human Cost* 2019

³⁷³ «Israeli AI chipmaker Hailo raises \$136 mln, valued at \$1 bln» 2021

³⁷⁴ Ben-David 2021

I 2021 var firmaet ein såkalla “unicorn startup” med ein verdi på over ein milliard, som viser rask og stor suksess. Sett i lys av tech-industrien i Israel sin tradisjon for nært samarbeid med staten og IDF, samt bakgrunnen til dei tre som driver selskapet, er det sannsynleg av Hailo er ein del av infrastrukturen som bidreg til grove brot på folkeretten etter ICJ sine kjenningar. Det er imidlertid vanskeleg å finne kjelder kor ein slik tett link er klar.

Litteratur

- Aloni, A. & Johnston, M. (2017). *Made in Israel: Exploiting Palestinian Land for Treatment of Israeli Waste*. B'tselem. https://www.btselem.org/publications/summaries/201712_made_in_israel
- Baba, A. (2023, 29. desember). There's a water crisis in Gaza that the end of fighting might not solve. *NPR*. <https://www.npr.org/2023/12/29/1221571110/gaza-water-israel-crisis-hamas>
- Ben-David, R. (2021, 12. oktober). Israeli AI chip maker Hailo becomes newest 'unicorn' after \$136m investment. *The Times of Israel*. <https://www.timesofisrael.com/israeli-ai-chip-maker-hailo-becomes-newest-unicorn-after-136m-investment/>
- Database of all business enterprises involved in certain activities relating to Israeli settlements in East Jerusalem and the West Bank (A/HRC/43/71) - occupied Palestinian territory*. (2020, 14. februar). <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/database-all-business-enterprises-involved-certain-activities>
- Delek Group Ltd. (2023, 18. desember). *Council on Ethics*. <https://etikkradet.no/delek-group-ltd-2/>
- Delek Motors. (2025). *Delek Motors*. <https://www.delek-motors.co.il/en/home/>
- Etiske utelukkelses*. (2023, 27. april). Norges Bank Investment Management. [https://www.nbim.no/no/Forbes-Israel-100-Rich-List-The-Wealthiest-People-in-Israel-2022-\(u.a.\).-Forbes-Israel.Hentet-17-juni-2025-fra-https://forbes.co.il/e/rankings/2022-israeli-billionaires/](https://www.nbim.no/no/Forbes-Israel-100-Rich-List-The-Wealthiest-People-in-Israel-2022-(u.a.).-Forbes-Israel.Hentet-17-juni-2025-fra-https://forbes.co.il/e/rankings/2022-israeli-billionaires/)
- Ford Motor Company*. (2023). Who Profits. <https://www.whoprofits.org/companies/company/3658>
- Gil Agmon is on his way to a “gold exit” from his investment in the garbage monopoly. (2021). *IIF - Israel Infrastructure Fund*. <https://www.iif.co.il/newsroom/gil-agmon-is-on-his-way-to-a-gold-exit-from-the-investment-in-the-garbage-monopoly/>
- Hall, N., Kirschenbaum, A. & Michel, D. (2024). The Siege of Gaza's Water. *CSIS*. <https://www.csis.org/analysis/siege-gazas-water>
- Israel connects power line to Gaza plant to boost drinking water supply. (2024, 2. juli). *Reuters*. <https://www.reuters.com/world/middle-east/israel-connects-power-line-gaza-plant-boost-drinking-water-supply-2024-07-02/>
- Israeli AI chipmaker Hailo raises \$136 mln, valued at \$1 bln. (2021, 12. oktober). *Reuters*. <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-ai-chipmaker-hailo-raises-136-mln-valued-1-bln-2021-10-12/>
- Israel's decision to cut off electricity supply to Gaza desalination plant cruel and unlawful. (2025, 10. mars). *Amnesty International*. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/03/israels-decision-to-cut-off-electricity-supply-to-gaza-desalination-plant-cruel-and-unlawful/>
- Ma'ale Adumim. (2025). I *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Ma%27ale_Adumim&oldid=1294574214
- Mishor Adumim. (2024). I *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Mishor_Adumim&oldid=1254538650
- Modi'in Illit. (2025). I *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Modi%27in_Illit&oldid=1294031965
- Pamm, A. (2024, 29. juni). *Should Israel be using desalination?* The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/israel-news/article-808075>
- Paz Retail and Energy Ltd. (2025, 11. mai). *Etikkrådet*. <https://etikkradet.no/paz-retail-and-energy-ltd/>
- Plasan Sand Cat. (2023). I *Wikipedia*.

- https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Plasan_Sand_Cat&oldid=23585180
- Sale of All the Company's Holdings in Delek Automotive Systems.* (2019).
<https://ir.delek-group.com/wp-content/uploads/2021/01/Sale-of-All-the-Companys-Holdings-in-Delek-Automotive-Systems.pdf>
- Shpigel, N. (2018, 14. juni). Hundreds of Israelis demonstrate against home sale to Arab family. *Haaretz*.
<https://www.haaretz.com/israel-news/2018-06-14/ty-article/.premium/hundreds-demonstrate-against-home-sale-to-arab-family/0000017f-e57e-df5f-a17f-ffe92570000>
- Simonsen Vogt Wiig. (2024). *KLAGE PÅ VEGNE AV FORENINGEN GREENPEACE NORDEN MOT EQUINOR ASA*.
<https://www.greenpeace.org/static/planet4-norway-stateless/2024/12/252bd303-equinor-greenpeace-klage-til-forbrukertilsynet.pdf>
- Staff, T. (2019, 16. juni). Afula mayor attends demonstration against sale of home to Arab family. *The Times of Israel*.
<https://www.timesofisrael.com/afula-mayor-attends-demonstration-against-sale-of-home-to-arab-family/>
- Sternlicht, H. (2021, 27. juni). *The entrepreneur with an eye for autotech unicorns*. CTECH - www.calcalistech.com. <https://www.calcalistech.com/ctech/articles/0,7340,L-3911111,00.html>
- Storebrand. (u.å.). *Storebrand's Exclusion policy*. [Www.Storebrand.Com](http://www.Storebrand.Com). Hentet 17. juni 2025, fra <https://www.storebrand.com/sam/nl/asset-management/sustainability/our-method/exclusions/storebrand-exclusion-policy>
- Study Says Attacks on Infrastructure in Gaza and West Bank Exact a Human Cost.* (2019, 18. februar). Duke: Nicholas School of the Environment.
<https://nicholas.duke.edu/news/study-says-attacks-infrastructure-gaza-and-west-bank-exact-human-cost>
- Waste Away: Living next to a dumpsite.* (2020, 20. juli). United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs - Occupied Palestinian Territory.
<https://www.ochaopt.org/content/waste-away-living-next-dumpsite>
- Water is being used as a weapon of war in Gaza.* (2025). Doctors Without Borders.
<https://www.doctorswithoutborders.org/latest/water-being-used-weapon-war-gaza>
- West Bank: Israeli settlement wastewater destroys Palestinian lands and livelihoods.* (2024, 21. mars). Norwegian Refugee Council.
<https://www.nrc.no/news/2024/march/west-bank-israeli-settlement-wastewater-destroys-palestinian-lands-and-livelihoods>
- Why KLP is excluding 16 companies following UN report.* (2021). KLP.
<https://www.klp.no/en/press-room/why-klp-is-excluding-16-companies-following-un-report>

Fox-Wizel

Vigdis Evang

Kles- og detaljhandelsselskap, også kjent som Fuchs-Wiesel. Oljefondets investering per 31.12.2024 er på 9 256 531 NOK/815 026 USD; 0,07% eierskap.³⁷⁵

Who Profits melder at de har butikker i flere okkuperte områder: i de ulovlige bosetningene Ariel, Ma'ale Adumim og Gush Etzion på Vestbredden, og Ramot, Pisgat Ze'ev og Atarot IZ i Øst-Jerusalem.³⁷⁶

Potensielt relevant: Den britiske kjeden Pret-à-Manger trakk seg fra en avtale med Fox-Wizels eier Harel Wiesel i 2024 og skrinla planene om å åpne en filial i Israel.³⁷⁷

Grunnen de oppgir er reisevanskene krigen skapte, men en britisk protestkampanje kan også ha vært en faktor.³⁷⁸

Litteraturliste

Arab News (14.01.2023), Pro-Palestinian activists put pressure on sandwich chain Pret to ditch deal in Israel

<https://www.arabnews.com/node/2232121/middle-east>

Norges Bank Investment Management (31.12.2024)

<https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/2024/investments/equities/2585/Fox%20Wizel%20Ltd>

Who Profits (20.04.2023), Fox-Wizel Ltd. (Fox Group)

<https://www.whoprofits.org/companies/company/7377?fox-wizel-ltd-fox-group->

Ynetnews (06.02.2024), Pret A Manger cancels launch in Israel due to war

<https://www.ynetnews.com/business/article/r1ttwatv0>

³⁷⁵ Norges Bank Investment management, 2024.

³⁷⁶ Who Profits, 2023

³⁷⁷ Ynetnews, 2024.

³⁷⁸ Arab News, 2023.

Azorim Investment Development & Construction

Vigdis Evang

Azorim er et stort og veletablert eiendomsselskap. Oljefondets investering var per 31.12.2024 på 7 978 018 NOK/702 454 USD; 0,06% eierskap.

En artikkel i Ha'aretz beskriver Azorim som ansvarlige for utbyggingen av bosetningen i Eshkolot³⁷⁹, men dette ser ut til å være en ren feil. I rettsdokumentene knyttet til saken journalisten dekker er det Arazim (G.I.A) Ltd som blir nevnt, ikke Azorim³⁸⁰; som et underselskap av Meitarim Quarry oppgir Who Profits også Arazim som involvert i byggingen av Eshkolot.³⁸¹

Alle de av Azorims bygge- og utviklingsprosjekter jeg har kunnet finne, ligger i Israel. Jeg kan ikke finne noe som knytter Azorim direkte til okkupasjonen.

Litteraturliste

Baum, I. (23.07.2019). I *Haaretz*.

<https://www.haaretz.com/israel-news/2019-07-23/ty-article/.premium/settler-leaders-want-israeli-law-applied-to-them-until-they-see-the-bill/0000017f-ded6-d856-a37f-ffd657350000>

High Court (2019), sak 3378-18.

<https://supremedecisions.court.gov.il/Home/Download?path=HebrewVerdicts%5C18%5C780%5C033%5Ce20&fileName=18033780.E20&type=4>

Who Profits (31/03/2019), Meitarim Quarry.

<https://www.whoprofits.org/companies/company/4074?meitarim-quarry>

³⁷⁹ Baum, 2019.

³⁸⁰ High Court 3378/18, 2019.

³⁸¹ Who Profits, 2019.

ICL Group Ltd

(Opprinnelig Israel Chemical Ltd, før det Palestine Potash Company)

Pål Nygaard

NBIM har investert 1,145,929,880 (1,1 milliard) kroner i ICL Group, og har en betydelig andel av aksjene, nemlig 1,58%.³⁸² Min undersøkelse tilsier at NBIM kjøpte seg inn i ICL Group i 2020. Da hadde de en aksjeandel på 1,85% til en verdi på 1 milliard.³⁸³ Ifølge selskapet selv var 2020 deres beste år noensinne.³⁸⁴

ICL Group Ltd er et multinasjonalt selskap med hjemmekontor i Israel. Selskapet har ifølge seg selv omkring 12.500 ansatte, en omsetning på 7500 millioner dollar, og overskudd på 650 millioner dollar i 2023.³⁸⁵ De er verdens 6. største produsent av brom (mineral som brukes i elektronikk, møbler, tekstiler osv),³⁸⁶ verdens 8. største produsent av kaliumkarbonat (mineral som brukes i kunstgjødsel, tekstilfarve og annen kjemisk industriproduksjon), og er også en stor produsent av fosfor.³⁸⁷

ICL Group opererer innenfor en rekke bransjer, særlig mineralutvinning, kunstgjødsel og landbruk, energi, helse og bioteknologi.

ICL Group bryter flere av de etiske retningslinjene til Oljefondet:

1. Selskapet har virksomhet i okkuperte områder:³⁸⁸
 - a. Aller viktigst ved å ha kontroll over konsesjoner til utvinning av mineraler fra Dødehavet siden 1929. Konsesjonene utløper i 2030 og gjelder både for palestinske og israelske områder. Dette er ressurser med store verdier (se lenger ned for mer om det)
 - b. Selskapet utvinner salt, kaliumkarbonat og brom fra Dødehavet i okkuperte områder av Vestbredden.
 - c. Selskapet pumper saltlake og vann fra de ulovlige okkuperte områdene av Dødehavet i nord til de sørlige delene i Israel. Dette gjør at vannstanden i Dødehavet reduseres med over en meter per år.
 - d. Selskapet bidrar til etnisk rensing av Naqab-ørkenens palestinske beduiner. En rekke gruveprosjekter forskyver de palestinske beduinene inn på stadig mindre områder.³⁸⁹

³⁸² Norwegian Bank Investment Management (u.å.).

³⁸³ Jeg har sjekket alle investeringsoversiktene tilbake til 2018.

³⁸⁴ ICL Group (u.å.) *About ICL Group*.

³⁸⁵ ICL Group (2024).

³⁸⁶ Imarc (u.å.).

³⁸⁷ Yahoo finance (u.å.).

³⁸⁸ Who Profits Research Center (u.å.).

³⁸⁹ Hawari, Yara (2022, 28. januar).

2. ICL Group bidrar sterkt til ulovlig okkupasjon via å være hovedleverandør av kunstgjødsel og andre landbruksprodukter til ulovlige bosetninger.³⁹⁰ Who profits har dokumentert at kunstgjødsel og kjemikalier fra ICL Group brukes i mange ulovlige bosetninger i Jordandalen og på Vestbredden. Selskapet har også en rekke agronomer i Jordandalen, på Vestbredden og Golan-høyden som opererer som salgsagenter for bedriften.
3. ICL Group driver forskning og utvikling med importerte planter og vekster, og andre landbrukseksperimenter i de okkuperte områdene på Golan-høyden og i Jordandalen.³⁹¹ Dette er en viktig del av koloniseringen av Palestina hvor det tradisjonelle landbruket og vegetasjon fortrenkes av importerte og nye vekster og landbruksmetoder.
4. ICL Group produserer hvit fosfor som selges til IDF via det amerikanske militæret (Israel har ikke ratifisert konvensjonen som forbyr bruk av hvitt fosfor).³⁹² ICL skal være leverandør av hvitt fosfor til de amerikanske militære styrkene, som altså selger/gir raketter fylt med hvitt fosfor til IDF.³⁹³ Det blir opplyst at ICL samarbeider med Bayer (tidligere Monsanto) og Pine Bluff Arsenal i USA om produksjon av hvit fosfor til våpen, hvor ICLs produksjonslokale i St. Louis i USA er nøkkelen som leverandør av hvit fosfor til videre bearbeidelse til våpen.³⁹⁴ ICL er en verdensledende produsent av fosfor. De har kjøpt seg opp de siste ti årene og har blant annet bygget opp en produksjonsfabrikk for hvitt fosfor i Nederland, men de sliter med mange restriksjoner.³⁹⁵ Hvitt fosfor er sett på som et ekstremt brutalt våpen, og skaper svært høye temperaturer når det slippes ut i luft. Når mennesker utsettes for hvit fosfor blir de kvalt, det skaper organfeil og brannskader. Det er massive bevis for at palestinere på Gaza skades for livet eller dør av skader fra hvitt fosfor.³⁹⁶ Selv om Israel ikke har ratifisert konvensjonen som forbyr bruk av hvitt fosfor som våpen, bør ikke Oljefondet være investert i et selskap som er den viktigste leverandøren av hvitt fosfor til IDF sine bombetokter i Gaza og Libanon.
5. ICL Group oppgir å ha gitt 2 millioner dollar i støtte til krigen i Gaza.³⁹⁷ Det er hevdet at de åpent støtter Israels militære operasjoner, og at de gir finansiell støtte til folkemordet.³⁹⁸ Bedriften oppgir at 15% av de ansatte i 2023 hadde deltatt i krigføringen.³⁹⁹

ICL er på Fagforbundets liste over selskap som bidrar til ulovlig okkupasjon.⁴⁰⁰ De er ikke på FNs svarteliste, men er med i Who Profits og Don't buy into occupation sine rapporter.⁴⁰¹

³⁹⁰ Who Profits Research Center (u.å.).

³⁹¹ Who Profits Research Center (u.å.).

³⁹² Palestine Solidarity Campaign (u.å.).

³⁹³ Palestine Solidarity Campaign (u.å.); NZ Herald (2014, 15. August).

³⁹⁴ Cinamon, Jack (2024, 1. februar).

³⁹⁵ Schaum, C. (2018). ss. 316-320

³⁹⁶ Amnesty International (2023).

³⁹⁷ ICL Group (2024). *ESG report 2023*.

³⁹⁸ Palestine Solidarity Campaign (u.å)

³⁹⁹ ICL Group (2024). *ESG report 2023*.

⁴⁰⁰ Fagforbundet & Norsk Folkehjelp (u.å.).

⁴⁰¹ Who Profits Research Center (u.å.); Don't Buy Into Occupation (2024).

Storebrand satte ICL Group på sin eksklusjonsliste i 2021 med grunnlag i kontroversielle våpensalg (som jeg regner med er hvitt fosfor).⁴⁰²

ICL har røtter til tidlig sionistisk kolonisering av Palestina. Bedriften har ifølge egen nettside røtter til Palestine Potash Company, som ble startet av den russiske sionisten Moshe Novomeysky, som ble nysgjerrig på det økonomiske potensialet i mineraler fra Dødehavet etter å ha lest Theodor Herzl's *Altneuland*.⁴⁰³ Etter 8 års innsats klarte han å få konsesjon fra de britiske mandatmyndighetene til å starte opp gruvedrift av brom og kaliumkarbonat fra Dødehavet i 1929.⁴⁰⁴

Det ble raskt en lukrativ affære, og skal ha blitt den største bedriften i Midtøsten.⁴⁰⁵ I sine beste år stod bedriften for 50% av all eksport fra mandatområdet Palestina.⁴⁰⁶ Det er påstått at ressursene bedriften kontrollerte gjennom sine konsesjoner hadde en verdi på 1,200 billion dollars, "riches that eclipse those of a South African diamond mine."⁴⁰⁷ Kaliumkarbonat var et ettertraktet mineral som ble brukt både til kunstgjødsel, farge til tekstil og andre ting (kanskje sprengstoff også?).⁴⁰⁸

Etter seksdagerskrigen i 1967 ble Palestine Potash Company nasjonalisert, og Israel Chemical Ltd ble etablert som statseid selskap og en rekke andre kjemi-operasjoner ble det neste tiåret lagt inn i selskapet som følge av en runde med strukturrasjonaliseringer.⁴⁰⁹ I 1990-årene privatiseres selskapet, og det ekspanderer internasjonalt og diversifiserer produktporteføljen, før de ble store innen kunstgjødsel og fosfor.

Litteraturliste:

Amnesty International (2023). Lebanon: Evidence of Israel's unlawful use of white phosphorus in southern Lebanon as cross-border hostilities escalate. *Amnesty International*. Hentet 15. juni 2025.
www.amnesty.org/en/latest/news/2023/10/lebanon-evidence-of-israels-unlawful-use-of-white-phosphorus-in-southern-lebanon-as-cross-border-hostilities-escalate/

Cinamon, Jack (2024, 1. februar). *Behind the smoke: The unlawful use of white phosphorus*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://corruption-tracker.org/blog/behind-the-smoke-the-unlawful-use-of-white-phosphorus>

⁴⁰² Storebrand (2021).

⁴⁰³ ICL Group (u.å.). *Celebrating 100 years of history and innovation*.

⁴⁰⁴ Don't Buy Into Occupation (2023). s. 37.

⁴⁰⁵ Jewish Virtual Library (u.å.).

⁴⁰⁶ ICL Group (2023). *ESG Report 2023. Dialogue with the public*.

⁴⁰⁷ The New York Times (1961, 3. April).

⁴⁰⁸ Institutt for biovitenskap, UiO (u.å.).

⁴⁰⁹ ICL Group (u.å.). *Celebrating 100 years of history and innovation*.

- Don't Buy Into Occupation (2023). "Don't buy into occupation, report III, 2023". Hentet 15. juni 2025.
https://dontbuyintooccupation.org/wp-content/uploads/2023/12/2023_DBIO-III-Report_11-December-2023.pdf
- Don't Buy Into Occupation (2024). "Don't Buy into Occupation IV report".
<https://www.cncd.be/IMG/pdf/2024-dont-buy-into-occupation-iv-report.pdf>.
- Fagforbundet & Norsk Folkehjelp (u.å.). *Oljefondet investerer i okkupasjonen av Palestina*. Hentet 15. Juni 2025. <https://wtools.fagforbundet.no/oljefondet/>
- Hawari, Yara (2022, 28. januar). Resisting greenwashing in the Naqab: Unity Intifada continues. *Al Jazeera*.
<https://www.aljazeera.com/opinions/2022/1/28/resisting-greenwashing-in-the-naqab-unity-intifada-continues>
- ICL Group (u.å.). *Celebrating 100 years of history and innovation*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://www.icl-group.com/blog/icl-celebrating-100-years-of-history-and-innovation/>
- ICL Group (u.å.). *About ICL Group*. Hentet 15. juni 2025.
<https://www.icl-group.com/about-us/>
- ICL Group (2024). *Annual report 2023*. Hentet 15. juni 2025.
http://q4live.s25.clientfiles.s3-website-us-east-1.amazonaws.com/158866601/files/doc_news/2024/Mar/ICL-Group-Annual-Report-2023-FORM-20-F.pdf
- Imarc (u.å.). *Top 12 Bromine Companies in the World*. Hentet 15. juni 2025.
<https://www.imarcgroup.com/top-bromine-companies>
- ICL Group (2024). *ESG report 2023*. Hentet 15. juni 2025.
<https://www.icl-group.com/wp-content/uploads/2024/06/ICL-Corporate-responsibility-ESG-Report-2023.pdf>
- ICL Group (2023). *ESG Report 2023. Dialogue with the public*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://icl-group-sustainability.com/reports/dialogue-with-the-public/>
- Institutt for biovitenskap, UiO (u.å.). *Pottaske*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://www.mn.uio.no/ibv/tjenester/kunnskap/plantefys/leksikon/p/pottaske.html>
- Jewish Virtual Library (u.å.). *Moshe Novomeysky*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://www.jewishvirtuallibrary.org/novomeysky-moshe>
- Norwegian Bank Investment Management (u.å.). *Investeringsoversikt pr. 31.12.2024*. Hentet 15. juni 2025. <https://www.nbim.no/no/investeringene/investeringsoversikt/#/>
- NZ Herald (2014, 15. August). NZ Super Fund stays with Israeli chemical company. *The New Zealand Herald*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://www.nzherald.co.nz/business/economy/nz-super-fund-stays-with-israeli-chemical-company/IQFF7T6GPS3NF22ZW4AYG6MAW4/>

- Storebrand (2021). *Excluded companies per Q4 2021*. Hentet 15. Juni 2025.
https://www.storebrand.no/asset-management/barekraftige-investeringer/dokumentbibliotek-rapporter/_attachm
- Schaum, C. (2018). *Phosphorus: Polluter and Resource of the Future: Motivations, Technologies and Assessment of the Elimination and Recovery of Phosphorus from Wastewater*. IWA Publishing.
- The New York Times (1961, 3. April). *Moshe Novomeysky Dies at 88; Tapped Mineral-Rich Dead Sea*. Hentet 15. Juni 2025.
<https://www.nytimes.com/1961/04/03/archives/moshe-novomeysky-dies-at-88-tapped-mineralrich-dead-sea.html>
- Palestine Solidarity Campaign (u.å). *Israel Chemicals Ltd*. Hentet 15. juni 2025.
<https://palestinecampaign.org/psc-company/israel-chemicals-ltd/>
- Yahoo finance (u.å.) *15 Biggest Potash Companies in the World*. Hentet 15. juni 2025.
https://finance.yahoo.com/news/15-biggest-potash-companies-world-172458928.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2x1LmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAABi_YNHD86THI8HtPIBp44K9sTG9SwLFeeIdgbScRA21kpFVvYnC05gR0rp1y6MDZB1dTJdfXzBAMzQP-ZmtUZgWGLy_N50opBJ8uNsuzNw41SxMXWFTFUYUOqvhRLDqF52n2uUHIuF1iD6F6NjlzIRKGswq5XnohIQ-f0JYXki
- Who Profits Research Center (u.å.). *ICL Group Ltd*. Hentet 15. juni 2025.
<https://www.whoprofits.org/companies/company/6592?israel-chemicals-icl-group>

Israel Corp Ltd

Pål Nygaard

NBIM eier aksjer i Israel Corp verdt over 262 millioner NOK, 1,17 % av selskapet.⁴¹⁰

Israel Corporation Ltd er holdingselskapet til ICL Group. Se ICL Group for informasjon om hvorfor det selskapet og dermed også Israel Corporation Ltd bør ekskluderes.

⁴¹⁰ NBIM. (2018, 25. februar). *Israel Corp Ltd*. Norges Bank Investment Management.
<https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/2024/investments/equities/2594/Israel%20Corp%20Ltd>